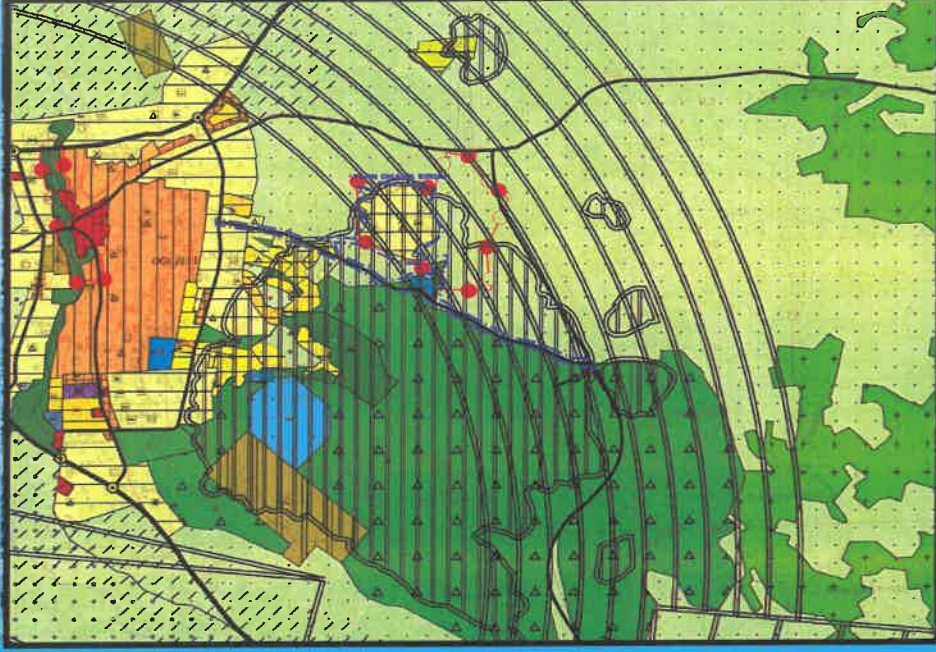

PLAN AÇIKLAMA RAPORU

OĞUZELİ (GAZİANTEP) İLÇESİ
KURTULUŞ VE BULDUK MAHALLELERİ YOĞURTÇU
MEVKİİ 1/25.000 VE 1/5000 ÖLÇEKLİ İLAVE REVİZYON
NAZIM İMAR PLANI

ŞUBAT- 2025

GAZİANTEP İLİ OĞUZELİ İLÇESİ
KURTULUŞ VE BULDUK MAHALLELERİ
YOĞURTÇU MEVKİİ
1/25.000 VE 1/5.000 ÖLÇEKLİ İLAVE- REVİZYON
NAZİM İMAR PLANI
AÇIKLAMA RAPORU

İçindekiler

İ. AMAÇ	5
İİ. DAYANAK ve YÖNTEM	5
İİİ. KAPSAM	7
1. ANALİZ ÇALIŞMALARI	8
1.1. YÖNETİMSEL YAPI ve ÜLKE VE BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU	8
1.2. Gelişmişlik Düzeyi ve Kentsel Kademelenmedeki Yeri	12
1.3. Ulaşım	13
1.4. DOĞAL VE FİZİKİ YAPI.....	17
1.4.1. İklim Yapısı.....	18
1.4.2. Bitki Örtüsü ve Hidrolojik yapı.....	21
1.4.3. Jeolojik – Jeomorfolojik Yapı	24
1.5. BÖLGEDEKİ PLANLAMA ÇALIŞMALARI –YÜRÜRLÜKTE OLAN PLANLAR	44
1.6. YAPILAŞMIŞ ÇEVRE ANALİZİ ve ARAZİ KULLANIMI	46
1.7. Mülkiyet Durumu	47
1.8. MEVCUT GELİŞME EĞİLİMLERİ.....	48
1.9. RİSK ANALİZİ.....	50
1.10. Demografik Yapı.....	52
1.11. EKONOMİK YAPI.....	57
1.11.1. Tarım Sektörü.....	57
1.11.2. Sanayi Sektörü.....	59
1.11.3. Hizmetler Sektörü	61
1.11.4. Turizm Sektörü.....	63
1.12. SOSYAL YAPI	65
1.13. KURUM VE KURULUŞ GÖRÜŞLERİ	67
2. SENTEZ	77
2.1. EŞİK SENTEZİ.....	77
2.2. GENEL SENTEZ	79

3. PLANLAMA ÇALIŞMALARI	82
3.1. Nüfus Projeksiyonu ve Kabulleri	82
3.2. Sosyal ve Teknik Altyapı Kabulleri	83
3.3. PLAN KARARLARI	83
4.PLAN HÜKÜMLERİ.....	87

Sekiller Listesi

Şekil 1. Planlama Alanı Kapsamı	7
Şekil 2. Oğuzeli İlçesinin Ülke ve Kent İçindeki Konumu	9
Şekil 3. İlçe ve Mahalle Sınırları	10
Şekil 4. Gaziantep İlçeleri Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi.....	13
Şekil 5. Gaziantep – Oğuzeli İlçesinin Karayolu Ağındaki Yeri.....	15
Şekil 6. Planlama Alanı Ulaşım Yapısı	16
Şekil 7. Oğuzeli İlçesi Mevcut ve Planlanan Ulaşım Altyapısı.....	17
Şekil 8. İklim Haritası.....	18
Şekil 9. Sıcaklık Haritası	19
Şekil 10. Yağış Haritası	20
Şekil 11. Oğuzeli İlçesine Ait Hâkim Rüzgâr Yönü.....	21
Şekil 12. Oğuzeli İlçesi Bitki Örtüsü.....	22
Şekil 13. Oğuzeli İlçesine Ait Hidroloji Analizi.....	24
Şekil 14. Oğuzeli İlçesi Jeoloji Haritası	30
Şekil 15. Oğuzeli İlçesi Genel Stratigrafik Kolon Kesiti.....	34
Şekil 16. Oğuzeli İlçesi Morfolojik Yapısı.....	36
Şekil 17. Planlama Alanı Jeomorfolojik Yapısı	37
Şekil 18. Oğuzeli İlçe Bütünü Yükselti Haritası	38
Şekil 19. Planlama Alanı Yükselti Analizi.....	39
Şekil 20. Oğuzeli İlçe Bütünü Eğim Analizi	40
Şekil 21. Oğuzeli İlçe Bütünü Bakı Analizi	42
Şekil 22. Planlama Alanı Bakı Analizi.....	43
Şekil 23. Planlama Alanının 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planındaki Yeri.....	44
Şekil 24. Planlama Alanının 1/5.000 Ölçekli Nazım İmar Planındaki Yeri.....	45
Şekil 25. Planlama Alanı ile Sağlık Tesisi İmar Planı İlişkisi.....	46
Şekil 26. Arazi Kullanım Durumu.....	47
Şekil 27. Mülkiyet Sahipliliği Şeması.....	48
Şekil 28. Oğuzeli İlçesine Ait Gelişme Eğilimleri Kavramsal Şeması.....	49
Şekil 29. Oğuzeli İlçesine Ait Yıllara Göre Kent Makroformu Gelişim Analizi	50
Şekil 30. Türkiye Depremsellik Haritası	51
Şekil 31. 2010-2023 Yılları Arası Gaziantep İlçeleri Nüfus Büyüklükleri	52
Şekil 32. Gaziantep İlçeleri Nüfus Büyüklükleri ve Nüfus Artış Hızı	53
Şekil 33. Oğuzeli İlçesi Kent-Kır Nüfus Büyüklükleri	54
Şekil 34. Oğuzeli İlçesi Mahalle Nüfus Yoğunlukları.....	55
Şekil 35. Oğuzeli İlçesi 2023 Yılına Ait Yaş Grupları Dağılımı.....	56
Şekil 36. Oğuzeli İlçesi 2023 Yılına Ait Aktif ve Bağımlı Nüfus Dağılımı.....	57
Şekil 37. Oğuzeli İlçesi Toplam Arazisi İçerisinde Tarım Arazilerinin Durumu	58
Şekil 38. Oğuzeli İlçesi Sanayi Alanları Konumu.....	60
Şekil 39. Hizmetler Sektörü Şeması	61
Şekil 40. Kurum Görüşleri Bilgi Paftası.....	76

Şekil 41. Eşik Sentez Şeması	78
Şekil 42. Genel Sentez Şeması.....	81
Şekil 43. İlave - Revizyon Nazım İmar Planı Şeması	85

Tablolar Listesi

Tablo 1. Oğuzeli İlçesi Mahalleleri	11
Tablo 2. Mevcut Arazi Kullanım Tablosu.....	46
Tablo 3. Mülkiyet Sahipliliği Durumu	48
Tablo 4. Gaziantep ve Oğuzeli Yerleşimlerinin Nüfus Gelişimi (2007 – 2023)	52
Tablo 5. Planlama Alanı Nüfus Kabulü.....	82
Tablo 6. Sosyal ve Teknik Altyapı İhtiyaç Analizi	83
Tablo 7. İlave – Revizyon İmar Planı Alan Kullanım Tablosu	85
Tablo 8. Kentsel Sosyal Donatı Tablosu.....	85

İ. AMAÇ

Oğuzeli kenti mekânsal olarak kuzey, batı ve kuzeybatı yönlerinde gelişme göstermektedir. Zira kent toprakları özellikle güney kesimlerde son derece verimli olup, bağlı olduğu il bütününde kentin birçok tarımsal ürün üretiminde ilk sıralarda olmasını sağlamaktadır. Bununla birlikte nüfus yönünden bakıldığında ise Oğuzeli yerleşimi son 10 yılda önemli büyüme göstermiştir. Öte yandan kentte yapılan büyük ölçekli sanayi ve organize sanayi yatırımlarının sağlayacağı sanayi istihdamı ve buna dayalı hizmet işgücünün de getireceği nüfus göz önüne alındığında kentin son yıllarda yakaladığı büyüme ivmesinin hızlanarak devam edeceği ortadadır. Ayrıca kentin demografik yapısının yaş grupları sınıflamasında çocuk ve genç nüfusun %40'lara varan oranda olması da orta ve uzun vadede gerek konut gerekse de çalışma alanları yönünden mekânsal gelişmeyi zorunlu kılacak bir faktördür.

Oğuzeli yerleşik dokusunun kuzey kesiminde yer alan Yoğurtçu Tepesi mevki planlama alanı çok büyük oranda kamu arazilerinden oluşmaktadır. Alanın bu niteliği kentsel topraklardan elde edilecek getirimin kamu elinde kalmasını sağlaması yönünden son derece önemlidir. Bu anlamda alanın gerek mülkiyet doku, gerek kentin mevcut mekânsal gelişim yönünde bulunması gerek kentin nüfus ve ekonomik büyümesi ile ortaya çıkacak olan konut ve çalışma alanları ihtiyacını kısmen de olsa karşılayabilecek olması nitelikleri büyük önem arz etmektedir.

Bu kapsamda Yoğurtçu mevkiinde hazırlanmış olan İlave Nazım İmar Planı, Oğuzeli yerleşiminin gelişmesine koşut olarak yeni bir planlama bölgesi oluşturarak, bu alanda nitelikli yaşam kalitesi ile birlikte yaşanabilir çevreler sunan ve mekânsal, sosyal ve ekonomik eşitsizlik sorunlarının en aza indirildiği bir kentsel yapıya ulaşmayı amaçlamaktadır.

İİ. DAYANAK VE YÖNTEM

Bu çalışmanın dayanağını temel olarak 3194 Sayılı İmar Kanunu ve ilgili yönetmelikleri ile birlikte 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu oluşturmaktadır. Bu temel esaslar dışında aynı zamanda planlamanın yasal çerçevesini de oluşturan diğer yasal düzenlemeler ise şunlardır;

- 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili Yönetmelikleri
- 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve ilgili Yönetmelikleri
- 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanun
- 6831 Sayılı Orman Kanunu

- 5393 Sayılı Belediye Kanunu
- Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği
- Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği
- Karayolları Kenarında Yapılacak ve Açılacak Tesisler Hakkındaki Yönetmelik
- Diğer İlgili Kanun ve Yönetmelikler

Planlama alanında bu çalışmanın yukarıda belirlenmiş olan yasal dayanağı ile çizilen çerçevesi doğrultusunda yine yukarıda belirlenmiş olan amaca ulaşabilmek için izlenen yöntem aşağıda aktarılmıştır.

İlave Nazım İmar Planının oluşturulması doğrultusunda yapılan çalışmalar üç aşamadan oluşmaktadır.

I. Aşama; Araştırma – Veri Toplama – Saptama; Analiz

Ülke, bölge ve kentsel alan bütününden kaynaklanan ve planlama alanını etkileyen çeşitli verilerin tespiti,

Doğal ve Fiziki yapının analizi,

Yapılaşmış Çevre ve Sosyal ve Teknik Altyapı Analizi,

Alanda yürürlükte olan planlama çalışmalarının değerlendirilmesi,

Alanın; demografik, kültürel, sosyo-ekonomik, mülkiyet ve gelişme eğilimleri, arazi değerleri, yapı stoğu vb. verilerin analizi,

Risk analizi, (mevcut riskler, doğal afetler vb.)

Sorunlar, Olanaklar, Vizyon ve Hedeflerin belirlenmesi,

II. Aşama; Sentez

Eşik Sentezi: Doğal yapı bileşenleri ile yapay eşiklerin ortaya koyduğu kısıtlılık durumunun tespiti,

Nüfus Projeksiyonu: Kentin dinamikleri doğrultusunda plan dönemi sonucunda ulaşılması hedeflenen nüfusun tespit edilmesi,

Genel Sentez: araziden toplanan veriler, yapılan araştırmalar, literatür taraması ve eşik sentezi ile nüfus kabulü doğrultusunda elde edilmiş olan tüm belge, bilgi ve diğerk dokümanların süperpoze edilerek plan kararlarına altlık oluşturacak sentez değerklendirmesinin yapılması,

III. Aşama; Plan Kararlarının Saptanarak Fiziki Planın Oluşturulması

Genel sentez ile birlikte ortaya konmuş olan plan kararlarının mekânsal karşılıklarını içeren fiziki planın oluşturulması ve planın uygulamasına yön verecek olan plan hükümlerinin belirlenmesi,

İle ortaya konan nihai ürünün onama makamlarına teslim edilmesi olarak belirlenmiştir.

iii. KAPSAM

Oğuzeli ilçesi Gürsu ve Bulduk mahallelerinde yer alan Yoğurtçu Mevkii olarak bilinen yaklaşık yüzölçümü 275 bin metrekarelik alan bu çalışmanın kapsamını oluşturmaktadır (şekil 1).

Şekil 1. Planlama Alanı Kapsamı

1. ANALİZ ÇALIŞMALARI

Bu aşamada Oğuzeli İlçesi Yoğurtçu mevkiî dâhilinde mer'î nazım imar planı ile bütünleşecek şekilde ilave nazım imar planının hazırlanması amacıyla gereken tüm analizler yapılmıştır. Bu noktada planlama alanı ile kent bütününe birbirleri ile ilişkili olarak incelenmesini gerektiren analizlerin birlikte yapılması, özel olarak planlama alanının araştırılmasına dayalı analizlerin ise salt alan özelinde yapılması yöntemi kullanılmıştır.

Bu kapsamda, planlama alanı; ülke ve bölge içindeki yeri, coğrafik konumu, ulaşım ilişkileri, doğal ve fiziki yapısı, tarihsel verileri, koruma alanları, yürürlükteki planlar, mülkiyet durumu, gelişme eğilimleri, risk analizleri, demografik – ekonomik – sosyal yapı, yapı stoku yönlerinden detaylı biçimde analiz edilerek plan kararlarına esas sentezin oluşturulması için gerekli veriler saptanmıştır. Bu kısımda planlama alanı ile kent bütününe ilgilendiren analizler birlikte yapılmış,

1.1. YÖNETİMSEL YAPI VE ÜLKE VE BÖLGE İÇİNDEKİ KONUMU

Planlama alanının yer aldığı Oğuzeli ilçesi Gaziantep'in güneydoğusunda il merkezine 17 Km uzaklıkta, 474 km² yüzölçümüne sahip, Suriye ile sınırı bulunan bir hudut yerleşmesidir. Oğuzeli'nin güneyinde Suriye, doğusunda Nizip ve Karkamış ilçeleri ve batısında ise Kilis ili Elbeyli ilçesi yer almaktadır. Oğuzeli, Gaziantep İlının 9 ilçesinden birisidir. Bunlar kentin merkez makro formunu oluşturan Şahinbey, Şehitkâmil, Oğuzeli ile Araban, İslâhiye, Karkamış, Nizip, Nurdağı ve Yavuzeli ilçeleridir. Nüfus büyüklüğü açısından Oğuzeli bu ilçeler arasında altıncı sıradadır.

Oğuzeli yerleşimi 14 Şubat 1946 yılında ilçe statüsü kazanmıştır. Uzun yıllar Gaziantep İlının bir ilçesi olarak devam eden bu idari yapı 1995 yılında Kilis'in il olması ile alansal yönden değişikliğe uğramıştır. Bu yılda Oğuzeli'ne bağlı olan Elbeyli yerleşimi ile 23 köy idari sınırlarda yapılan değişiklik ile Kilis İl'ine bağlanmıştır.

Kent için idari – yönetsel anlamda yapılan en önemli değişikliklerden birisi 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile olmuştur. Söz konusu Kanunun 25531 sayı ve 23 Temmuz 2004 tarihli Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmesi ile birlikte Oğuzeli yerleşimi Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin Şahinbey ve Şehitkâmil'den sonra 3. İlçe belediyesi haline gelmiştir. Böylelikle kent büyükşehir belediyesi statüsünde yer alan bir yerleşme özelliği kazanmıştır. Bu durum kentin gelişmesi önünde önemli bir eşik olmuş bu tarihten sonra güçlü bir yerel yönetim sisteminin içerisinde Oğuzeli daha fazla yatırıma konu olmuştur.

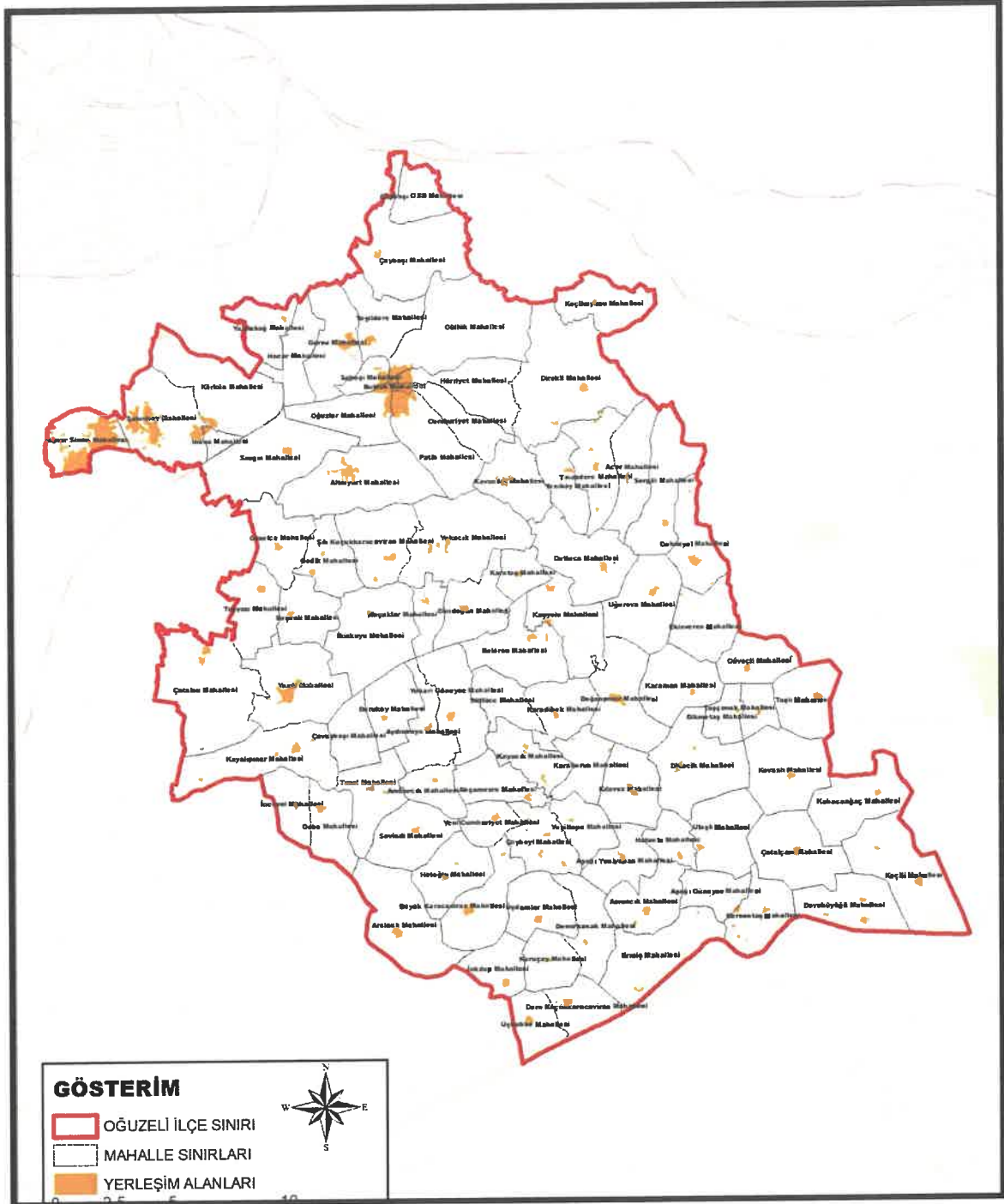
Ülkemizde birçok kentteki idari yapılanmayı tümüyle değiştiren 6 Aralık 2012 tarih ve 28489 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 6360 sayılı “On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” Oğuzeli İlçesini de önemli oranda etkilemiştir. Bu kanun ile birlikte Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Eskişehir, Erzurum, İzmir, Kayseri, Konya, Mersin, Sakarya, Samsun ile birlikte Gaziantep büyükşehir belediyesi sınırları da il mülki sınırları olarak kabul edilmiştir. Yine bu kanun kapsamında büyükşehir belediye sınırında kalan köy ve belde belediyelerinin tüzel kişiliği kaldırılmış, köyler mahalle olarak, belediyeler ise belde ismiyle tek mahalle olarak bağlı bulundukları ilçenin belediyesine katılmıştır. İdari yapıda yapılan bu düzenlemeler neticesinde Oğuzeli yerleşimi 92 mahalleden oluşan ilçe belediyesi haline gelmiştir. İdari yapıdaki bu dönüşüm kentin Gaziantep kent merkezine çok yakın konumda olmasının da etkisiyle kentsel hareketliliği tetiklemiş ve ilçe merkezi gerek eski yerleşim kısmında gerekse de batı yönünde Körkün, Bozdağ ve Mimar Sinan yerleşmelerine doğru gelişme göstermiştir.

Şekil 2. Oğuzeli İlçesinin Ülke ve Kent İçindeki Konumu

Oğuzeli ilçesi yasal – yönetsel yönden her ne kadar nüfus yönünden tümüyle kentsel alan haline gelmiş olsa da aslında fiili yapıda böyle bir durum söz konusu değildir. Kentin 92

mahallesinden ancak kuzey ve batı kesiminde yer alan yerleşimler kısmen kentsel alanda kalmakta, güney yönündeki mahallelerin ise neredeyse tamamı halen kırsal nitelikte yerleşimlerden oluşmaktadır. Kentin mahalleleri bu durum da gözetilerek aşağıda verildiği gibidir.

Şekil 3. İlçe ve Mahalle Sınırları

Tablo 1. Oğuzeli İlçesi Mahalleleri

Sıra No:	Mahalle adı	Niteliği	Sıra No:	Mahalle adı	Niteliği
1	Bulduk Mahallesi	Kent	47	Gebe Mahallesi	Kır
2	Cumhuriyet Mahallesi	Kent	48	Gedik Mahallesi	Kır
3	Fatih Mahallesi	Kent	49	Gündoğan Mahallesi	Kır
4	Güllük Mahallesi	Kent	50	Güveçli Mahallesi	Kır
5	Gürsu Mahallesi	Kent	51	Güzelce Mahallesi	Kır
6	Hacı Mahallesi	Kent	52	Hatunlu Mahallesi	Kır
7	Hürriyet Mahallesi	Kent	53	Hötoğlu Mahallesi	Kır
8	İnönü Mahallesi	Kent	54	İkizkuyu Mahallesi	Kır
9	Körkün Mahallesi	Kent	55	İnceyol Mahallesi	Kır
10	Kurtuluş Mahallesi	Kent	56	İnkılap Mahallesi	Kır
11	Mimar Sinan Mahallesi	Kent	57	Kabacağaç Mahallesi	Kır
12	Oğuzlar Mahallesi	Kent	58	Karaburun Mahallesi	Kır
13	Subaşı Mahallesi	Kent	59	Karadibek Mahallesi	Kır
14	Şahinbey Mahallesi	Kent	60	Karaman Mahallesi	Kır
15	Yalnızbağ Mahallesi	Kent	61	Karataş Mahallesi	Kır
16	Yeşildere Mahallesi	Kent	62	Kaşyolu Mahallesi	Kır
17	Acer Mahallesi	Kır	63	Kavunluk Mahallesi	Kır
18	Akçamezra Mahallesi	Kır	64	Kayacık Mahallesi	Kır
19	Altınyurt Mahallesi	Kır	65	Kayalıpınar Mahallesi	Kır
20	Ambarcık Mahallesi	Kır	66	Keçikuyusu Mahallesi	Kır
21	Arsanlı Mahallesi	Kır	67	Keçili Mahallesi	Kır
22	Asmacık Mahallesi	Kır	68	Kersentaş Mahallesi	Kır
23	Aşağı Güneyse Mahallesi	Kır	69	Kılavuz Mahallesi	Kır
24	Aşağı Yeniyapan Mahallesi	Kır	70	Koçaklar Mahallesi	Kır
25	Aydinkaya Mahallesi	Kır	71	Kovanlı Mahallesi	Kır
26	Belören Mahallesi	Kır	72	Kuruçay Mahallesi	Kır
27	Beşdeli Mahallesi	Kır	73	Sazgın Mahallesi	Kır
28	Büyük Karacaviran Mahallesi	Kır	74	Sergili Mahallesi	Kır
29	Çatalçam Mahallesi	Kır	75	Sevindi Mahallesi	Kır
30	Çatalsu Mahallesi	Kır	76	Sütlüce Mahallesi	Kır
31	Çavuşbaşı Mahallesi	Kır	77	Şih Küçükkaracaviran Mahallesi	Kır
32	Çaybaşı Mahallesi	Kır	78	Taşcanak Mahallesi	Kır
33	Çaybaşı OSB Mahallesi	Kır	79	Taşlı Mahallesi	Kır
34	Çaybeyi Mahallesi	Kır	80	Taşyazı Mahallesi	Kır
35	Demirkonak Mahallesi	Kır	81	Tınazdere Mahallesi	Kır
36	Dero Küçükkaracaviran Mahallesi	Kır	82	Tüzel Mahallesi	Kır
37	Devehüyükü Mahallesi	Kır	83	Uğurova Mahallesi	Kır
38	Dibecik Mahallesi	Kır	84	Ulaşlı Mahallesi	Kır
39	Dikmetaş Mahallesi	Kır	85	Üçdamlar Mahallesi	Kır
40	Direkli Mahallesi	Kır	86	Üçkubbe Mahallesi	Kır
41	Doğanpınar Mahallesi	Kır	87	Yakacık Mahallesi	Kır
42	Dokuzyol Mahallesi	Kır	88	Yazılı Mahallesi	Kır
43	Duruköy Mahallesi	Kır	89	Yeni Cumhuriyet Mahallesi	Kır
44	Dutluca Mahallesi	Kır	90	Yeniköy Mahallesi	Kır
45	Ekinveren Mahallesi	Kır	91	Yeşiltepe Mahallesi	Kır
46	Ermış Mahallesi	Kır	92	Yukarı Güneyse Mahallesi	Kır

Kentin yönetsel yapıda gerçekleştirilen değişiklikler ile birlikte 92 olan mahalle sayısından kuzey yönünde yer alan, uzun yıllardır imar planına konu olan ve kısmen de olsa kentsel yapı özellikleri görülen mahalleler yukarıda gösterilmiştir.

Yönetsel yapıdaki bu dönüşüm sonucu ister kentsel ister kırsal nitelikte olsun tüm mahallelerin ilçe merkezi ile olan idari, sosyal ve ticari ilişkilerini arttırmış ve ilçe merkezinin günlük hareketliliği üzerinde ciddi bir yoğunlaşma sağlamıştır. Söz konusu bu yoğunlaşma ve

artan günlük nüfus, kent merkezinde de mekânsal olarak değişim ve dönüşüm süreçlerini beraberinde getirmiştir.

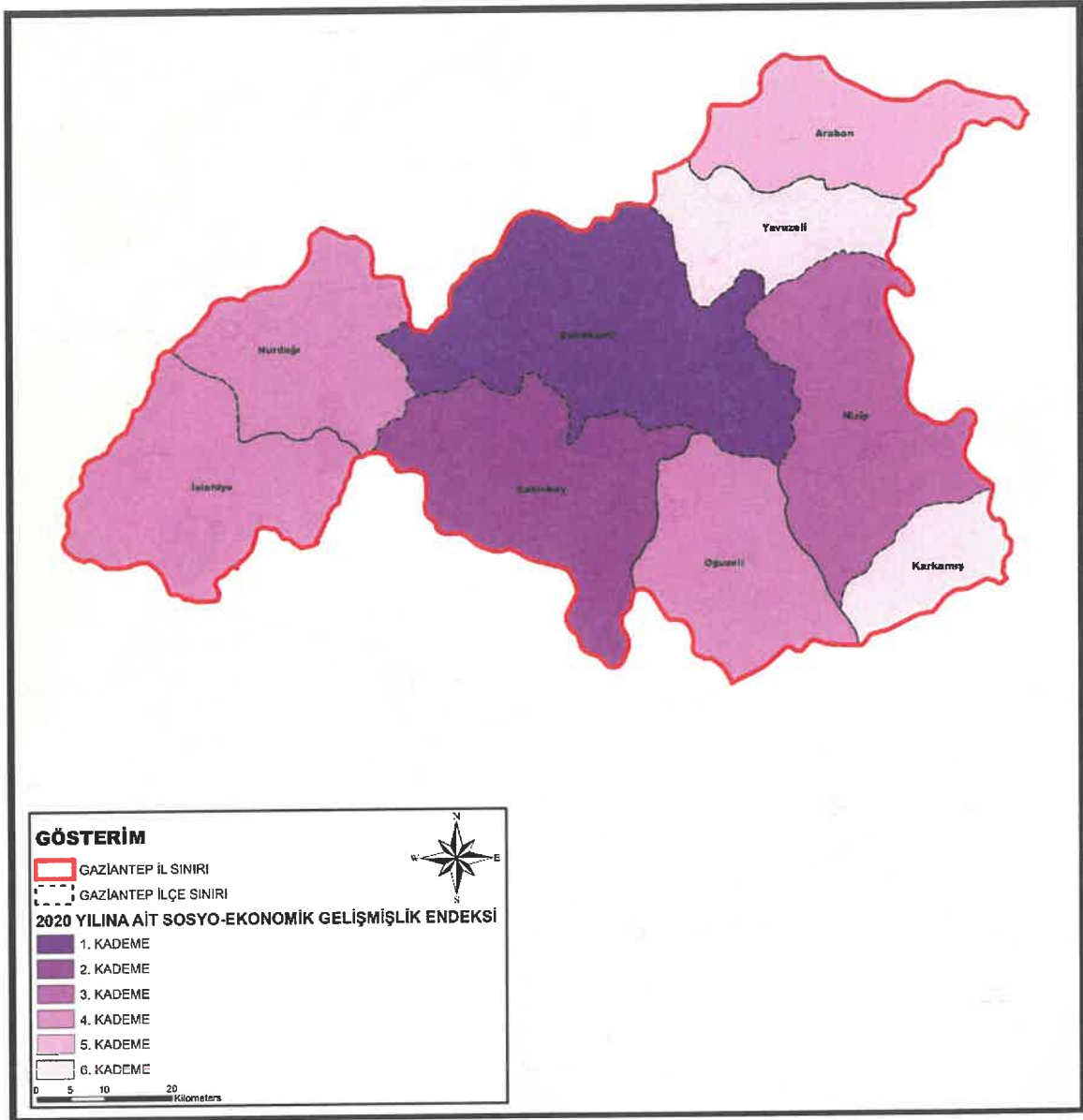
Nitekim yeni yasal statü ile birlikte güçlü yerel yönetimlerin avantajları kentte görülmeye başlanmıştır. Kent gerek büyükşehir belediyesi gerekse de ilçe belediyesi aracılığı ile diğer kamu kurumlarının yatırımlarının gerçekleştiği bir yerleşme haline gelmiştir. Bu doğrultuda yapılan kamu yatırımları (üniversite, rekreatif alanlar, mobilyacılar sitesi vb.) neticesinde de önemli oranda nüfus hareketliliği sağlanmıştır. Öte yandan yine bu dönemde hayata geçirilen yeni belediye hizmet binası ve nikâh salonu da bu hareketliliği, yoğunlaşmayı ve günlük idari ve ticari ilişkilerin ivmelenmesini sağlayan önemli bir başka unsuru oluşturmuştur.

Sonuç itibarıyla kentin yıllar içerisinde geçirdiği yönetsel yapıdaki değişimler günümüzde kentin gerek ekonomik gerekse de mekânsal anlamda hızlı bir gelişme eğilimi içerisine girmesini sağlamıştır. Bu anlamda kentin yaşadığı bu hızlı gelişme eğiliminin mekânsal karşılıklarının da yine yerel yönetimler eliyle önceden planlanması gerekmektedir. Zira Oğuzeli yerleşimi artık önemli bir hinterlanda hizmet veren alt merkez konumuna gelmiştir.

İlave Nazım İmar Planına konu olan alan ise kentin mevcut yerleşik alanın kuzey - kuzeydoğu kesimini oluşturan Gürsu ve Bulduk Mahalleleri sınırları içerisinde kalmaktadır.

1.2. GELİŞMİŞLİK DÜZEYİ VE KENTSEL KADEMELENMEDEKİ YERİ

Oğuzeli İlçesi, 2023 Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksine göre il bazında 5. Kademe de yer almaktadır. Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi (SEGE), bölgenin ekonomik ve sosyal gelişmişlik seviyesini değerlendirmek amacıyla kullanılan bir ölçüttür. Bu endeks, hane halkı gelir düzeyi, kişi başına düşen gelir gibi göstergeler, İşsizlik oranı, istihdam oranı, iş gücüne katılım oranı, sanayi üretimi, tarımsal üretim kapasitesi ve sektörel dağılımı, bölgenin dış ticaret faaliyetleri ve ihracat düzeyi, yatırımcı çekme kapasitesi, sanayi bölgeleri, teşvik alan projeler, nüfusun eğitim düzeyi, Eğitim kurumlarının sayısı ve bunların kalitesi, Teknolojik altyapı, yenilikçi projeler ve Ar-Ge faaliyetleri, Bölgedeki işletmelerin büyüklüğü, sektörel çeşitlenme ve ticaret faaliyetleri gibi ölçütlerin değerlendirilmesi ile belirlenir. Bu anlamda Oğuzeli ilçesi il bütününde düşük kademe içerisinde yer almaktadır. Bu anlamda kentin daha üst kademe merkez olabilmesi için stratejik kararlar üretilmeli ve Sosyo ekonomik yatırımlar teşvik edilmelidir.

Şekil 4. Gaziantep İlçeleri Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi

1.3. ULAŞIM

Gaziantep, Güneydoğu Anadolu'nun 1. ve en gelişmiş, Türkiye'nin ise yerleşme merkezleri kademelenmesi içinde 6. büyük şehridir. Bölgede uygarlığın ilk yerleri olan Mezopotamya ve Akdeniz arasında yer alması nedeniyle güneyden gelip kuzeye - batıya giden ve Akdeniz'den gelip doğuya – kuzeye giden yolların kavşağında, tarihi ipek yolunun üzerinde yer almaktadır. Bu nedenlerden dolayı tarih öncesi çağlardan beri insan topluluklarının yerleşme alanı, ticaret merkezi ve transit geçiş yeri olmuş ve bu durum önemini daha da artırmıştır.

Gaziantep, Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Mersin Limanına en yakın yerleşim bölgesidir. Demiryolu bağlantısının üzerinde yer alması, Orta doğuya açılan kapı olması ve geleneksel adı “İpek Yolu” olan E-24 Karayolu üzerinde yer alması önemli avantajlarındanır.

Oğuzeli İlçesi de Gaziantep merkezine son derece yakın konumda olması nedeniyle tüm ulaşım altyapı avantajlarından faydalanmaktadır.

- **Demiryolu**

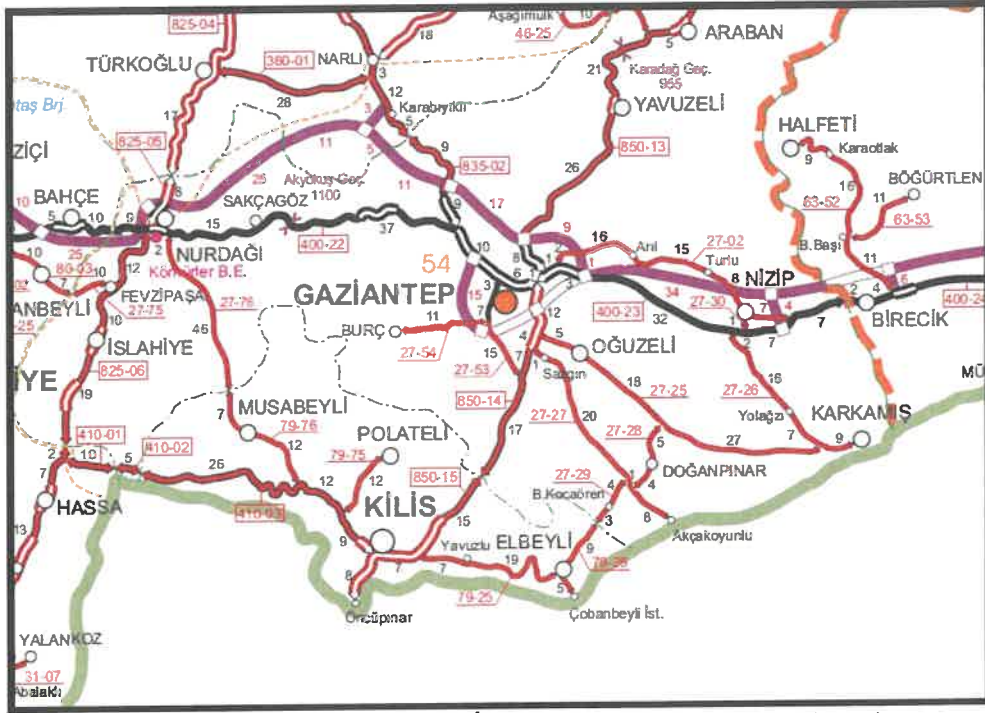
1954 yılında hizmete giren “Gaziantep Garı” halen yolcu ve yük taşımacılığında önemli bir işleve sahiptir. Kentin sanayi alanında gelişmesinde demiryolu ile Gaziantep’in çevredeki liman ve ana transfer bölgelerine bağlı olmasının da payı vardır. Bununla birlikte Oğuzeli ilçesine demiryolu ile doğrudan ulaşım yoktur.

- **Havayolu**

1976 yılında hizmete giren Gaziantep havaalanı 1993 yılında uluslararası yolcu ve yük taşımacılığına açılmıştır. Şehir merkezine 19.6 km. uzaklıktadır. Oğuzeli ilçesi sınırları içerisinde ve kentin merkez yerleşiminin hemen komşuluğunda yer alan Havalimanı 2021 yılında yenilenmiş ve terminal binası 24 bin 949 metrekareden 72 bin 593 metrekareye çıkarılmış, yıllık yolcu kapasitesi ise 2,5 milyondan 6 milyon yolcu kapasitesine ulaşmıştır. Gaziantep ilinin sanayi, tarım, turizm ve hizmetler sektöründe yaşadığı son derece önemli ilerlemelere koşut olarak kapasite artışına gidilen Havalimanı Oğuzeli kenti açısından da son derece önemlidir. Ancak günlük yaklaşık 16.500 yolcunun hareketine konu olan Havalimanı hemen yanında bulunan kentte etkisini gösterememektedir. Bunun temel nedenleri arasında ise Oğuzeli’nde bu yolcu kapasitesine hizmet edecek lojistik birimlerin (konaklama birimleri, nitelikli ticari işletmeler, aktif rekreasyon alanları, kişilerin zaman geçireceği mekânsal aktiviteler vb.) Bulunmaması yer almaktadır

- **Karayolu**

Gaziantep’te karayolu ulaşımının en temel unsuru Tarsus-Adana-Gaziantep (TAG) otoyoludur. Geleneksel adı İpek Yolu olan E-24 Karayolu da kentin içinden geçmektedir. Bölge mallarının Gaziantep üzerinden en yakın mesafede Mersin Limanı'na ulaştırılması ve E-24 yolu ile Ortadoğu’ya açılan kapı olması, şehri bölge içinde önemli bir konuma getirmiştir. Bu güçlü ulaşım bağlantıları, aynı zamanda kent içi ana yollar olarak çalışan Kilis yolu, Havaalanı yolu gibi akslarla Oğuzeli’ne bağlanmaktadır. Ayrıca sınır yerleşimi olan Karkamış’a ulaşan devlet karayolu da Oğuzeli merkezinden geçmektedir.

Şekil 5. Gaziantep – Oğuzeli İlçesinin Karayolu Ağındaki Yeri

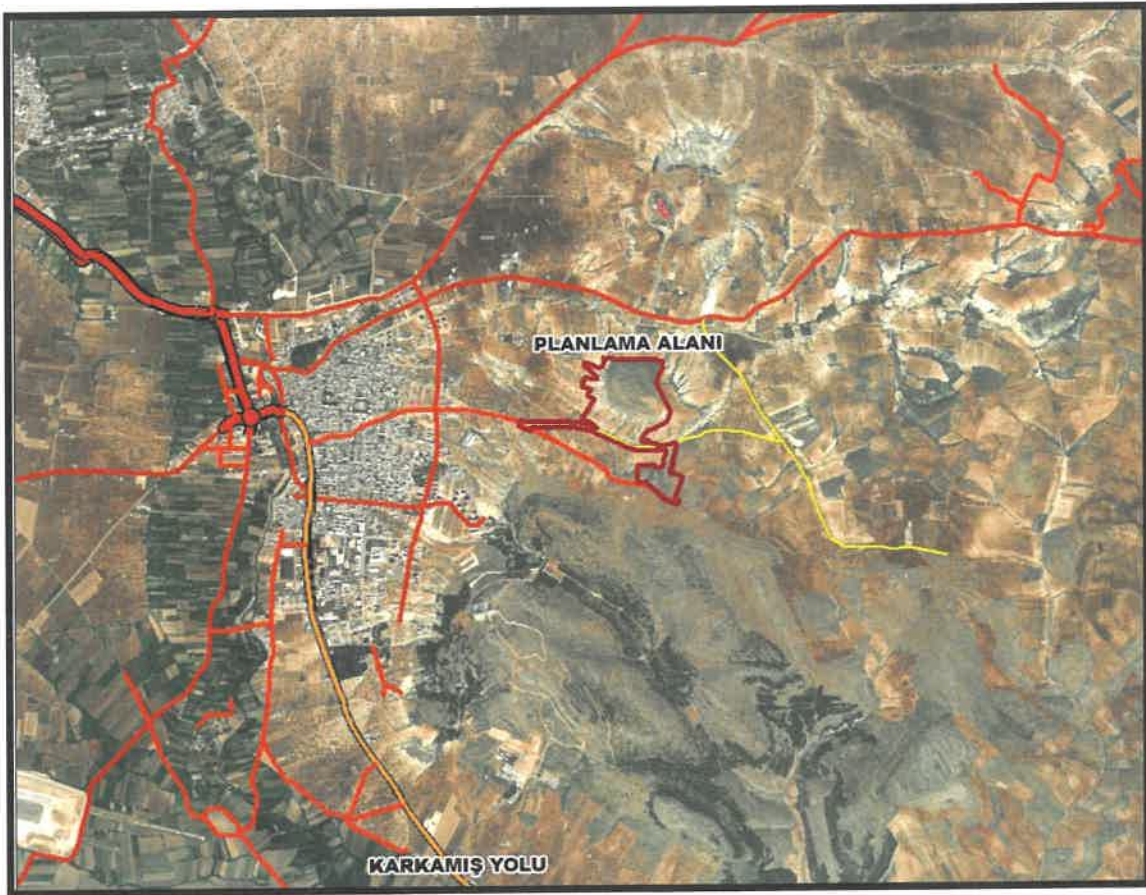
Gaziantep merkezi ile Oğuzeli'ni birbirine bağlayan D850 taşıt yolu (havaalanı yolu), bölgenin önemli ulaşım akslarından biridir. Bu yol, sıçramalı ve kesintili bir şekilde büyüyen Oğuzeli kent makroformlarını da birbirine entegre etmektedir. Oğuzeli kent merkezinden Karkamış'a kadar uzanan devlet karayolu ağında yer alan ikinci derece taşıt yolu, Oğuzeli kent merkezine hizmet vererek aynı zamanda ilçe merkezlerini birbirine bağlayan önemli bir ulaşım hattıdır. Bu yol, bölgenin bütünleşmesine ve ulaşımın kolaylaşmasına katkıda bulunmaktadır.

Oğuzeli merkez mahallelerini yeni gelişme bölgeleri olan Mimar Sinan, Körkün, Şahinbey ve İnönü mahallelerine bağlayan üçüncü derece taşıt yolu da büyük bir entegrasyon ve toplama işlevi görmektedir. Bu yol, bölgenin ulaşım ağını güçlendirerek merkezler arasındaki bağlantıyı sağlamaktadır. Oğuzeli merkezden Gaziantep Merkez ve Çaybaşı OSB'ye hizmet veren üçüncü derece taşıt yolu da il merkezi ile ilçe merkezini birbirine bağlayan önemli bir ulaşım hattıdır. Bu yol, iki merkez arasındaki bağlantıyı güçlendirerek ulaşımın etkinliğini artırmaktadır.

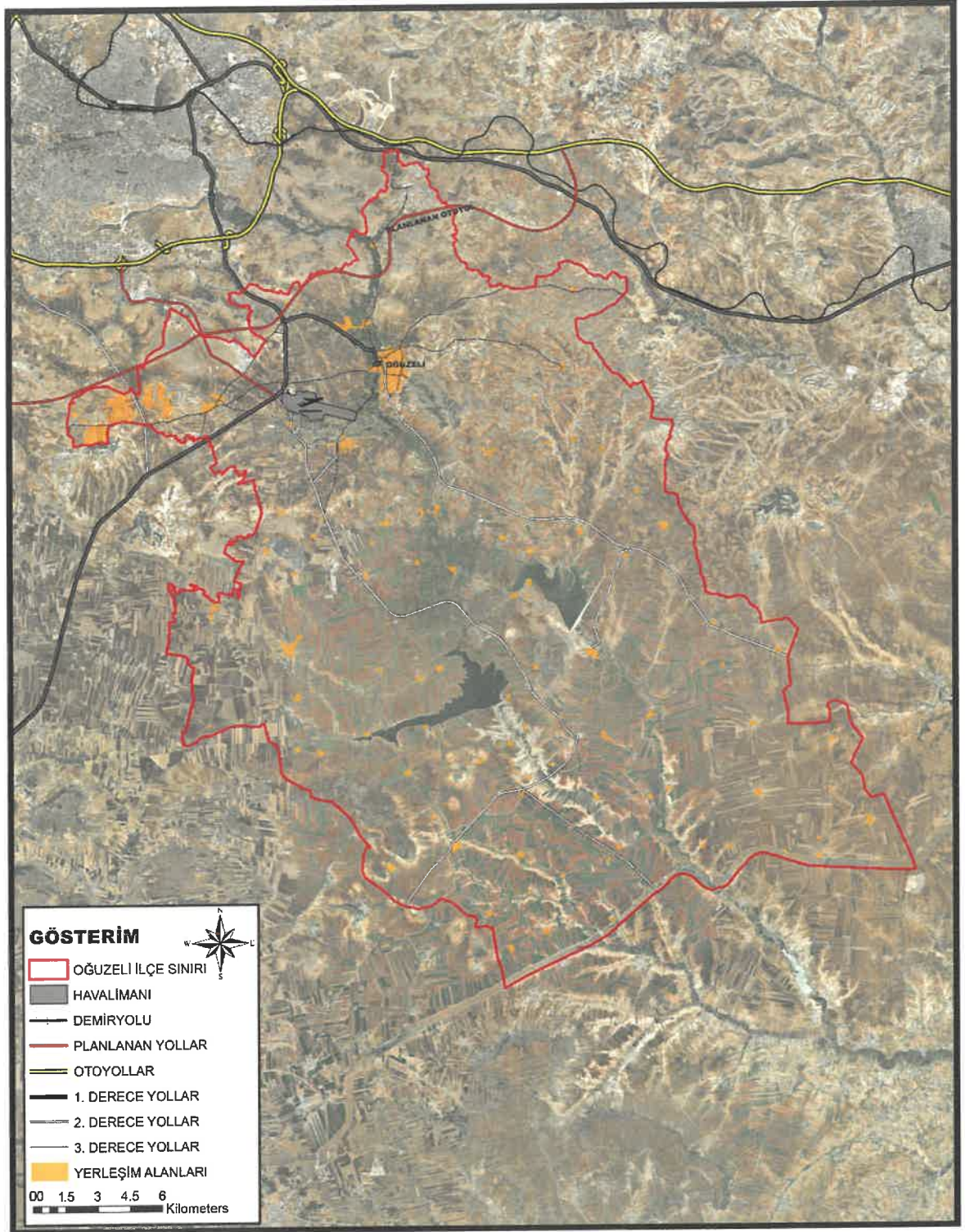
Bu mevcut ulaşım ağına entegre edilen ve Gaziantep çevre yolundan başlayıp Körkün mevkiindeki sanayi bölgelerinin içinden geçecek şekilde Havalimanına hizmet vermesi amaçlanan ve planlama aşamasında olan 50 metrelik ana taşıt yolu da kuzey yönündeki ulaşılabilirliğin etkisini güçlendirecektir.

Tüm bu veriler Oğuzeli Kentinin gerek havayolu gerekse de karayolu ulaşımı açısından son derece güçlü bir altyapıya sahip olduğunu göstermektedir. Kent birçok yönde merkezden de geçen ana akslar ile beslenmektedir.

İlave Nazım İmar Planına konu olan Yoğurtçu Mevkii mevcut yerleşim alanının hemen kuzey – kuzeydoğu çeperinde yer alması nedeniyle Oğuzeli'nin sahip olduğu tüm ulaşım avantajlarından faydalanabilecek bir konumdadır. Alanın ana ulaşımı, kent merkezinden geçen Karkamış Devlet Karayoluna doğrudan bağlanan yerel tabiri ile Çöplük Yolu olarak bilinen ve doğu yönünde Direkli Mahallesi ve buradan da İpek yoluna dek devam eden taşıt yolu ile sağlanmaktadır.

Şekil 6. Planlama Alanı Ulaşım Yapısı

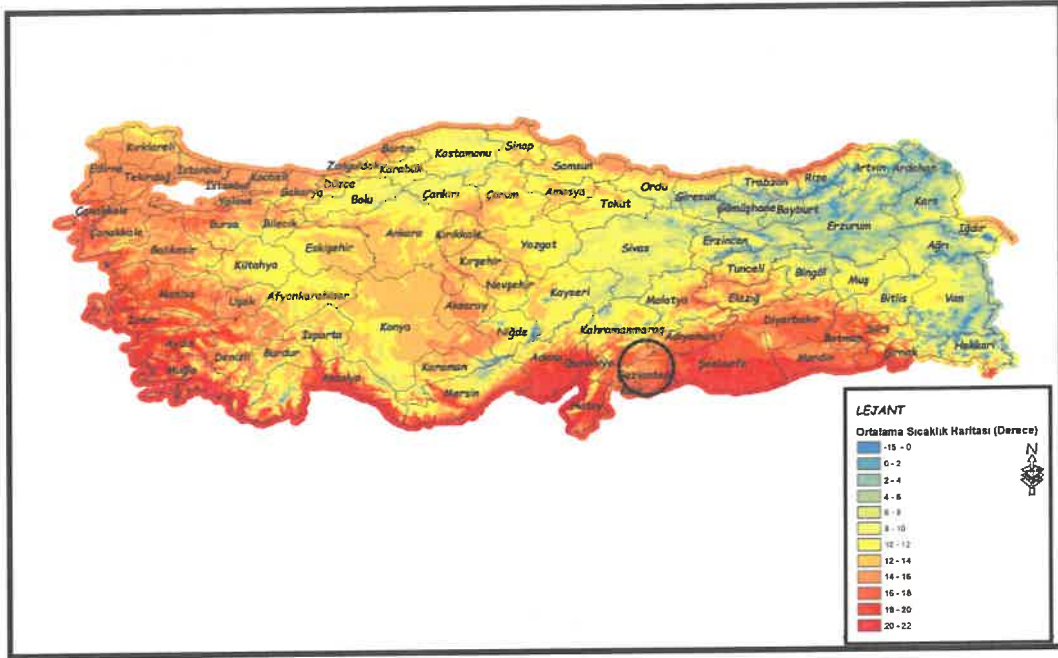

Şekil 7. Oğuzeli İlçesi Mevcut ve Planlanan Ulaşım Altyapısı

1.4. DOĞAL VE FİZİKİ YAPI

İlave Nazım İmar Planı planlama alanı kapsamında Oğuzeli yerleşmesinin doğal ve fiziki yapısı irdelenmiştir. Yapılan bu irdeleme ile alanın doğal eşiklerinin doğru şekilde saptanması ile birlikte uzun vadedeki doğal yapının koruma-kullanma dengesinin sağlandığı

değeri 14,9 °C'dir. Oğuzeli'nde yıl içinde aşırı değerler arasındaki fark, yani yıllık amplitüd, 24,8°C dir. Bu durum sıcaklık koşullarının denizel etkilerden uzak olduğunu göstermektedir.

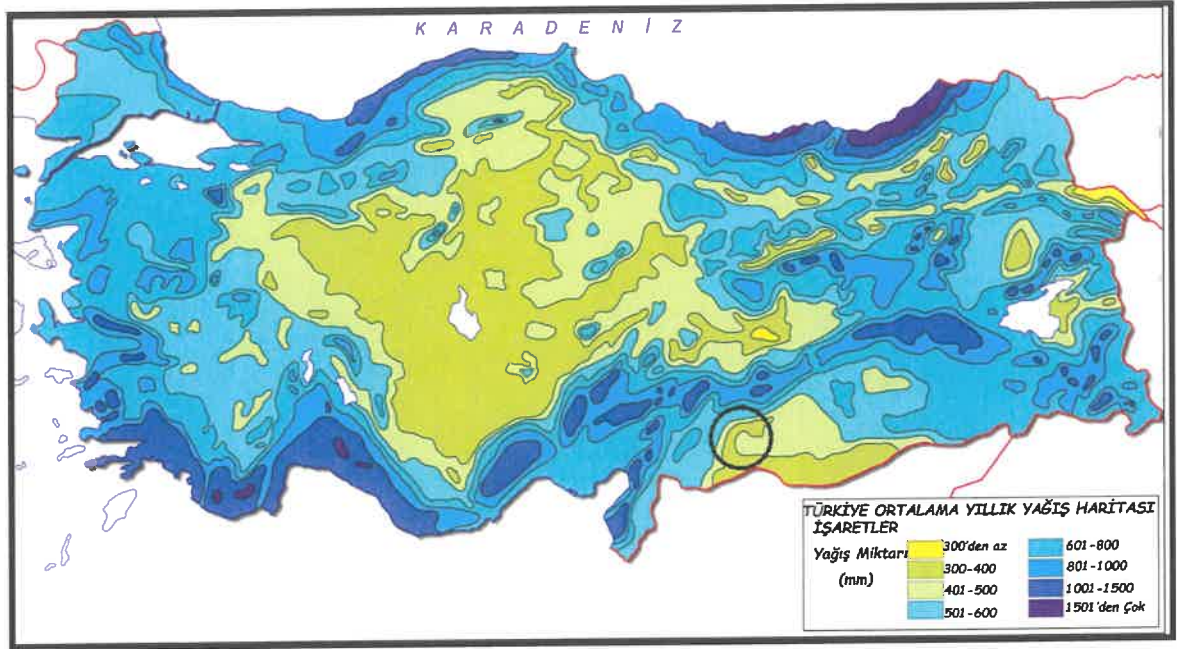

Şekil 9. Sıcaklık Haritası

Oğuzeli'nde aylık ortalama sıcaklık değerleri 0°C'nin altına çok nadir olarak düşmektedir ve 3 °C ile 27 °C arasında değişim göstermektedir. Ocak ayından Ağustos ayına kadar sürekli bir ısınma söz konusudur. Ağustos ayından sonra ise aylık ortalama sıcaklık değeri düzenli olarak azalmaktadır. Oğuzeli'nde kış mevsimi, Akdeniz ikliminin tipik özelliği olarak, ılık geçmektedir. Bu mevsimde ortalama sıcaklık 4,0 °C'dir. Yaz mevsiminde ise sıcaklık ortalaması artar ve ortalama sıcaklık değeri 26,4°C olduğu görülmektedir. İlkbahar mevsiminde sıcaklık ortalaması 13,3°C olurken sonbahar mevsiminde ise 16,1°C olduğu görülmektedir. Oğuzeli'nde sonbahar ortalama sıcaklığının ilkbahar mevsiminde fazla olduğu gözlemlenmektedir ki bu da ısı birikiminden kaynaklanmaktadır.

Oğuzeli'nde yağışın mevsimlere dağılımı incelendiğinde en fazla yağış kış mevsiminde 282,1 mm (%50) düşerken, bu mevsimi 159,5 mm(%28) ile ilkbahar mevsimi, onu 111,7 mm (%20) ile sonbahar mevsimi ve 11 mm (%2) yaz mevsimi izlemektedir. Kış aylarındaki bol yağışlı dönemin etkisi Mart ve Mayıs arasında giderek azalır. Yağışların en az olduğu yaz mevsimdir. Bu nedenle, yağış olasılığı çok az, buharlaşma fazla, nisbi nem düşük ve güneşlenme süresi uzundur. Bunun yanı sıra, bu mevsimde Sahra üzerinde bulunan kontinental tropikal (cT) hava kütlesi de alanını genişleterek Türkiye'yi etkisi altına alır. Bundan dolayı, Oğuzeli'nde yaz mevsiminde yağış miktarında önemli düşüş olur. Bu dönemde zaman zaman

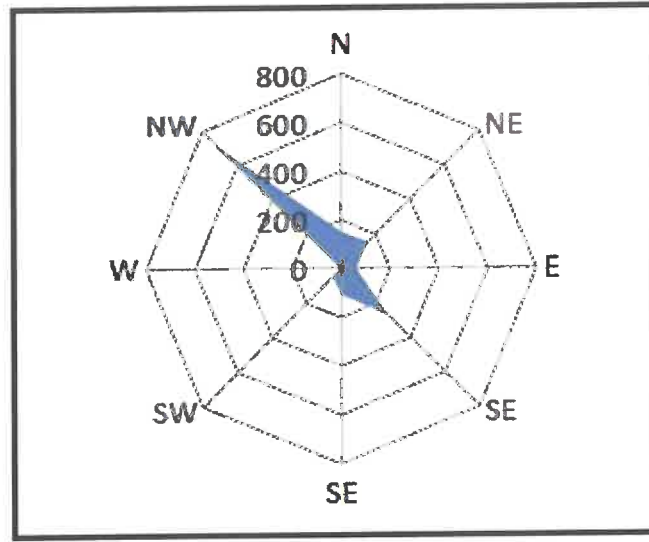
yerel fırtınalı yağışlar görülebilir fakat bunlar yıllık yağış miktarını etkileyecek öneme sahip değildirler

Şekil 10. Yağış Haritası

Atmosfer basıncı, yıl içerisinde, genel hava sirkülasyonuna bağlı olarak değişim göstermektedir. Oğuzeli'nde yıllık ortalama basınç 916.0 mb'dir. Ekim ayından Şubat ayı sonuna kadar basınç değerleri yıllık ortalamanın (916,0 mb) üzerindedir, Mayıs ayından Eylül ayı sonuna kadar ise yıllık ortalamanın altındadır. Genel olarak, Türkiye üzerine Ekim ayından itibaren Orta ve Doğu Avrupa üzerine termik yüksek basınç merkezi yerleşir. Derinleşip, genişleyen bu yüksek basınç merkezinden yayılan kontinental polar (cP) hava kütleleri Gaziantep çevresini de etkiler. Bu hava kütlelerinin etkisiyle Oğuzeli'nde de basınç değerlerinde yükselme görülür. Kış mevsiminde Oğuzeli'nde basınç değişimleri üzerinde etkili olan diğer faktör de, Doğu Anadolu üzerinde yer alan Sibiry antisiklonundan çevreye yayılan soğuk hava akımlarıdır. Alanını genişlettiği zamanlarda soğuk hava kütlesi Gaziantep ve Oğuzeli çevresini de etkisi altına almaktadır.

Yapılan ölçümlere göre İlçede hâkim rüzgâr kuzeybatıdan - güneydoğuya yönüne doğrudur. Kış mevsiminde ise kuzey (poyraz) rüzgârları hâkimdir. Yaz aylarında güneyden gelen samiyeli rüzgârı mevsimin hâkim rüzgârıdır. Basra Körfezi tarafından esen rüzgâr yaz mevsiminde sıcaklığı arttırıcı etki yapmaktadır. Yaz mevsimindeki kavurucu sıcakların temel nedeni Basra Alçak basıncın etkisinde kalmasıdır.

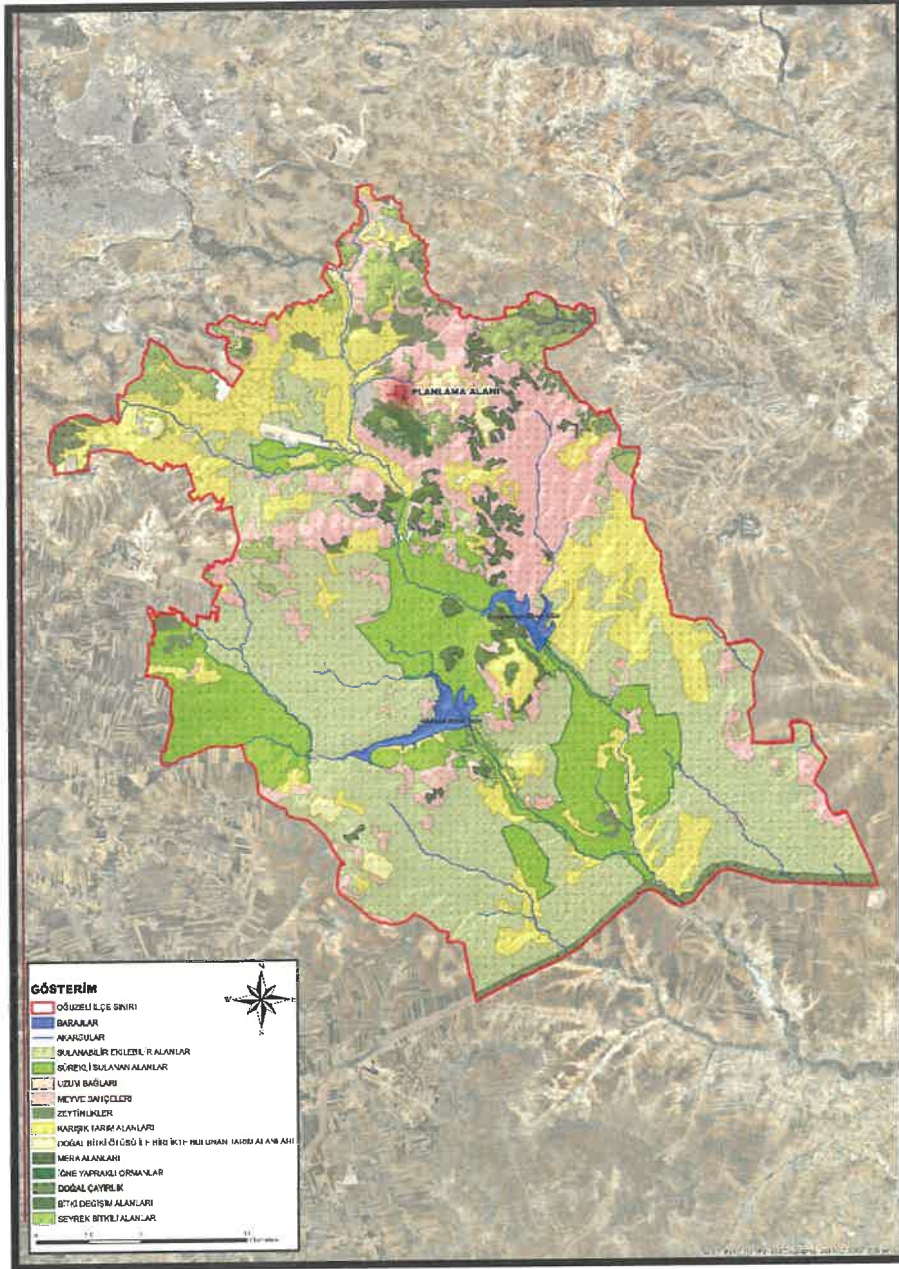
Şekil 11. Oğuzeli İlçesine Ait Hâkim Rüzgâr Yönü

İlave Nazım İmar Planına konu olan Yoğurtçu Mevkii mevcut yerleşim alanının hemen kuzey – kuzeydoğu çeperinde yer alması nedeniyle Oğuzeli yerleşimi ile benzer iklimsel özellikler göstermektedir.

1.4.2. Bitki Örtüsü ve Hidrolojik yapı

Oğuzeli ilçesi genel bitki örtüsü tarımsal odaklı olarak biçimlenmiştir. İlçe bütününde yapılan analiz sonucu oluşturulan şema aşağıda verilmiştir. Bu şemada, doğal bitki örtüsü ile birlikte tarım yapılan alanlar, doğa ile tarımın entegrasyonunu göstermektedir. Meralar ve orman alanları, hayvancılık ve doğal habitatlar hakkında bilgi verirken, seyrek bitkili alanlar daha az verimli toprakların varlığını işaret eder. Tarım alanlarının sulanabilirlik durumları, bağlar, meyve bahçeleri ve zeytinlikler gibi detaylar haritada net bir şekilde gösterilmiştir. Meyve bahçeleri, üzüm bağları ve zeytinlikler, kent içindeki tarımsal faaliyetlerin en önemli unsurlarından biridir. Bu tarımsal alanlar hem ekonomik hem de sosyal açıdan birçok fayda sağlamaktadır. Sulanabilir ekilebilir alanlar, bölgenin tarımsal verimliliği ve ekonomik kalkınması için büyük bir öneme sahiptir. Bu alanlar hem yeraltı su kaynakları hem de yüzey su kaynakları ile beslenerek tarımda sürdürülebilirliği sağlamaktadır. Sürekli sulanan alanlar, bölgenin tarımsal üretim kapasitesini artıran ve sürdürülebilir tarım uygulamalarının temelini oluşturan alanlardır. Bu alanlar yıl boyunca devam eden su temini ile sürekli olarak sulanabilen ekilebilir arazilerdir. İlçedeki sürekli sulanan alanlar, tarımsal üretim ve ekonomik kalkınma açısından büyük bir öneme sahiptir. Devamlı akarsular ve baraj göllerinden sağlanan su kaynakları ile yıl boyunca sulanabilir durumda olup, tarımsal verimliliği ve çeşitliliği artırır. Sürekli sulanan alanların etkin yönetimi ve sürdürülebilir su kullanımı, bölgenin tarımsal

geleceğini güvence altına alır ve ekonomik büyümeye katkı sağlar. Sonuç olarak, Oğuzeli ilçesinin büyük bir kısmı verimli topraklardan oluşan tarım alanlarına sahip olup, doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi bölgenin kalkınması için büyük önem taşımaktadır.

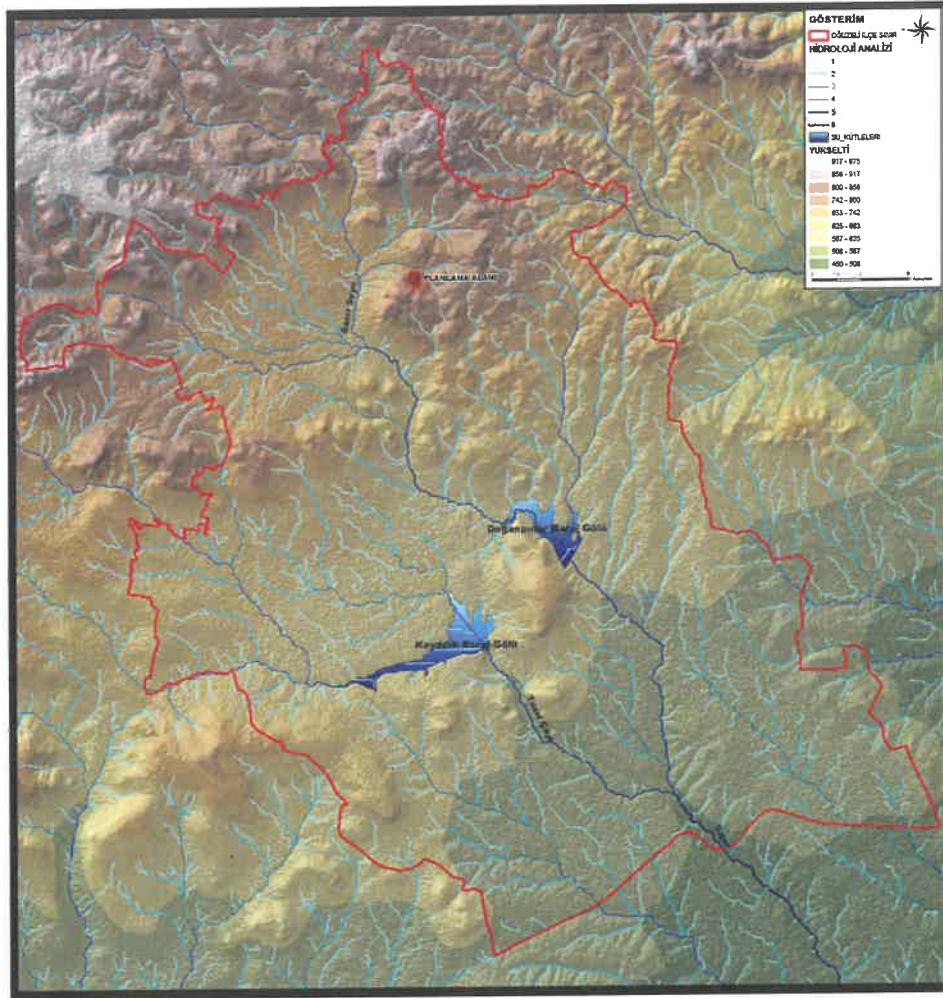
Şekil 12. Oğuzeli İlçesi Bitki Örtüsü

İlave Nazım İmar Planına konu olan Yoğurtçu Mevkii bitki örtüsü yönünden incelendiğinde alanda karışık tarım alanı kapsamında kalan bitkisel yapının olduğu görülmektedir. Bu anlamda alanda ağırlıklı olarak meyve ağaçlarından oluşan bir flora yapısı bulunmaktadır.

Oğuzeli ilçesinin hidrolojik yapısı, su kaynakları ve topografik özellikleri üzerine yapılan hidroloji analizi, bölgenin su kaynaklarını ve akarsularını detaylı bir şekilde ortaya koymaktadır. İlçede iki önemli Kayacık Baraj Gölü ve Doğanpınar Baraj Gölü bulunmaktadır. Bu barajlar, enerji üretimi, tarımsal sulama, çevre koruma ve nadir kuş türlerine ev sahipliği yapma gibi çeşitli alanlarda kritik roller üstlenmektedir. Akarsular, hidrolojik analizde altı kategoride sınıflandırılmıştır. 1-4 aralığındaki akarsular, genellikle daha küçük ve düzensiz akışa sahip olan mevsimlik akarsulardır ve büyük su kütlelerine (örneğin, baraj gölleri) dökülebilirler. Bu akarsuların doğru yönetilmesi, kurak dönemlerde su kıtlığı yaşanmaması için kritik öneme sahiptir ve tarımsal sulama ile yeraltı suyu beslemesi açısından da büyük önem taşır. 5-6 aralığındaki akarsular ise devamlı akarsular olup, yıl boyunca su taşıyan ve kurak dönemlerde bile akışını sürdüren su yollarıdır. Sacır Suyu ve Tüzel Çayı, bu kategoride yer alan önemli akarsulardandır. Özellikle Sacır Suyu, Oğuzeli ilçesini kuzey-güney yönünde boydan boya geçerek Fırat Nehri'ne katılan önemli bir akarsudur. Devamlı akarsular, Doğanpınar ve Kayacık baraj gölleri gibi büyük su kütlelerini beslemektedir. Bu barajlar, akarsuların akışını düzenleyerek suyun sürekli olarak temin edilmesini sağlar. Devamlı akarsular, su kaynaklarının sürdürülebilir yönetimi için önemli bir rol oynar. Bu akarsuların doğru yönetilmesi, bölgedeki su ihtiyacının sürekli olarak karşılanmasını sağlar ve su kaynaklarının verimli kullanılmasını mümkün kılar.

İlçedeki taban suyu ve kaynaklar yönünden yapılan değerlendirmede yerleşimin toprak yapısının önemli rol oynadığı görülür. Oğuzeli ovası çevresinde bazalt ve çok çatlaklı marnlı kalker gibi kayalar geniş alanlar kaplamaktadır. Arazinin bu özelliğine bağlı olarak bölgeye kış ve bahar aylarında düşen yağışlar yer altına sızar. Bu sızan sular vadi yamaçlarında ve çoğunlukla plato sahası ile ovalık sahanın birleşme yerlerinde karstik kaynaklar olarak yüzeye çıkar. İlçede, Sazgın kasabası yakınlarında ve Yalnızbağ mahallesinde önemli kaynaklar bulunmakta ve bunlar Sacırsuyu deresini beslemektedir. Ayrıca birçok köyde küçük kaynakların oluşturduğu pınar ve çeşmeler mevcuttur.

İlave Nazım İmar Planına konu olan Yoğurtçu Mevkii hidrografik yapısı içerisinde alanın kuzeybatı ve güneydoğu yönlerinde düzenli akış rejimine sahip olmayan ancak önemli vadi kırıkları oluşturan kuru dere yatakları bulunmaktadır. Söz konusu bu dere yatakları önemli birer doğal eşik olarak değerlendirilmiştir. Bununla birlikte alanda memba ve mansabı olmayan arazi kırıkları da yer almaktadır. Ancak bu kırıklar herhangi bir su akışına konu olamayacak kadar kısa uzunluktadır.

Şekil 13. Oğuzeli İlçesine Ait Hidroloji Analizi

1.4.3. Jeolojik – Jeomorfolojik Yapı

Bu kısımda alan jeolojik yapı, yerleşime uygunluk durumu, afete maruz bölgeler, jeomorfolojik ve topografik yapı, bakı ve eğim durumu yönlerinden irdelenmiştir.

1.4.3.1. Jeolojik Yapı

Planlama alanı Gaziantep il merkezinin Güneybatısındadır. Bölgede 1992 yılında MTA tarafından çalışmalar yapılmış, sonuçlar yayınlanmıştır. Planlama alanında yüzeylenen birimler alttan üste doğru; Hasanke formasyonu, Bozova formasyonu, Karadut karmaşığı, Koçali karmaşığı, Germav formasyonu, Cengin formasyonu, Beşenli formasyonu, Aslanlı formasyonu, Ardıçlı tepe formasyonu, Gaziantep formasyonu, Fırat formasyonu, Şelmo formasyonu, Yavuzeli bazaltı, eski ve yeni alüvyonlardır.

Hasanke Formasyonu (kh)

Dolomit, dolomitik kireçtaşı, killi-kavkılı çörtlü kireçtaşı ile aralarında killi, kumlu düzeylerin izlendiği bu birim Kilis-Hatay kara yoluna 30-35 km uzaklıktaki Sabun suyu deresinin civarında görülmektedir. Birimi oluşturan kaya türleri alttan üste doğru gri-koyu gri renkli kalın-çok kalın tabakalı dolomit; gri renkli orta-kalın tabakalı, bazı düzeyleri çörtlü, makro fosil kavkılı, aralarında sarı-gri renkli kil düzeyleri içeren dolomitik kireçtaşı, açık gri renkli, orta-ince tabakalı killi kireçtaşı, gri açık renkli, orta-kalın tabakalı, killi-çörtlü, yer yer dolomitik kireçtaşı, 10-15 cm kalınlıkta açık sarı - gri renkli killi, kumlu yer yer marnlı düzey, gri renkli kavkılı kireçtaşı, killi, çört yumruolu dolomitik kireçtaşı, kavkılı kireçtaşı, gri renkli orta-kalın tabakalı killi dolomitik kireçtaşı ve en üstte de gri-bej renkli, kalın tabakalı, çört ara düzeyli kireçtaşı ve dolomitik kireçtaşı yer alır. Formasyonu oluşturan kaya türleri "sınırlı-açık platform" mikrofasiyes ortamında çökelmiştir. Ölçülen kalınlık 445m olup, yanal olarak bu kalınlık 100m ye kadar düşmektedir. Birimin üst kesimi Santoniyen yaştaadır.

Bozova Formasyonu (Kb)

Egemen kaya türü, killi kireçtaşı olan, aralarında çok az ince düzeyler halinde marn ara katkıları içeren bu birim, boz renkli kireçtaşları ile temsil edilir. Formasyonun tabanında açık kahve-sarı ve yeşilimsi renkli, kireç çimentolu, fosfat ve kuvars taneli kum taşı yer almaktadır. Genel olarak kalınlığı 100-400m arasında değişir. Bu formasyonun alt düzeyleri üst kampaniyen, üst düzeyleri alt Maastrihtiyen yaştaadır.

Karadut Karmaşığı (Kka)

Silisifiye kireçtaşı, radyolarit, silisli şeyl, çörtlü kireçtaşı, killi kireçtaşı, tabakalı çörtler, kumtaşı ve volkanitlerle bunların içinde farklı yaşlarda kireçtaşı ve serpantin bloklarından oluşur. Karadut karmaşığını oluşturan kaya türleri: silisifiye kireç taşları; yeşilimsi renkte, ince-orta tabakalı, silisleşmiş ve çörtlü ve yeşil renkli marn ara katkılıdır. Silisli şeyller; kırmızı-kiremit kırmızısı renkli, lamine ve silisli olup, aralarında sert ince tabakalı, silisleşmiş marn düzeyleri içerir. Killi kireçtaşları; kırmızımsı kahve -yeşilimsi renkte, ince orta tabakalı ve çörtlüdür. Bu birim büyük olasılıkla alt-orta Maastrihtiyen de bölgeye yerleşmiştir.

Koçali Karmaşığı (kk)

Ultrabazik kayalar, volkanitler, serpantin, radyolarit, çörtlü kireçtaşı ve farklı yaşlarda kireç taşı bloklarından oluşan birim, düzensiz bir içyapı gösterir. Egemen kaya türü ultrabazikler ve serpantinlerdir. Bunlar, koyu kahve-koyu yeşil renklidir. Bu birimin oluşumunun alt orta Maastrihtiyen de tamamlandığı söylenebilir.

Germav Formasyonu (Ktsg)

Altta marn ve killi kireçtaşlarından, üstte ise marnlardan oluşur. Formasyon en altta gri boz renkli çok ince tabakalı veya tabakasız 3-5 m kalınlığında marn ile başlamakta ve üzerinde 100-200 m arasında kalınlık sunan killi kireçtaşı ara katkılı marn gelmektedir. Kireçtaşı düzeyleri genel olarak sarımsı - gri renkli, ince - orta tabakalıdır. Marn düzeyleri ise mavimsi boz renklidir. Birimin üst düzeylerinde kalınlığı 10-20 cm arasında değişen ve yanal devamlılığı fazla olmayan turbiditik kumtaşı, çakıltası ve turbiditik kireçtaşının izlendiği birim (açık şelf havza kenarı veya derin şelf kenarı) mikrofasiyes ortamında çökelmiştir. Yaklaşık 61,53 Hektarlık alanın İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu Formasyonun kalınlığı 100-500 m arasında değişmekte ve bozova formasyonu üzerine uyumlu bir dokanaklam gelmektedir. Üzerine ise Karadut karmaşığı tektonik dokanakla, Beşenli formasyonu ve Cengin formasyonu uyumlu ve geçişli bir dokanakla yer almaktadır. Formasyonun alt ve orta bölümlerindeki marnlardan derlenen örneklerde Miculadecussata vekshina, Crisbrosphaera, killi kireçtaşlarından derlenen örneklerde Globotruncanita stuarti, Globotrutcana ventricosa saptanmış olup, birimin yaşı bu fosillere göre Alt Paleosen'dir.

Cengin Formasyonu (Tc)

Aglomera ve çok az tüften oluşup ve içerisinde çörtlü kireçtaşı merceğı içerir. Birimin egemen kaya türü olan Aglomera, koyu yeşilimsi-alaca renkli, çok kalın tabakalı, ufak-iri taneli kireçtaşı olup, volkanik çimentoludur. Aralarında Bazalt düzeyleri içeren aglomeraların aralarında çörtlü kireçtaşı mercekleri gözlenmektedir. Formasyonun kalınlığı 10-50m arasındadır. Bu formasyonun Paleosen- Alt Eosen yaşta olduğu anlaşılmaktadır.

Beşenli Formasyonu (Tbş)

Altta marn, killi-çörtlü kireçtaşı ardalanması, üstte çörtlü kireçtaşından oluşur. Formasyon en altta marn ara katkılı kiltası, çört yumrulu, kırıntılı kireçtaşları, üste doğru ise çörtlü, killi kireçtaşlarından oluşur. Yaklaşık kalınlığı 50m dir. Kireçtaşları açık boz-sarımsı renkli, orta - kalın tabakalı, kiltası-silttaşı düzeyleri ise, gri-açık, boz renkli ve tabakasızdır. Birimi oluşturan kaya türleri "Havza kenarı veya derin şelf kenarı" mikrofasiyes ortamında çökelmiştir. Birimin yaşının bulunan fosillere bakıldığında Orta-Üst Paleosen olduğu anlaşılmaktadır.

Aslanlı Formasyonu (Tea)

Killi çakıllı kireçtaşı, tebeşirden oluşan bu birimin tanımlaması Güvenç (1973) tarafından yapılmıştır. Tanımlamasının yapıldığı yer Kilis ilinin 10-15 km kuzeybatısındaki aslanlı derenin bir kolu olan Hayırlı deresidir. Formasyon killi-çakıllı kireçtaşıyla başlamaktadır. Bu kireçtaşları, gri-bej renkli, orta kalın tabakalı, çörtlü ve çakıllı olup, tebeşirli kireç taşları tarafından izlenmektedir. Tebeşirli kireç taşları bej-beyazımsı gri renkli, orta-kalın tabakalı, bol mikro faunalı ve sarı-siyah renkli çört bantları içerirler. En üst düzeyi beyaz renkli, kalın ve kötü tabakalı, gevşek dokulu tebeşirden oluşan birim "havza kenarı ve derin şelf kenarı" mikro fasiyes ortamında çökelmiştir. Formasyonun kalınlığı tanımlamasının yapıldığı Hayırlı dereye 500m olup, genelde ise 100-500m arasında değişen kalınlık sunmakta ve Beşenli formasyonunu ile Cengin formasyonu üzerine uyumlu bir dokanakla gelmektedir. Formasyonu oluşturan kaya türlerinden derlenen fosillere göre formasyon Alt-orta Eosen yaşıdır.

Ardıçlı Tepe Formasyonu (Tar)

Genellikle kireçtaşından oluşan birimin tanımlanması ve adlanması Terlemez ve diğerleri tarafından yapılmıştır (1992). Tanımlamanın yapıldığı yer Kilis ilinin 25-30 km kuzeyinde Kürüm köyünün 4,5-5 km batısındaki Ardıçlıtepe'dir. Güven (1973) ve Şenol (1972) bu kireçtaşlarını Aslansuyu formasyonun en üst düzeyi, Yoldemir (1987) ise Hoya formasyonun bir bölümü olarak kabul etmiştir. Birim, altta kırıntılı ve tebeşirli kireçtaşı ardalanması ile başlar. Kireçtaşı, kalın-çok kalın tabakalı, tebeşirli kireçtaşı, beyazımsı açık sarı - bej renkli, orta - kalın tabakalı, gevşek dağılgan, nadir faunalıdır. Üste doğru tamamen açık sarı-gribej renkli, kalın-çok kalın tabakalı yer yer tabakasız, sert sağlam, gözenekli, erime boşluklu, mikro ve makro faunalı, sarı-kahve-siyah renkli, mercek ve yumru halinde çörtlü kireçtaşından oluşan birim "Karbonat düzlüğü ile açık platform "mikrofasiyes" ortamında çökelmiştir. Formasyonun kalınlığı genellikle 50-200m arasında değişmekte ve Aslansuyu formasyonu üzerine dereceli geçişli bir dokanakla gelmektedir. Üzerinde ise Gaziantep formasyonu uyumlu bir dokanakla yer almaktadır. Formasyonu oluşturan kireçtaşlarından derlenen fosillere göre formasyon, Orta Eosen (Lütesiyen) – Üst Eosen (Priyaboniven) yaşıdır.

Gaziantep Formasyonu (Tmga)

Bu birim killi kireçtaşı, kireçtaşı ve tebeşirden oluşmuştur. Formasyon, yumuşak topografya gösteren killi kireçtaşı ve tebeşirli kireçtaşı şeklinde yüzeylenmektedir. Bazı yerlerde ise bu killi ve tebeşirli kireçtaşları yerine kalın tabakalı kireçtaşları yer almaktadır. Killi kireçtaşları beyazımsı gri-krem-kirli sarı, ince-orta tabakalı, çok az çört yumruludur.

Kireçtaşları ise gri-bej sarımsı gri renkli, orta-kalın yer yer çok kalın tabakalı, taneli yapılı, bol bentik, fosilli, yer yer alg ve mercanlıdır. Killi kireçtaşları, tebeşirli kireçtaşları " Havza kenarı veya derin şelf kenarı" mikro fasiyes ortamında, kireçtaşları ise "Çalkantılı sığ su" mikro fasiyes ortamında çökelmiştir. Formasyonun kalınlığı 100-250 metre arasında değişmekte ve Ardıçlıtepe formasyonu üzerine uyumlu bir dokanakla gelmektedir. Formasyonda derlenen örneklerde bulunan fosillere göre formasyon Üst Eosen (Priyaboniyen) - Alt Oligosen (Stampiyen) yaşındadır.

Fırat Formasyonu (Tmf)

Yer yer resifal karakterli kireçtaşlarından oluşan bu birim, Midyat formasyonunun bir üyesi Fırat formasyonu olarak adlandırılmıştır. Formasyon, altta krem-beyazımsı kirli sarı renkli, orta kalın tabakalı, yer yer tabakasız kireçtaşları ile başlamakta, bunların üzerine kirli sarı renkli orta-kalın tabakalı, bol çört yumrulu ve bol fosil kavkılı kireçtaşı gelmektedir. En üst bölümünü ise beyazımsı krem - kirli sarı renkli, kalın-çok kalın tabakalı, az çört yumrulu, bol ekinid, ostrea, gastropod ve lamellili biyoklastik kireçtaşları oluşturmaktadır. Birimi oluşturan kireçtaşları "Çalkantılı sığ su" mikrofasiyes ortamında çökelmiştir. Formasyonun kalınlığı 0-150 m. arasında değişmekte ve Gaziantep formasyonu üzerine uyumlu bir dokanakla gelmektedir. Formasyonu oluşturan kireçtaşlarından derlenen fosillerinden anlaşıldığına göre formasyon Alt Oligosen (Stampiyen)- Alt Miyosen (Burdigaliyen) yaştadır.

Şelmo Formasyonu (Tş)

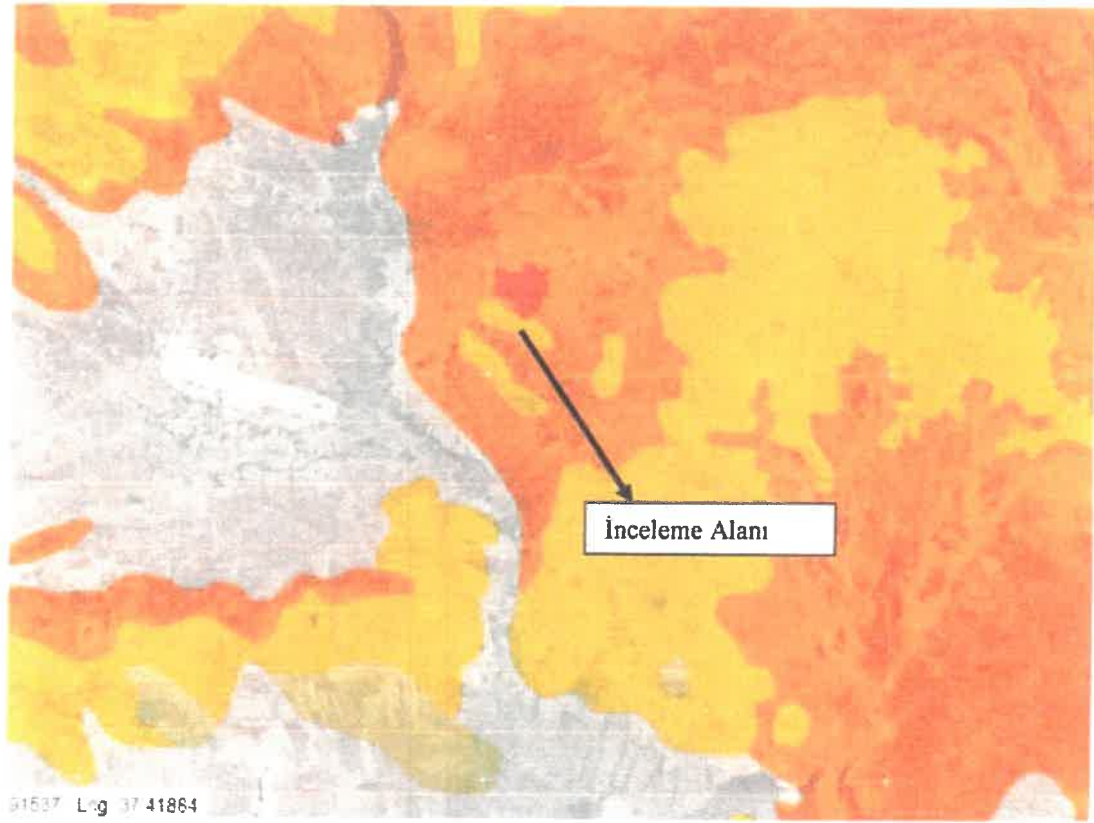
Bu birim çakıltası, kumtaşı, şeyi ve çamurtaşı aralanmalı akarsu çökelleri ile kumtaşı, çakıllı marn, şeylve tüfitli göl çökellerinden oluşmuştur. Formasyon, kumtaşı, kıltaşı, çamurtaşı, silttaşı ile bunların arasında yer alan çakıltılarından, bazı bölümleri ise kumtaşı, çakıllı marn ve şeyl, tüfit ve killi kireçtaşlarından oluşmaktadır. Bu iki bölümün yüzeylemeleri birlikte izlenebildiği gibi birbirinden bağımsız olarak ta bölgemizde görülebilmektedir. Bu iki bölüm birlikte olduğu yerlerde, birbiriyle yanal ve dikey geçişlidir. Birimin kalınlığı pek fazla olmayıp 0-75 metre arasında değişmekte ve Fırat formasyonu açısıl bir uyumsuzlukla gelmektedir. Birimin yaşını belirleyecek fosiller saptanamamıştır. Stratigrafik konuma göre, en üst düzeyin yaşı alt Miyosen (Burdigaliyen) olan Fırat formasyonu üzerine açısıl uyumsuzlukla gelmesi ve üst Miyosen yaştaki Yavuzeli Bazaltı tarafından örtülmesi nedeniyle formasyonun yaşı büyük olasılıkla Orta-üst Miyosen'dir.

Yavuzeli Bazaltı (Ty)

Yavuzeli bazaltı adı verilen bu birim bazalt lavından oluşmuştur. Yavuzeli bazaltı genelde kırmızımsı, koyu kahve-koyu gri ve siyahımsı renkli, tabakasız, yer yer çok kalın tabakalı, gözenekli, gözenekleri kalsit dolgulu lav akıntısından oluşmaktadır. Ayrıca bu lav akıntısının altında yer yer aglomera ve tüf yüzeylemeleri yer almaktadır. Bazaltların oluşumu Doğu Anadolu Fayı ile ilişkili fay sistemine ve/veya orta Miyosen'de başlayan sıkışma nedeniyle oluşan açılımlarla ilgilidir. Bazaltların kalınlığı 20-50 metre arasında değişmekte ve özellikle Şelmo formasyonu ve kendisinden daha yaşlı diğer birimler üzerine aşıl bir uyumsuzlukla gelmektedir. Yapılan çalışmalarda Bazaltların yaşının; Kilis İlini de içeren 1/100000 ölçekli Antakya L24 Paftası, Stratigrafi sütun kesitinden anlaşıldığına göre, diğer birimlerde incelendiğinde ve birimler arasındaki ilişkilere bakıldığında Üst Miyosen (7-8 milyon yıl) olduğu anlaşılmıştır.

Alüvyon

Genellikle dere yataklarında ve tepelerle çevrili ovalarda, akarsu vadilerinde ve düzlüklerinde gevşek tutturulmuş çakıl, kum ve çamur taşlarından oluşur.

HARİTA BİRİMLERİNİN AÇIKLAMASI

Holosen	{	Qa	Eski alüvyon Old alluvium
Orta-Üst Miyosen	{	Ty	Yavuzeli bazaltı; bazalt ve piroklastik kayalar Yavuzeli basalt, basalt and pyroclastic rocks
Alt-Orta Oligosen	{	Tmf	Fırat formasyonu; reefal kireçtaşı Fırat formation, reefal limestone
Orta-Üst Eosen	{	Tmg	Gaziantep formasyonu; kireçtaşı, kil-kireçtaşı, tebeşirli kireçtaşı Gaziantep formation; limestone, clayey limestone, chalky limestone
		Tmh	Hoya formasyonu; kireçtaşı, dolomitik kireçtaşı Hoya formation; limestone, dolomitic limestone
		Tar	Ardıçlıtaşı formasyonu; kireçtaşı Ardıçlıtaşı formation; limestone
Alt Eosen	{	Ta	Aslansuyu formasyonu; kireçtaşı, tebeşirli kireçtaşı, çört yumrulu kireçtaşı Aslansuyu formation, limestone, chalky limestone, limestone with chert nodules

Şekil 14. Oğuzeli İlçesi Jeoloji Haritası

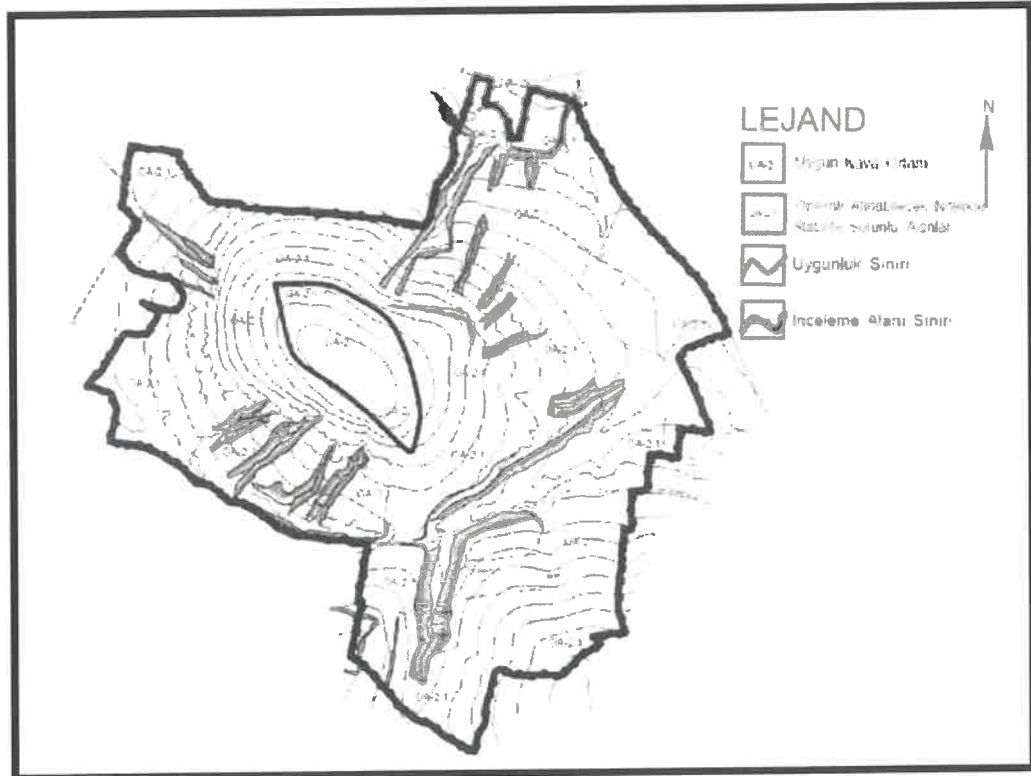
İlave Nazım İmar Planına konu olan Yoğurtçu Mevkii jeolojik yapısı yukarıda bahsedilen formasyonlardan Gaziantep Formasyonunda kalmaktadır.

1.4.3.2. Yerleşime Uygunluk Durumu

Planlama alanında yapılan arazi gözlemleri, sondaj çalışmaları, arazi ve laboratuvar deneyleri, literatür çalışmaları ve bunlardan elde edilen veriler dikkate alınarak inceleme alanının yerleşime uygunluk durumu değerlendirilmiştir. Buna göre;

- Planlama alanı; Üst Eosen-Alt Oligosen Gaziantep Formasyonu biriminden oluşmaktadır.
- Planlama alanı topografik eğimi %0-30 arasındadır.
- Planlama alanı Gaziantep formasyonundan oluşmakta olup killi kireçtaşı birimleri ile temsil edilmektedir. Bu birimler çok düşük dayanımlı kaya sınıfında olduğu görülmüştür, birimler orta derecede ayrılmıştır. RQD sınıflamasına göre kötü çok kötü kalitelidir.
- Planlama alanındaki birimler kaya türü birimlerde herhangi bir şişme, oturma ve sıvılaşma beklenmemektedir.
- Planlama alanında yapılan sondajlarda yeraltı suyuna rastlanılmamıştır.

Bu gözlemler, çalışmalar ve elde edilen veriler doğrultusunda planlama alanı yerleşime uygunluk açısından 2 kategoride değerlendirilmiştir; Uygun Alanlar-2 (UA-2): Uygun Kaya Ortamlar, Önlem Alınabilecek Nitelikte Stabilite Sorunlu alanlar (ÖA-2.1)

Şekil 15. Planlama Alanına Ait Yerleşime Uygunluk Haritası

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bölgede genel olarak Gaziantep Formasyonu için Zemin sınıfı (ZC) Grubu alınabilir. Planlama alanı Gaziantep formasyonu kili kireçtaşı ile temsil edilmektedir. Kaya birimler düşük dayanımlı kaya sınıfında olduğu görülmüştür, birimler orta derecede ayrılmıştır. RQD sınıflamasına göre çok kötü-kötü kalitelidir.

Planlama alanı genel olarak morfolojik özelliği ile Düz ve yamaç bir durumdadır. Eğim durumu incelenerek eğim haritası yapılmış olup, eğimin arazinin genel durumu ile % 0-30 arasında olduğu gözlenmiştir.

Bu gözlemler, çalışmalar ve elde edilen veriler doğrultusunda inceleme alanı yerleşime uygunluk açısından 2 kategoride değerlendirilmiştir;

Uygun Alanlar-2 (UA-2): Uygun Kaya Ortamlar

Önlem Alınabilecek Nitelikte Stabilite Sorunlu alanlar (OA-2.1)

Uygun Alanlar 2 (UA-2) Uygun Kaya Ortamlar:

Aslanlı Formasyonunun yayılım gösterdiği bu alanda heyelan, çığ düşmesi, feyezan, çökme, kaya düşmesi, su baskını ve benzeri doğal afet riskleri taşımayan mühendislik problemleri bulunmadığından topografik eğimin %0-10 arasında olmasından dolayı, yerleşim açısından Uygun Alan olarak belirlenmiş ve yerleşim uygunluk haritasında UA-2 sembolü ile gösterilmiştir. Parsel bazında yapılacak çalışmalarda yapı temellerini taşıyacak seviyelere ait mühendislik parametreleri ile temel tipi ve temel şekli hakkında öneri getirilecek etütler yapılmalıdır. Bu alanlarda "Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği" hükümlerine titizlikle uyulmalıdır.

Önlemler Alanlar 2.1 (ÖA-2.1) Önlemler Alan 2.1:

Planlama alanında; beyaz-bej renkli killi kireçtaşlarından oluşan Üst Eosen- Alt Oligosen yaşlı Gaziantep Formasyonundan oluşmaktadır. Bu alanlarda eğim %10-30 arasında değişmektedir. Bu alanlardaki birimler RQD ye göre çok kötü kaliteli olup, Serbest basınç deneyine göre çok düşük dayanımlı kayaç grubuna girmektedir. Mevcut durum itibarıyla kaya düşmesi heyelan gibi herhangi bir kütle hareketi gözlemlenmemiş. Ancak kaya ortamların kırıklı çatlaklı yapıya sahip olması yapılacak kazılar sonrası oluşacak şevlere bağlı stabilite sorunları ile karşılaşılacağı düşünülmektedir. Elde edilen veriler doğrultusunda inceleme alanında kütle hareketlerine bağlı stabilite sorunlarını meydana gelebileceği alana yönelik meydana gelebilecek stabilite sorunlarının mühendislik önlemleri ile önlenilebileceği kanaatine varıldığından bu alanlar yerleşime uygunluk açısından Önlem Alınabilecek Nitelikte Stabilite

sorunlu alanlar "Önemli Alan 2.1 (ÖA-2.1)" olarak değerlendirilmiş ve yerleşime uygunluk haritasında ÖA-2.1 Simgesiyle gösterilmiştir. Bu alanlarda;

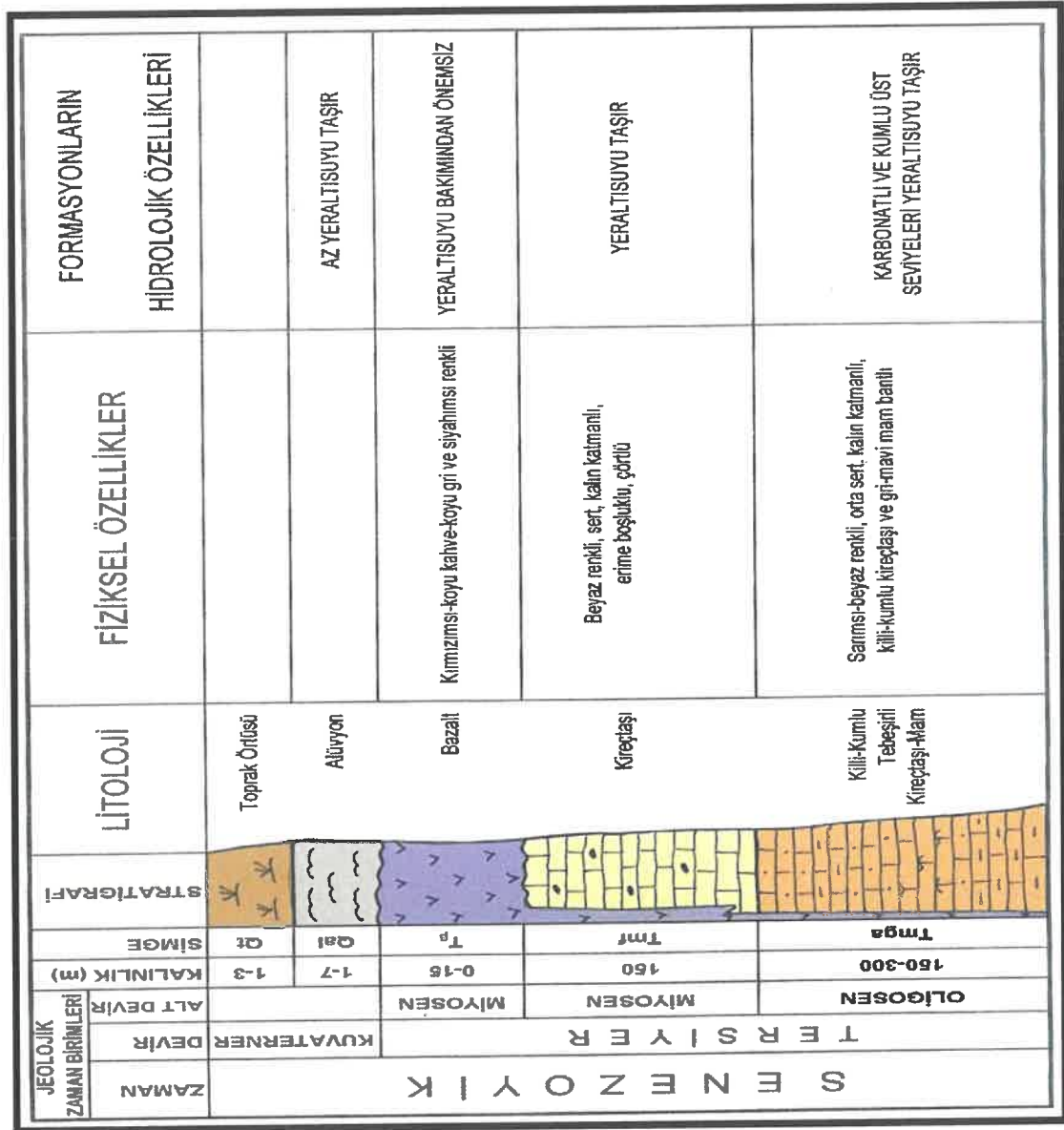
- Zemin ve temel etüt çalışmalarında yapılacak kazılar, planlanacak yapı yükleri ve alanı etkileyecek dış yüklerde hesap edilerek tüm yamaçlar boyunca stabilite analizleri yapılmalı, stabiliteyi sağlayacak mühendislik önlemleri belirlenmeli ve uygulanmalıdır.
- Mevcut stabil yapıyı bozucu her türlü kontrolsüz kazıdan kaçınılmalı, bu alanlarda yapılacak mevcut ve derin kazılarda oluşacak şevler uygun projelendirilmiş istinat yapıları ile desteklenmelidir.
- Parsel sınırında yüksek şevler oluşturulmasından kaçınılmalı, mevcut şevler ve kazı şevleri uzun süre açıkta bırakılmamalı, projelendirilmiş istinat yapıları ile desteklenmelidir.
- Yapı temelleri jeolojik birimlerin stabilite sorunu beklenmeyen seviyelerine oturturulmalı veya taşıtılmalıdır.
- Yol, yapı ve parsel güvenliği sağlanmadan kazı işlemlerine başlanmamalıdır.
- Yüzey suları atık sular ve yeraltı suyu ortamdan uzaklaştırılarak uygun drenaj sistemleri yapılmalıdır.
- Eğimin yüksek olduğu yerlerde stabiliteyi sağlayacak gerekli önlemler belirlenmeli ve uygulanmalıdır.
- Zemin ve temel etüt çalışmalarında statik projeye esas üst yapının temel tipi, temel derinliği ile termelin taşıtılacağı seviyelerin mühendislik parametreleri (şişme, oturma, sıvılaşma, taşıma gücü vb.) detaylı olarak irdelenmeli, gerekmesi halinde alanında uzman kişilerce önlem projeleri hazırlanmalı ve uygulanmalıdır.
- Planlama alanı dahilinde kalan ve sürekli/mevsimsel akış gösteren veya kuru halde olan tüm dere ve dere yatakları için taşkın ve sellenme tehlikesine yönelik planlama öncesi mutlaka DSİ' den güncel görüş alınmalı ve bu görüş doğrultusunda planlamaya gidilmelidir.
- Planlama alanında karstlaşma özelliği gösteren kireçtaşı ve killi kireçtaşı birimleri için zemin etüt raporlarında ayrıntılı olarak incelenerek yapı temellerinin erime özelliği olmayan birimlere oturulması ve taşıtılması gerekmektedir.
- Planlama alanında yapılacak her türlü yapı için, Türkiye Bina Deprem Yönetmeliğine ve Afet bölgelerinde yapılacak yapılar hakkında yönetmelik hükümlerine titizlikle uyulmalıdır.

Afete Maruz Bölgeler (AMB)

Planlama alanında afete maruz bölgeler bulunmamaktadır.

1.4.3.3. Jeomorfolojik Yapı

Oğuzeli yerleşiminin yer aldığı alandaki jeomorfolojik yapının oluşumu Tersiyer ve Kuvaterner dönemlerinde gerçekleşmiştir. Tersiyerde; Alt Eosen-Paleosen dönemine ait marn, Üst Eosene ait marn, Oligo-Miyosen dönemine ait denizel kalker ve marnlı kalker, Alt Miyosen'e ait kalker ve Üst Miyosen dönemine ait bazaltlar oluşmuştur. Bununla birlikte 3. zamanda akarsu aşındırmasına bağlı olarak platonun parçalanması ve bir senklineal'e karşılık gelen Oğuzeli Ovasının tabanı 4. zamanda alüvyonlarla dolması sonucunda oluştuğu söylenebilir. Oğuzeli yerleşmesi ilçeyi kuzey- güney doğrultusunda boydan boya geçen Sacır suyu deresi ve bu derenin meydana getirdiği alüvyonlar üzerinde kurulmuştur.

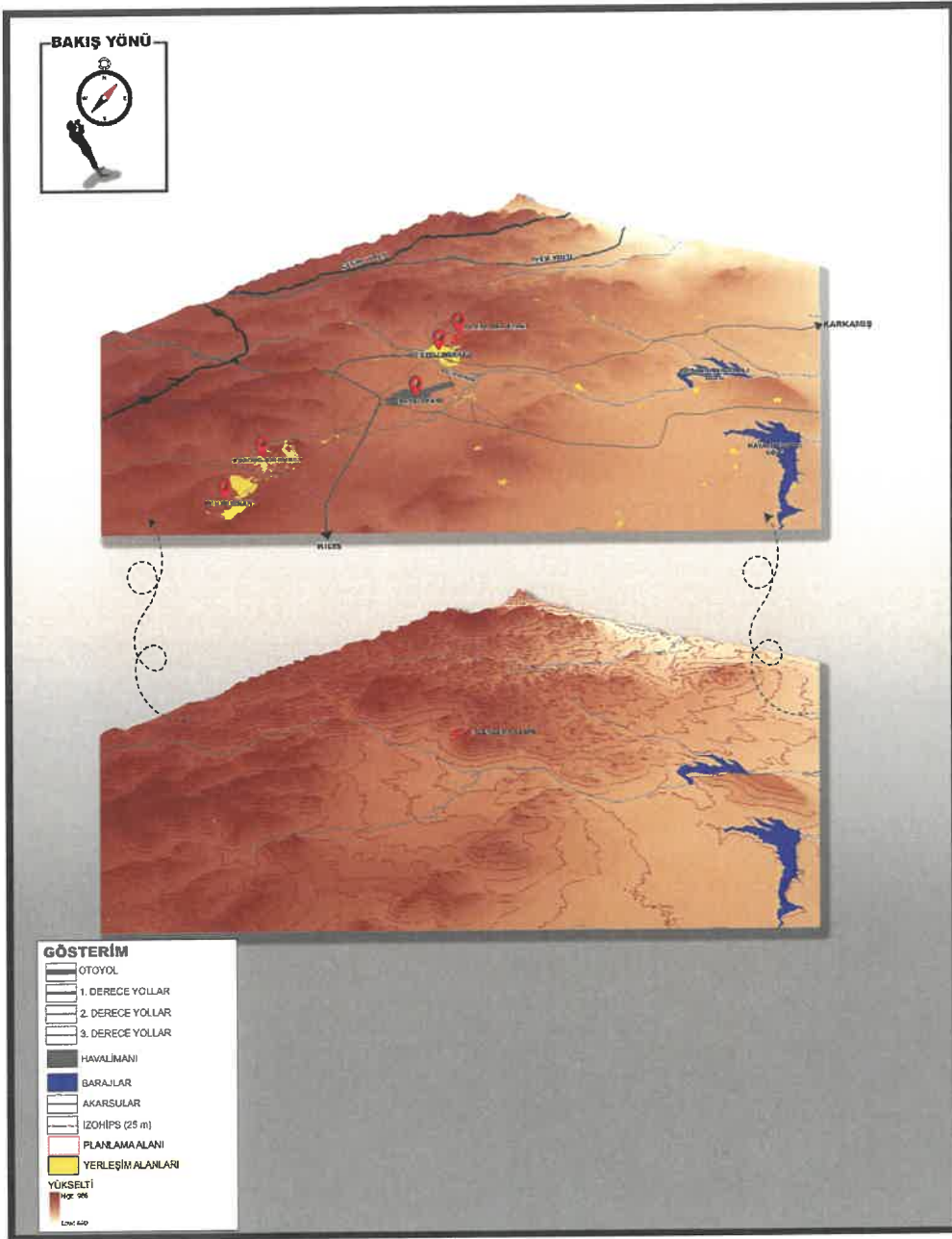

Şekil 15. Oğuzeli İlçesi Genel Stratigrafik Kolon Kesiti

İlçedeki yeryüzü şekilleri Gaziantep platosunun güneyine doğru vadi tabanları olarak genişler ve derinlikleri azalır. Bu durum platonun bitimini, ovanın başlangıcını gösterir. Oğuzeli ovası olarak adlandırılan bu morfolojik yapı ve çevresi çeşitli yükseltilerde plato yüzeyleri ve tepelerle çevrilidir. Yörede yüksek dağlar görülmez. En yüksek plato yüzeyi 850-950 metre ve alçak plato yüzeyi ise 650-700 metreler arasındadır. Tepelerin ortalama yükseltisi ise 800 metre civarındadır. İlçe bütününde yer alan bazı tepeler Deliklitaş Tepesi 840 m., Arabın Tepesi 764 m., Çiğdem Tepesi 910m., Sürgü Tepesi 750 m., Gafurbaba Tepesi 885 m., Körkün kasabasının batısında yüksek plato yüzeyi üzerindeki Bozdağ Tepesi 880 metre ve Yoğurtçu Tepesi 795 metre olarak sıralanabilir. İlçe bütününde kuzey güney doğrultusunda ovayı boydan boya geçen Sacırsuyu deresi akmaktadır. Bir senklinale tekabül eden Oğuzeli ovasının tabanı alüvyonlarla örtülüdür. Oğuzeli ovasının çevresinde 3. zamana ait çeşitli yükseltilerde plato yüzeyleri ve tepeler yer alırken, bu düzlüklerin yamaçlarında mevsimlik akarsuların oluşturduğu çentik (V tipi) vadiler konumlanmıştır. Kuzeydoğuda yer alan en yüksek plato yüzeyi üzerindeki vadiler biraz daha derindir (100-120 m.). İlçenin kuzeydoğusunda Gaziantep il merkezini Oğuzeli ilçesi ve köylere bağlayan kara yolunun geçtiği yerde (Nafak boğazı) ve güneydoğuda bu karayolunun devamında (Tilbeşar boğazı) boğazlar yer alır. Oğuzeli'nin kuzey ve güneyine doğru devam eden karayolunun geçtiği alanlar morfolojik yapının oluşturduğu bu boğazlara karşılık gelmektedir.

Oğuzeli'ndeki jeomorfolojik birimleri tepelik alanlar, yüksek, alçak plato yüzeyleri, vadiler, boğazlar ve Oğuzeli Ova tabanı oluşturur. Tepelik alanlar ovanın çevresinde plato yüzeyleri üzerinde ve eteklerinde görülürler. Ortalama yükseltisi 750 m. olan ova ve çevresinde konumlanmış olan Oğuzeli genelinde fazla bir yükselti farkı göze çarpmamaktadır.

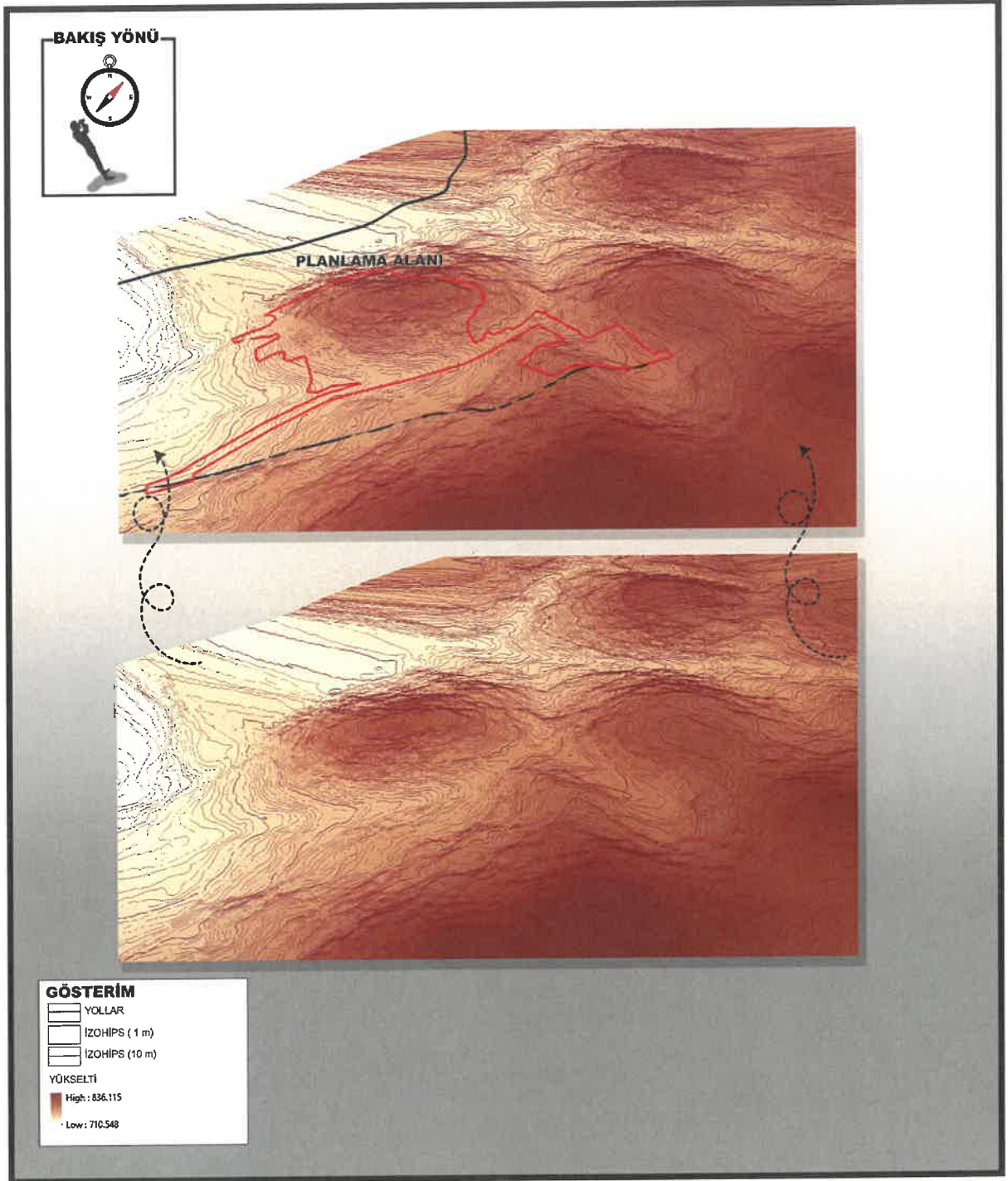
Bu morfolojik birimleri ile oluşan arazinin yükseltisi, kuzey ve batı bölgelerinde artmakta olup, bu kesimlerde engebeli bir arazi plastiği görülmektedir. Güney kısımlarında ise oldukça düz, az engebeli geniş ova alanları yer alır.

Şekil 16. Oğuzeli İlçesi Morfolojik Yapısı

İlave Nazım İmar Planına konu olan Yoğurtçu Mevkii jeomorfolojik yapı yönünden bir tepe ve bunun tüm yönlerdeki yamaçlarından oluşan tipolojik özellik gösterir. Yoğurtçu adıyla bilinen ve alanın en yüksek kotunu oluşturan bu tepenin güney yamacının sonlandığı kesimde ise memba ve mansabı olmaması nedeniyle dere yatağı olarak tarif edilemeyecek kısa uzunlukta, derin V şeklinde arazi kırıkları bulunmaktadır. Bu kırıklar tepenin yamacı ile planlama alanının güney sınırını da oluşturan yol arasında kuzey – güney yönlü olarak yer almaktadır. Alanın güneydoğu yönünde uç yaptığı kesimde ise bir kısmı planlama alanı içerisine giren derin ve geniş şevlerle oluşmuş kuru bir dere yatağı yer almaktadır. Sonuç olarak

planlama alanı jeomorfolojik yapı yönünden bir tepe ve bu tepenin yamaçlarından oluşan karakteristik bir özellik göstermektedir.

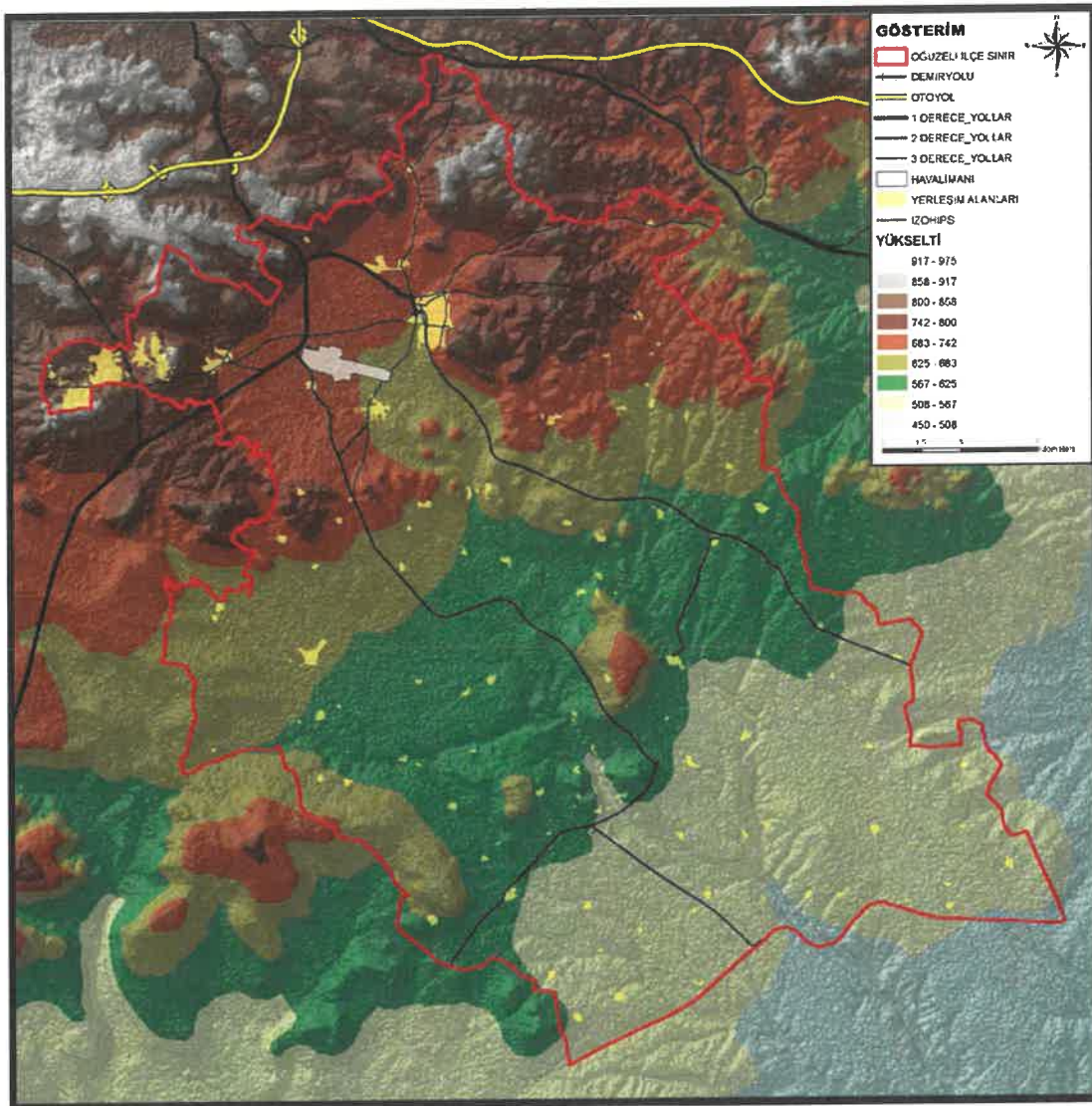
Şekil 17. Planlama Alanı Jeomorfolojik Yapısı

1.4.3.4. Topografik Yapı

Planlama alanı topografik yönden yükselti, eğim ve bakı başlıkları altında incelenmiştir.

1.4.3.4.1. Yükseklik Yapısı

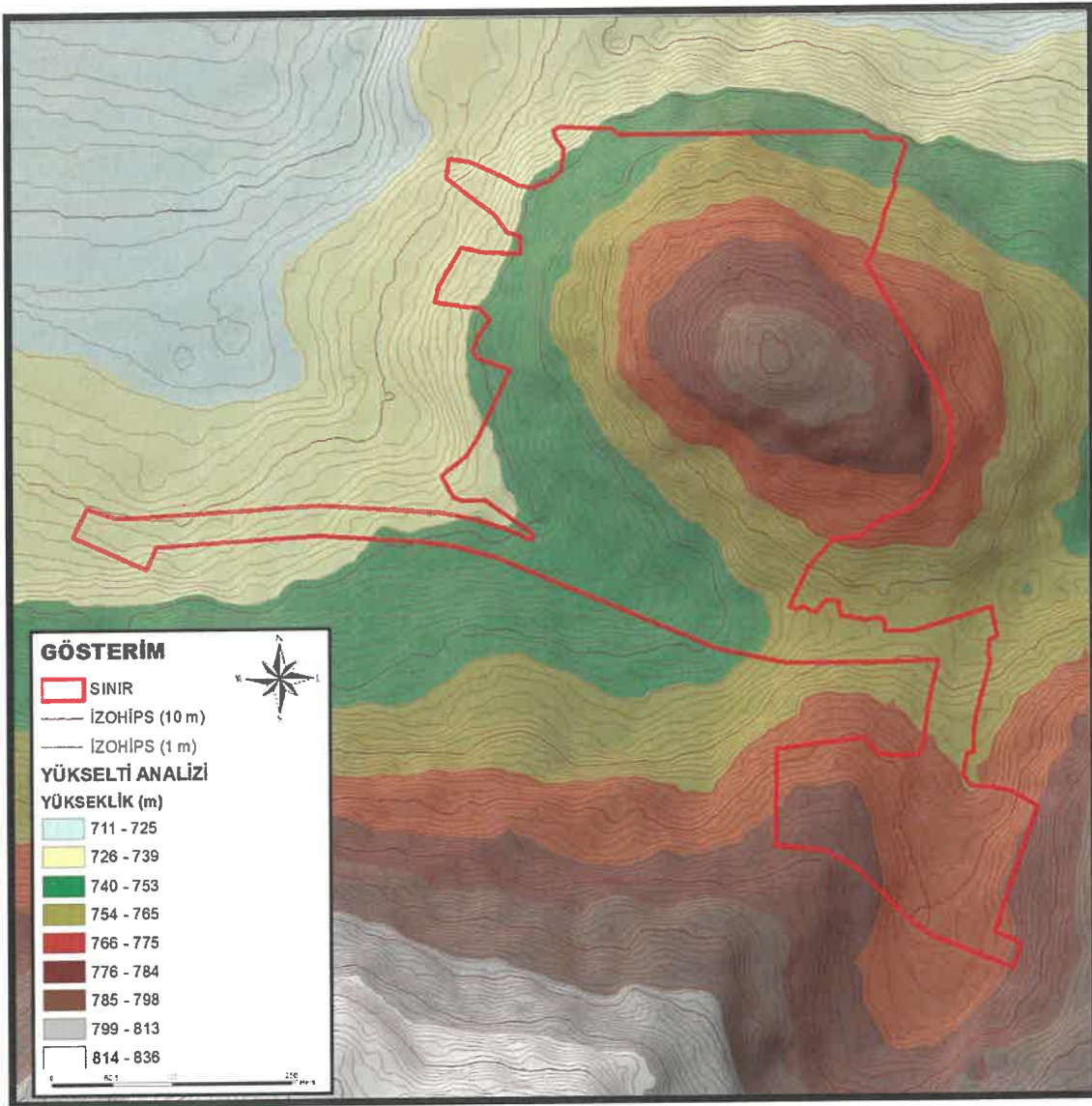
İlçe bütününde yapılan yükseklik analizine göre ilçesinin yükseltisi 450-975 metre aralığındadır. Yerleşimin kuzey ve batı bölgelerinde yüksek alanlar bulunmaktadır. Bu alanlar, genellikle dik yamaçlar ve tepelik arazilerle karakterizedir. Güney ve güneydoğuda daha düşük yükselti seviyeleri görülmektedir. İlçe bütününde yerleşim alanları, genellikle orta ve düşük yükseltilerde yoğunlaşmıştır. İlçenin yükselti yapısı güneyde Suriye sınırından kuzeybatı yönünde yükselerek tepelik alanlara ulaşan tipolojik bir özellik göstermektedir. Bu yapının içerisinde kuzeydeki yüksek kesimler dışında da yer yer tepelik alanlar görülmektedir. Ancak bunlar noktasal tepelerden oluşmakta ve yükseklikleri 750 metreyi geçmemektedir.

Şekil 18. Oğuzeli İlçe Bütünü Yükselti Haritası

İlave Nazım İmar Planına konu olan Yoğurtçu Mevkii yükseklik analizine göre ise alanın en yüksek noktasının 795 metre kotundaki Yoğurtçu Tepesi olduğu görülmektedir.

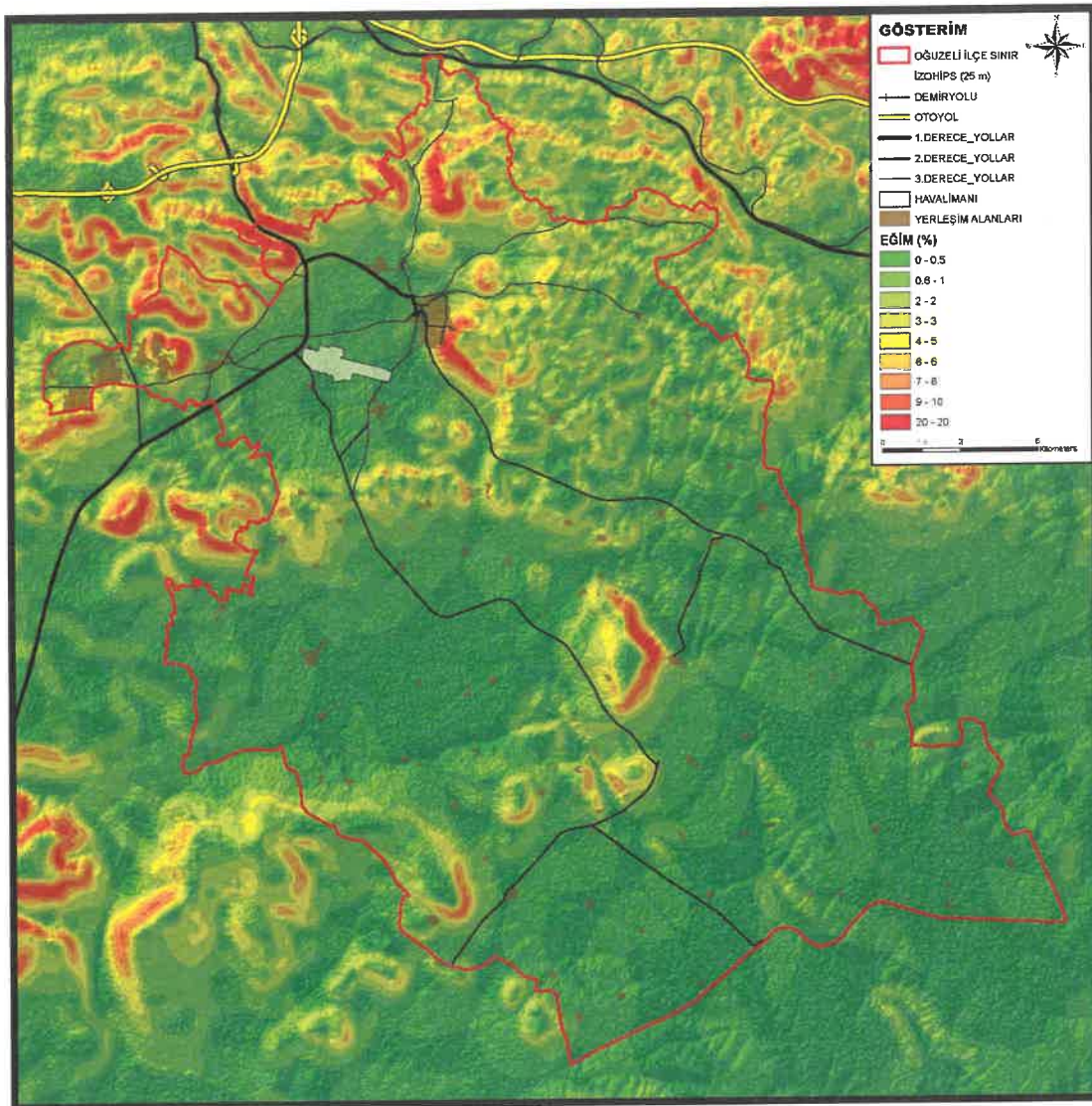
Alanın tepe ve yamaçlarından oluşan tipolojik morfolojisi doğrultusunda yükselti basamakları da her yönde azalarak değişmektedir. Bu anlamda kuzeyde 750 metreye, batıda 735 – 740 metreye, doğuda 775 – 780 metreye, güneyde aynı zamanda planlama alan sınırını da oluşturan yerel tabiri ile Çöplük Yolu aksında ise 740 metreye düşen yükselti basamakları kendi yönleri içerisinde homojen bir azalış göstermektedir. Söz konusu bu yol aynı zamanda yükseltinin değişim gösterdiği bir iz olarak da okunabilir. Nitekim Planlama alanının Kurtuluş Mahallesi sınırları içerisindeki ve bu yolun güneyinde kalan uç verdiği kesimde ise yolun kotuna göre yeniden yükselmektedir. Bu kesimde yer alan kuzey – güney yönlü uzanan vadi yamaçları olarak biçimlenen arazi her iki yamaçta 775 kotuna dek çıkmaktadır.

Şekil 19. Planlama Alanı Yükselti Analizi

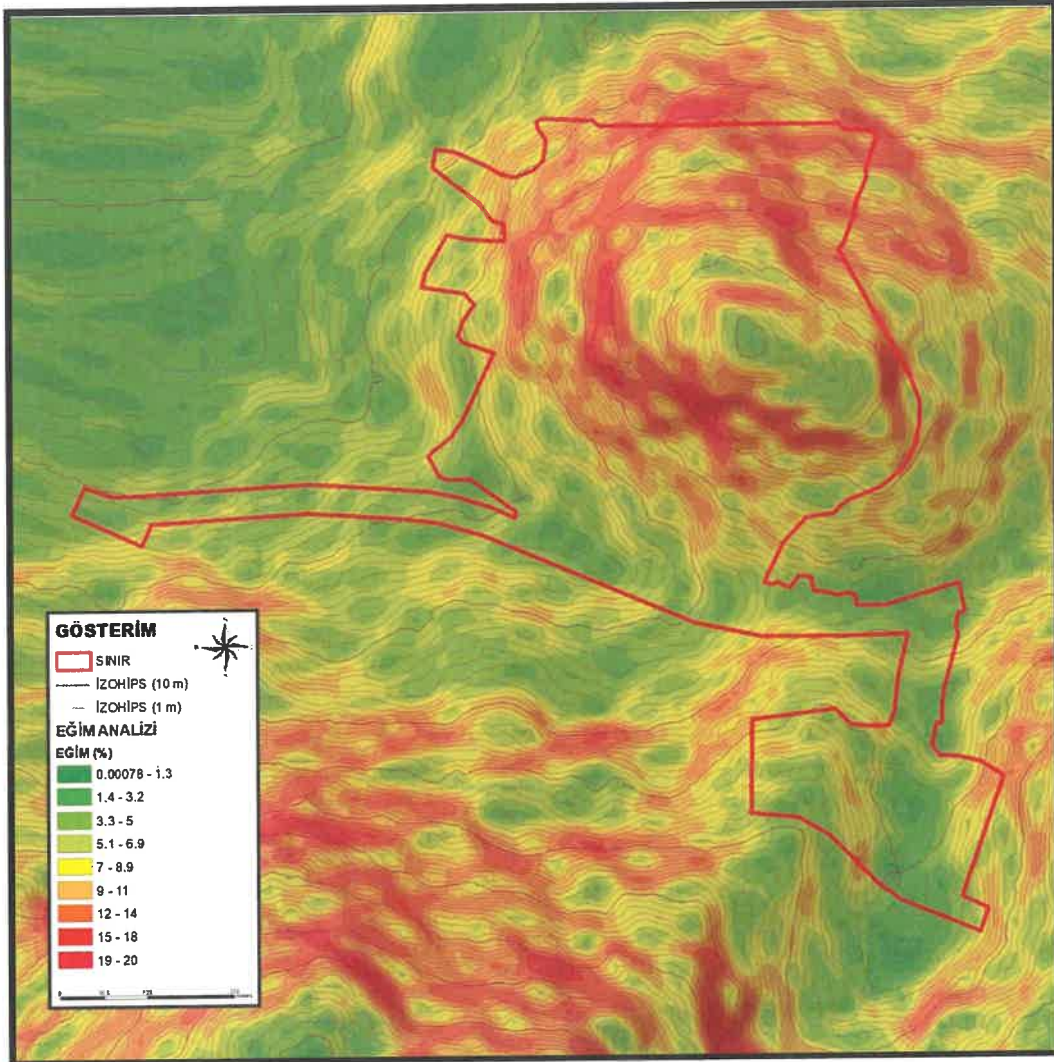
1.4.3.4.2. Eğim Durumu

İlçe bütünü arazi yapısı genel jeomorfolojik özellikler bakımından ova ve bunu çevreleyen platolar ile tepeliklerden oluştuğu için oldukça düz ve az eğimli bir arazi plastığıne sahiptir. Bununla birlikte alan bütünündeki plato ve tepeliklerin yamaç kesimlerinde ise %20 ve üzeri eğime sahip kesimler de yer almaktadır. Bu eğime sahip araziler ağırlıklı olarak Bozdağ, Yoğurtçu ve Gafurbaba tepeleri gibi yükseltilerin yamaçları ile kuzey kesimdeki Çaybaşı mahallesi sınırları içerisinde vadi yarıklarında daha çok görülmektedir. Arazinin tepe ve bunlara bağlı vadi yarıkları dışında kalan kısmı ova niteliğinde olup %5 – 10 arasında bir eğime sahiptir. Genel olarak bakıldığında eğimin kuzey ve kuzeybatı kesimlerinde daha yüksek diğer kesimlerde ise çok az olduğu görülmektedir. Bu nitelikte bir eğim yapısına sahip Oğuzeli ilçesinin az eğimli ve engebesiz bir arazi yapısına sahip olduğu söylenebilir.

Şekil 20. Oğuzeli İlçe Bütünü Eğim Analizi

İlave Nazım İmar Planına konu olan Yoğurtçu Mevkii eğim analizine göre kent genelinden farklı bir yapı gösterir. Zira planlama alanı bir tepe ve bunun yamaçlarından oluşmaktadır. Alanda eğimin en düşük olduğu kısım tepenin kuzey üst yamacı ile birleşen platoda görülür. Burada %0-10 arasında bir eğim yüzdesi vardır. Bunun dışında alan bütününde %10 – 20 arasında bir eğim yüzdesi okunurken, tepenin batı ve güneyinde yamaçların sonlandığı nokta ile tepede yer alan plato arasındaki kısımda %20 – 30 aralığında bir eğim değeri vardır.

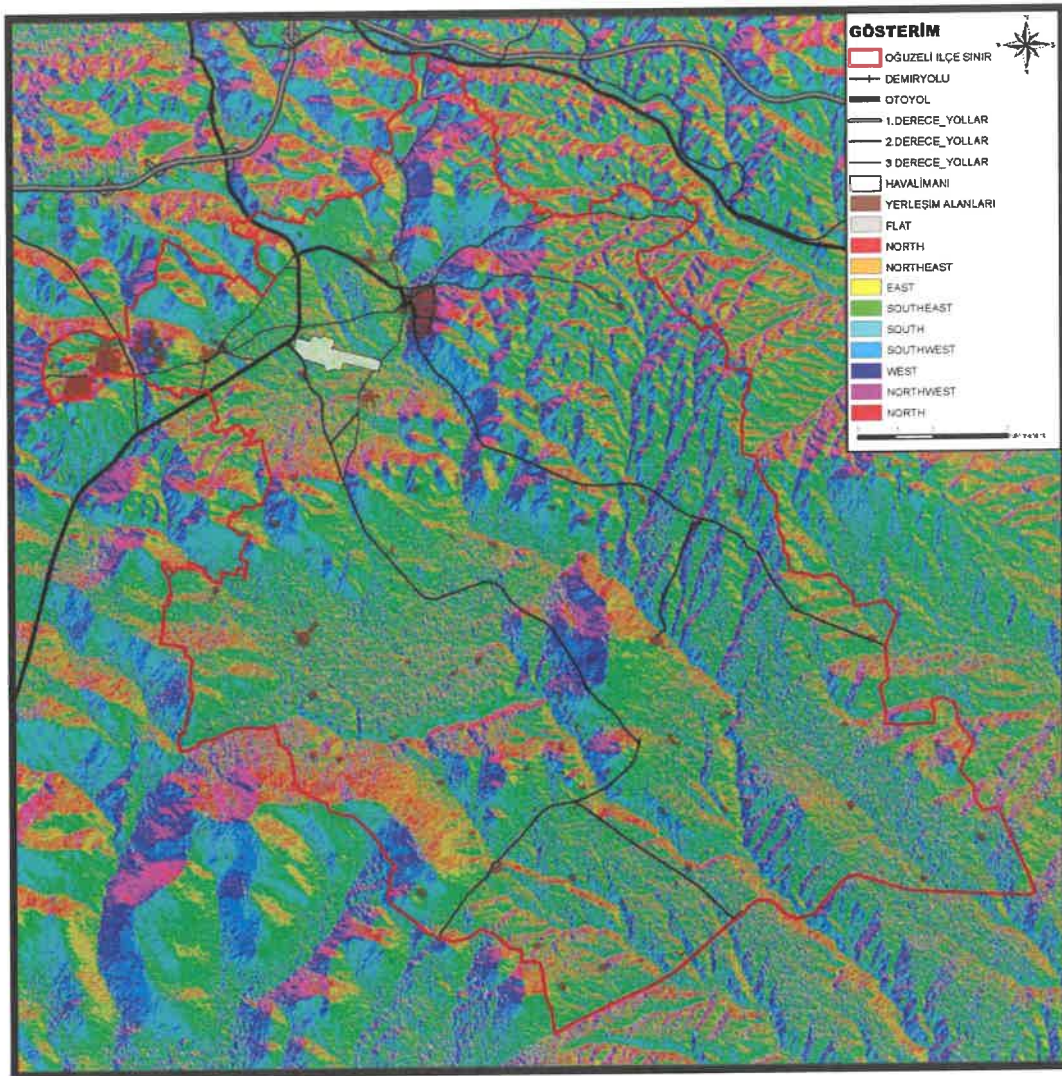
Şekil 22. Planlama Alanı Eğim Analizi

1.4.3.4.3. Bakı Analizi

Bakı durumu temel olarak iki ölçüt üzerinde etkili olmaktadır. Bunlar manzara/yönlenme ve güneş ışığına erişim olarak sıralanabilir. Bu anlamda dağların Güneş'e bakan kısımları, güneş ışınlarını daha büyük ve dik açıyla alır. Ayrıca bu kısımların güneşlenme süresi daha uzun olur. Başta ışınların yere düşme açısı olmak üzere, aydınlanma süresinin daha

uzun olması nedeniyle, Güneş'e dönük yamaçlardaki ısınma daha çok olur. Bunun sonucunda güneşe dönük yamaçlarda, aynı tür bitkilerde olgunlaşma süresi daha kısadır. Buharlaşma daha fazla olduğundan, tarım ürünlerinin su ihtiyacı daha fazladır. Karlar daha erken erir. Ormanın ve tarımın üst sınırı ve kalıcı kar sınırı daha yüksektir. Özellikle güney yamaçlarında sıcaklık kuzeye bakan yamaçlarına oranla daha sıcaktır. Manzara yönü olarak ele alındığında ise yerleşme kararları üzerinde bölgenin estetik değerleri ile yakından ilişkili olduğu görülür.

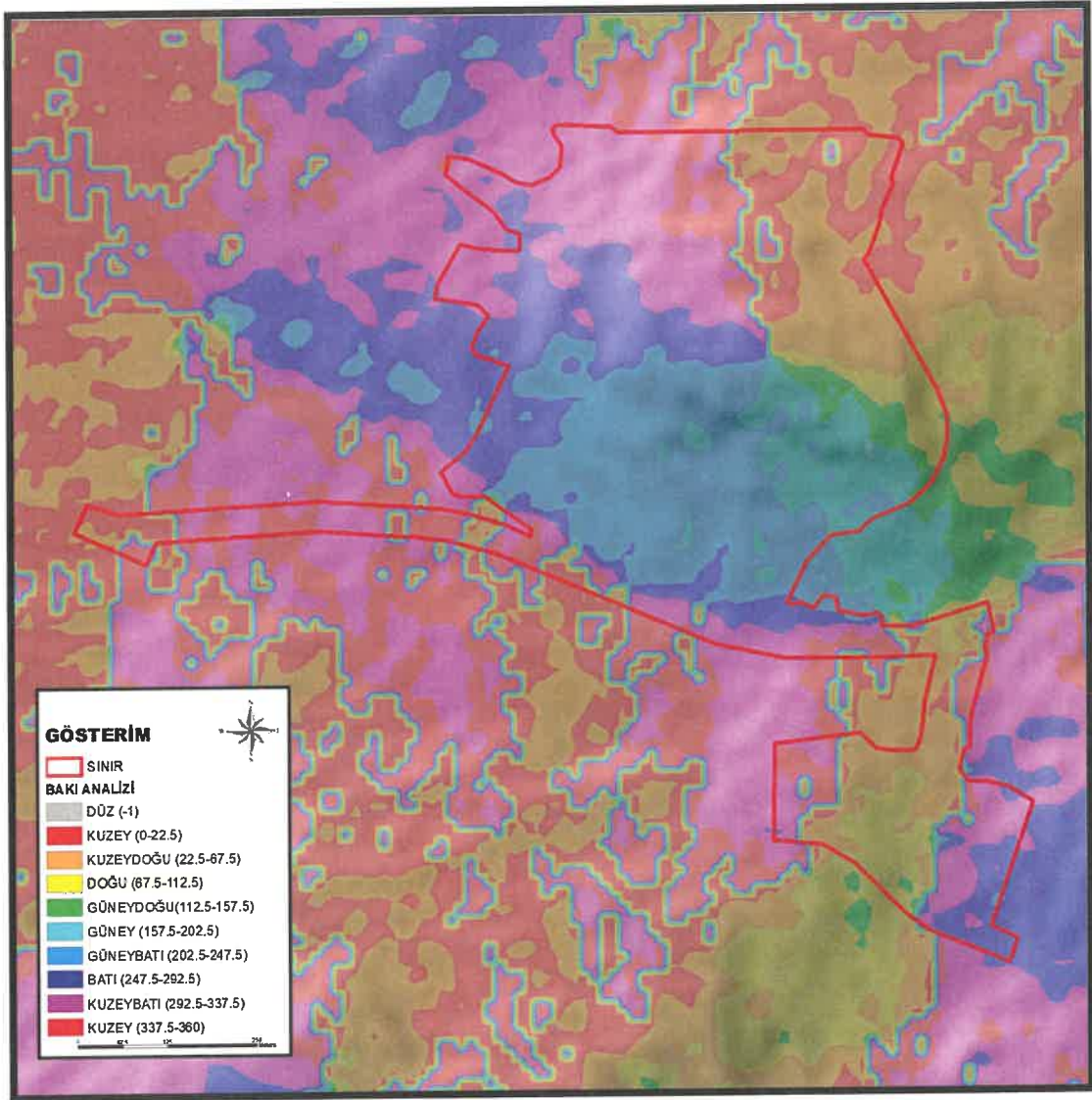
İlçe bütününde bakı özellikleri yapısı incelendiğinde alanın ova ve ovayı çevreleyen plato ile tepelerden oluşan morfolojik yapısı nedeniyle baskın bir bakı yönünün oluşmadığı görülmektedir. Öte yandan ova içerisindeki tepe yükseltili yapı bu noktalarda tepe yamaçlarından dolayı her yöne bakı veren bir tipolojiyi ortaya çıkarmıştır. Bununla birlikte ilçe bütününde kısmen de olsa ağırlıklı olarak güney ve güneybatı yönlerinin temel bakı yönünü oluşturduğu söylenebilir.

Şekil 21. Oğuzeli İlçe Bütünü Bakı Analizi

İlave Nazım İmar Planına konu olan Yoğurtçu Mevkii bakı analizine göre planlama alanı her yöne bakı veren bir özelliğe sahiptir. Zira planlama alanı bir tepe ve bu tepenin yamaçlarından oluşmaktadır.

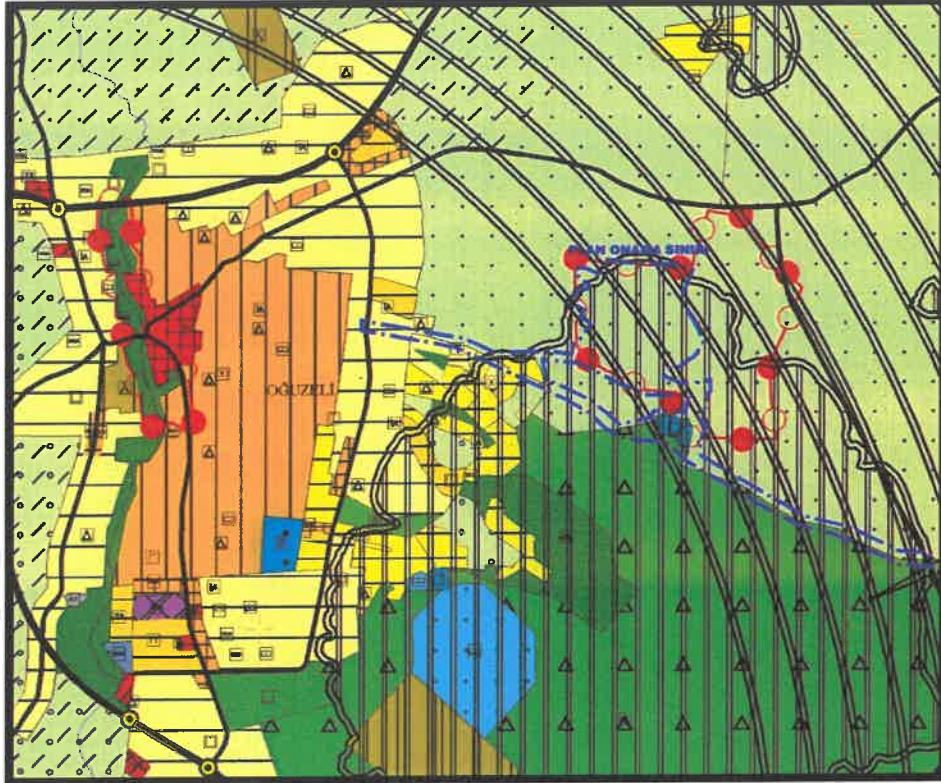
Alanın morfolojik yapısı manzara yönüyle de zengin bir perspektifi ortaya koyar. Homojen biçimde yükselerek en üst kotta tepe ve platoyu oluşturan arazi plastiği yapılaşma sürecinde birbirinin önünü kesmeyecek, farklı yönlere manzara verebilecek bir dokuyu ortaya çıkarabilecek güçlü avantajlara sahiptir.

Şekil 22. Planlama Alanı Bakı Analizi

1.5. BÖLGEDEKİ PLANLAMA ÇALIŞMALARI –YÜRÜRLÜKTE OLAN PLANLAR

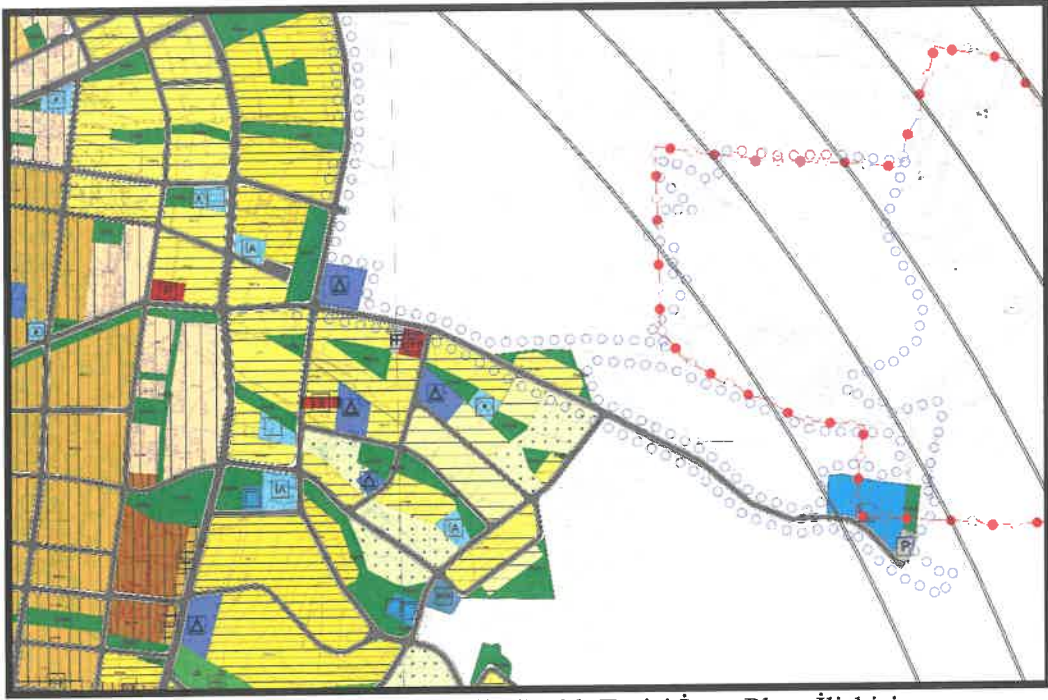
Planlama alanında öncelikle üst ölçekli planlar irdelenmiş, daha sonra ise kentin mevcut imar planları değerlendirilmiştir. 18.05.2018 tarih onaylı Gaziantep İli 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planında çalışma alanı dikili tarım alanı olarak planlanmıştır.

Şekil 23. Planlama Alanının 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planındaki Yeri

İlave Nazım İmar planına konu olan alan özel kanunlarla tanımlanmış statüler yönünden (sit alanları, tabiat parkı, milli park vb.) incelenmiş ve alanda bu kapsamda herhangi bir unsur tespit edilmemiştir. Bu bakımdan planlama alanında özel kanunlara tabi herhangi bir plan yer almamaktadır.

1/5000 ölçekli Nazım ve 1/1000 ölçekli Uygulama imar planları yönünden bakıldığında alanda bütüncül anlamda yürürlükte olan bir planın bulunmadığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte planlama alanının güneybatı yönünde 2023 Kahramanmaraş Depremi sonrasında acil durum kapsamında sağlık hizmetlerinin sunulabilmesi için “Hastane” amaçlı nazım ve uygulama imar planı yer almaktadır. Söz konusu plan 06.06.2023 tarihinde onaylanmış olup halen yürürlükte dir.

Şekil 25. Planlama Alanı ile Sağlık Tesisi İmar Planı İlişkisi

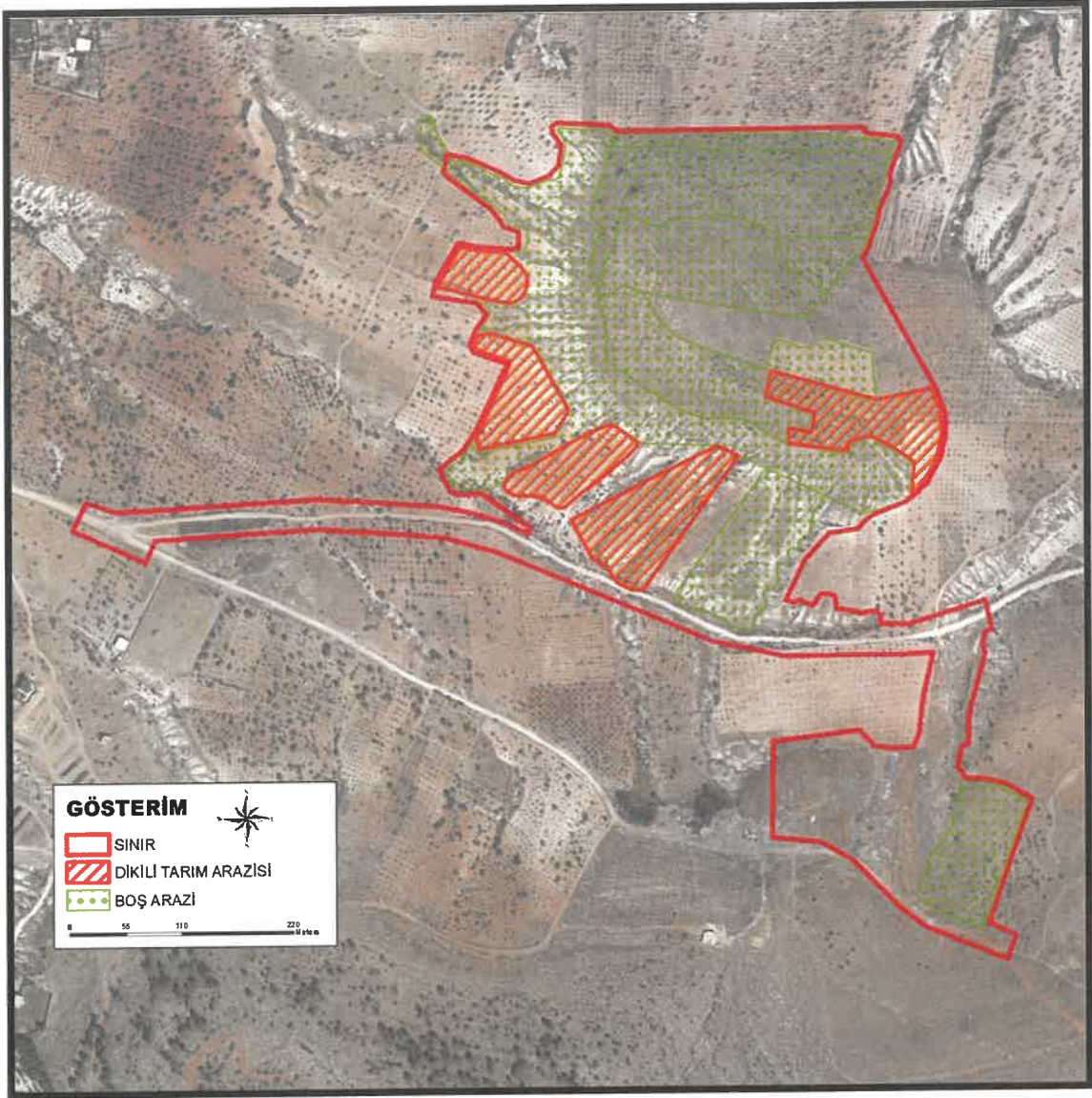
1.6. YAPILAŞMIŞ ÇEVRE ANALİZİ VE ARAZİ KULLANIMI

Planlama alanı, mevcut dokunun nasıl ve hangi ölçütlere göre oluştuğunu saptamak amacıyla yapılaşmış çevre yönünden irdelenmiş ancak alanda tipolojik bir karakter ortaya koyacak yapılaşmanın olmadığı tespit edilmiştir. Alanın yaklaşık 750 metre batı yönünde ise Oğuzeli yerleşiminin planlı gelişen bölgelerinin ürettiği yeni yapılaşmalar bulunmaktadır. Bu anlamda alan tümüyle boş arazilerden oluşmaktadır. Bu arazilerin çok az bir kısmında dikili tarım faaliyetlerinin sürdürüldüğü tespit edilmiştir.

Herhangi bir yapılaşmaya konu olmamış olan planlama alanında boş arazi odaklı, kısmen dikili tarım alanlarından oluşan bir arazi kullanım deseni tespit edilmiştir. Bu şekilde tanımlanan arazi kullanım desenine ait alansal kullanım büyüklükleri ile arazi kullanım deseni aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2. Mevcut Arazi Kullanım Tablosu

KULLANIMLAR	ALAN (Ha)	ORAN (%)
DİKİLİ ALANLAR	3.77	17.2
BOŞ ARAZİLER	18.13	82.8
TOPLAM	21.9	100

Şekil 26. Arazi Kullanım Durumu

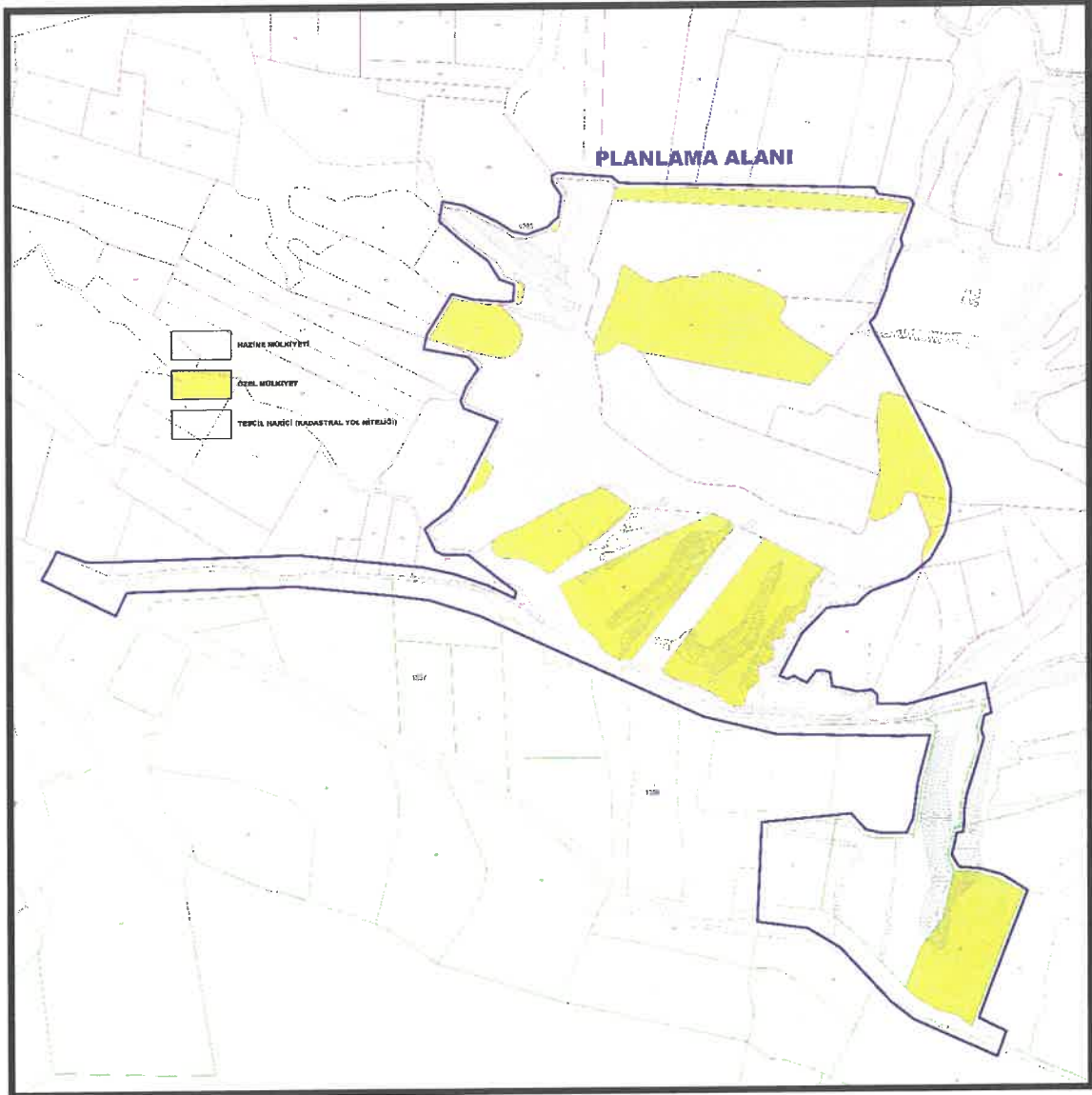
1.7. MÜLKİYET DURUMU

Planlama alanında mülkiyet durumuna bakıldığında alanın %56.25'inin hazine, %32.95'inin özel mülkiyete konu olduğu, kalan %10.80'lik kısmın ise kadastral yol niteliğinde tescil harici alanlardan oluştuğu tespit edilmiştir.

Bu anlamda planlama alanında mülkiyet sahipliliği büyük bir fark ile hazine mülkiyeti lehinde oluşmuş bir desene sahiptir. Bu durumun planın uygulama sürecinde kolaylaştırıcı bir rol oynayacağı değerlendirilmiştir. Aşağıdaki tablo ve şekilde mülkiyet sahipliliği durumu gösterilmektedir.

Tablo 3. Mülkiyet Sahipliliği Durumu

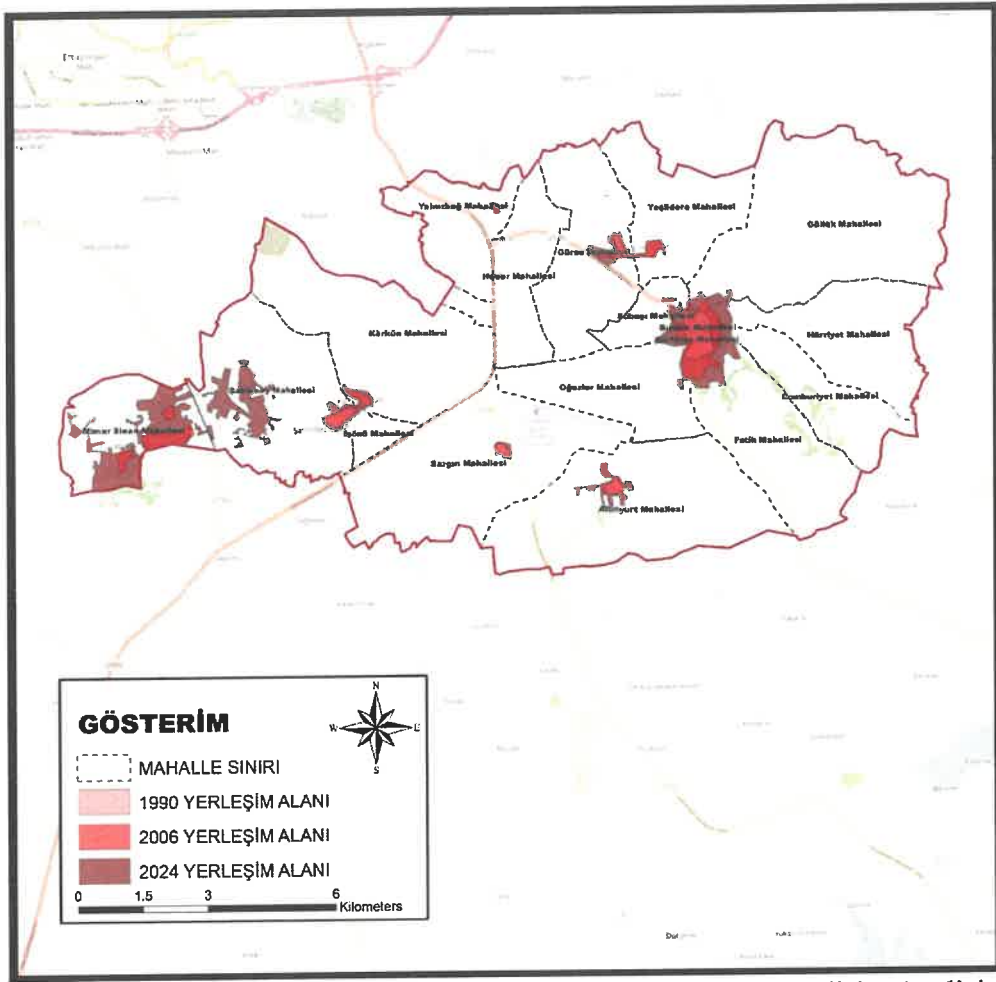
Mülkiyet Durumu	Alan (m2)	Oran (%)
Hazine	123232	56.25
Özel	72167	32.95
Kadastral Yol (tescil harici)	23690	10.80

Şekil 27. Mülkiyet Sahipliliği Şeması

1.8. MEVCUT GELİŞME EĞİLİMLERİ

Oğuzeli ilçesinin 1990-2024 yılları arasına ait kent makroformları incelenerek uzun dönemli büyüme ve gelişme süreçlerini anlamak, gelecekteki potansiyel değişimleri öngörmek

Şekil 29. Oğuzeli İlçesine Ait Yıllara Göre Kent Makroformu Gelişim Analizi

1.9. RİSK ANALİZİ

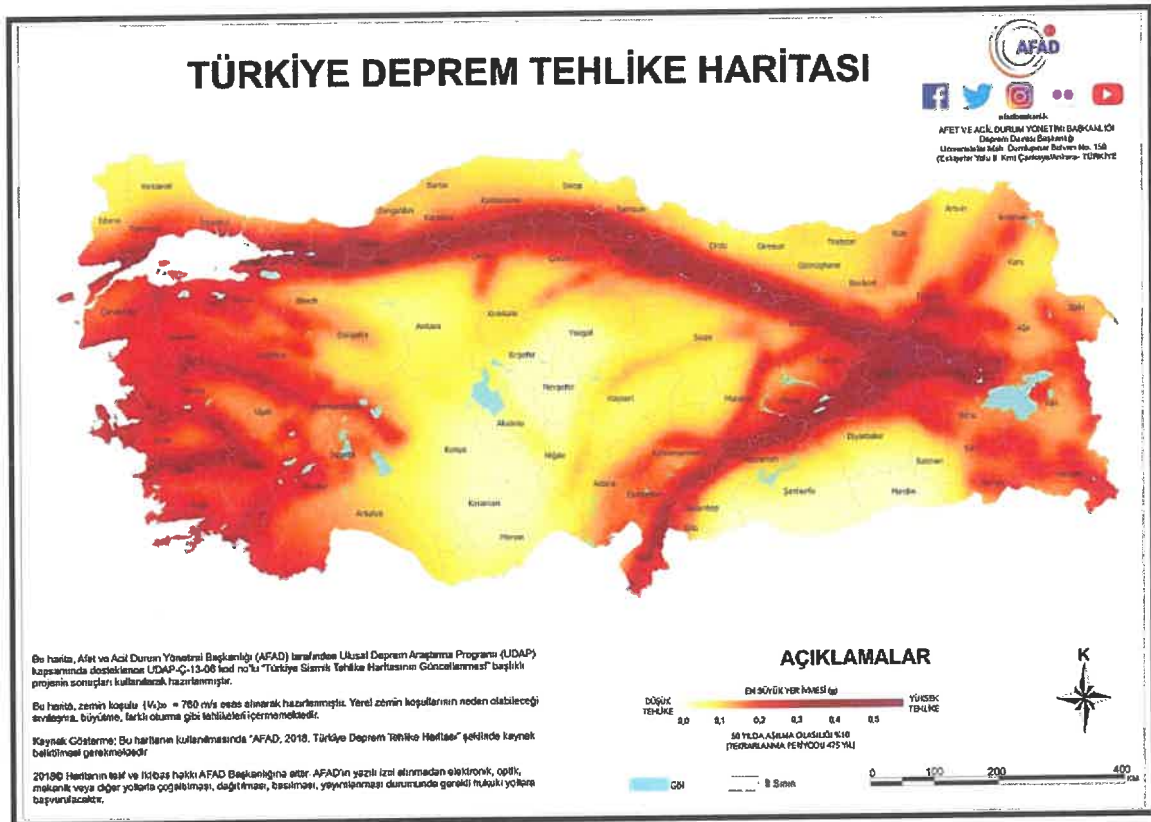
Planlama alanı 3 başlıkta risk faktörleri açısından irdelenmiştir. Bu irdeleme neticesinde afet risklerine karşı planlama kararlarının geliştirilmesinde altlık olacak veriler elde edilmiştir.

Depremler, iç dinamik süreçlerle yer kabuğu içerisinde meydana gelen deformasyonların yarattığı ve jeolojide fay olarak tanımlanan kırılmalar sonucu oluşan yer sarsıntılarıdır. Depremün büyüklüğü (magnitüd), kırılma (faylanma) esnasında açığa çıkan enerjinin miktarına bağlıdır. Kırılma yoluyla boşalan enerji, kırılma merkezinden uzaklaştıkça genelde düzenli olarak azalır. Ancak, bazen yerel jeolojik özelliklerden kaynaklanan olumsuz zemin koşulları bu durumu bozan unsur oluşturur ve kaynaktan uzak olunmasına rağmen depremin yıkıcı etkisinin beklenilenden fazla olmasına yol açar. Bu nedenle herhangi bir bölgenin deprem potansiyeli değerlendirilirken depreme yol açan fayların (aktif fay) ve yerel zemin özelliklerinin iyi bilinmesi gerekmektedir. Genel bir tanımla depremsellik (sismisite), o bölgedeki tektonik aktivitenin bir fonksiyonu olarak belirlenir. Bölgede oluşan depremlerin

parametrelerini, sıklığını ve episantral şiddet-mesafe bağıntılarını kapsar. Yani bölgede oluşan depremlerin bütün özelliklerini tespit etmek anlamına gelir.

Bir bölgenin depremselliğinin belirlenmesinden amaç, depreme dayanıklı yapı projelerinin hazırlanmasına yardımcı olmaktır. Bu nedenledir ki en önemli husus, belli bir zaman aralığı içinde, bölgede oluşacak en büyük deprem kuvvetini önceden tahmin etmektir.

Bu açıdan bakıldığında Gaziantep - Oğuzeli kenti Türkiye Deprem Tehlike Haritasına göre orta – yüksek tehlikeli deprem kuşağında yer almaktadır. Kentte büyüklüğü 5.0 olan bir depremin dönüş periyodu 1 yıl ve 6.0 büyüklüğündeki bir depremin dönüş periyodu 4 yıl olarak tespit edilmiştir. Bu anlamda bölgenin sismik aktivitesinin yüksek, dönüş periyodlarının da kısa aralıklı olduğu görülmektedir. Sonuç itibarıyla Oğuzeli kentinde deprem önemli bir risk faktörüdür. Bu nedenle yapılacak tüm planlama çalışmalarında bu durum mutlaka ele alınmalıdır.

Şekil 30. Türkiye Depremsellik Haritası

Planlama alanında sürekli akışı rejimine sahip bir dere yer almamaktadır. Bununla birlikte alanın kuzeybatı ve güneydoğu yönlerinde düzenli akış rejimine sahip olmayan ancak önemli vadi kırıkları oluşturan kuru dere yatakları bulunmaktadır. Bununla birlikte alanda memba ve mansabı olmayan arazi kırıkları da yer almaktadır. Ancak bu kırıklar herhangi bir su

akışına konu olamayacak kadar kısa uzunluktadır. Bu derin vadilere sahip kuru dere yatakları sel ve taşkın risklerini de beraberinde getirmektedir. Bu nedenle birer risk faktörü olarak ele alınmalı ve dere yataklarının her iki sahilinde tampon bölgeler oluşturularak bu kısımların yapılaşmadan arındırılması gerekmektedir.

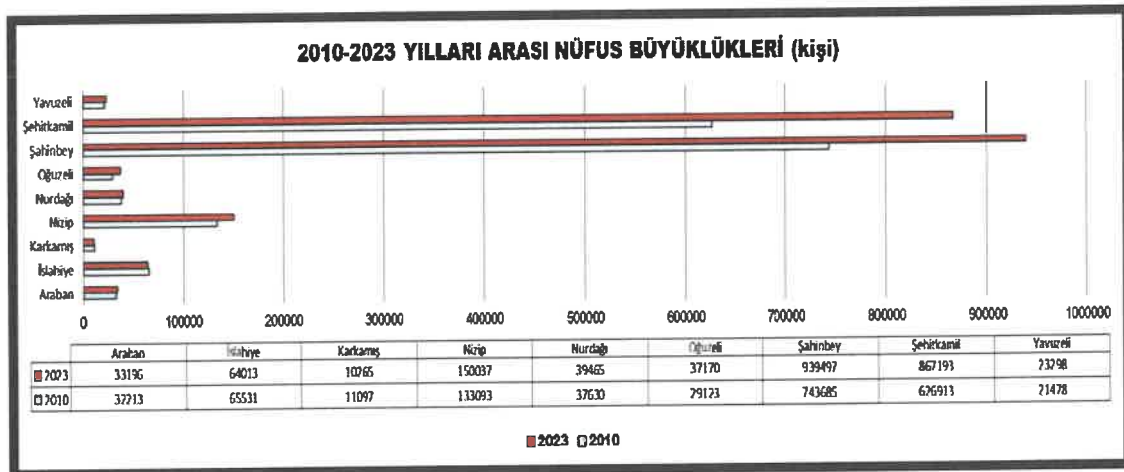
Planlama alanı bütününde yapılan jeolojik ve jeoteknik etüt raporlarına göre alanda jeolojik açıdan yerleşime uygun olmayan alan ve afete maruz bölge bulunmamaktadır. Bu nedenle bu bakımdan planlama alanında herhangi bir risk faktörü olmadığı değerlendirilmiştir.

1.10. DEMOGRAFİK YAPI

Oğuzeli yerleşiminin 2023 yılı nüfusu TÜİK verilerine göre 37.170 kişidir. Bu nüfusu ile Gaziantep İlçeleri arasında altıncı sırada yer alan ilçe son yıllarda çok önemli bir nüfus büyümesi eğilimi içindedir. Kentin 2013 yılında 29.620 kişi olan nüfusu 10 yılda yaklaşık %30 civarında artarak 37.170 kişi olmuştur. TÜİK verilerine göre hane halkı büyüklüğü 3,63 kişidir.

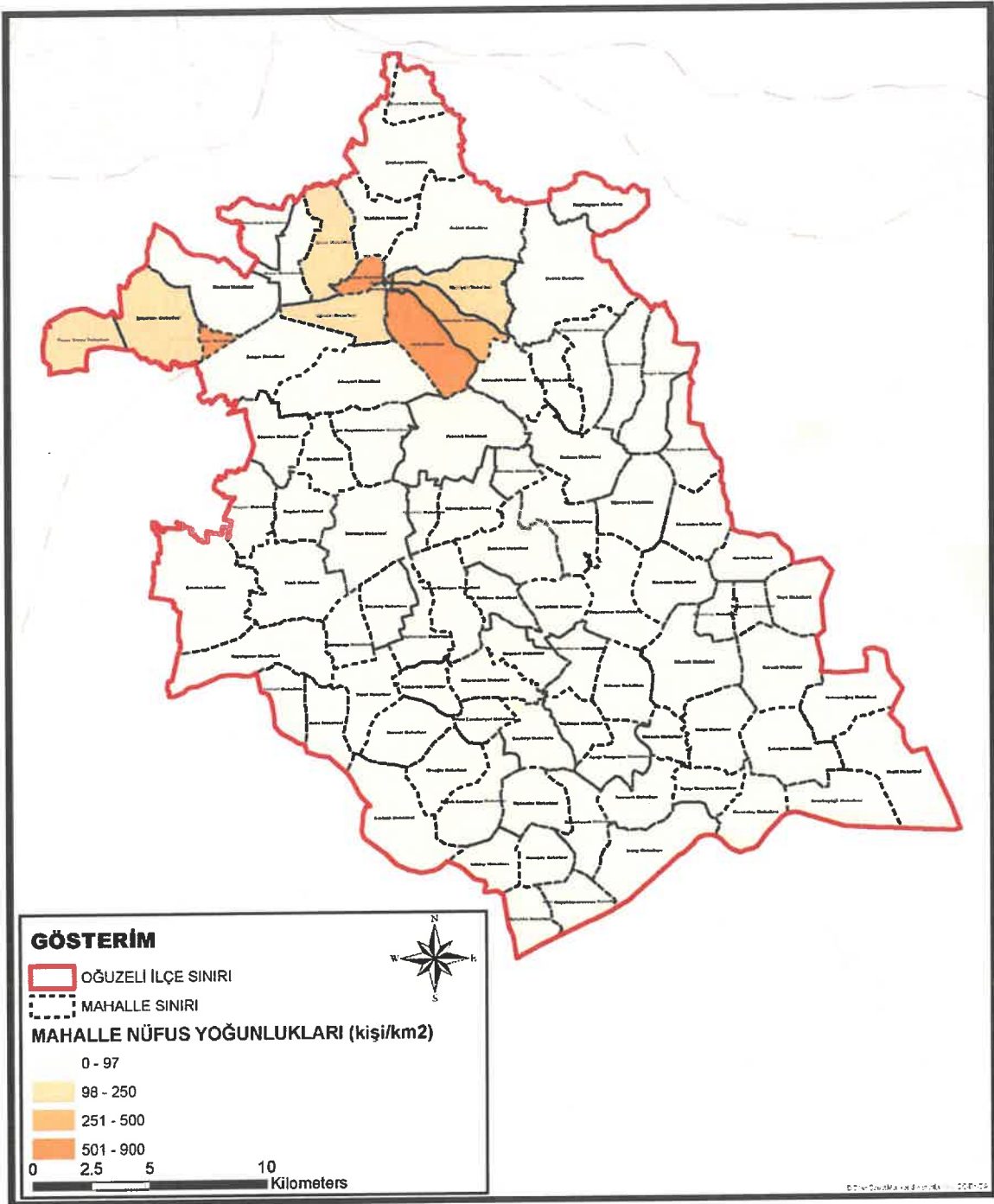
Tablo 4. Gaziantep ve Oğuzeli Yerleşimlerinin Nüfus Gelişimi (2007 – 2023)

YILLAR	TÜRKİYE	GAZİANTEP	OĞUZELİ
2010	67.804.543	1.700.763	29.123
2013	73.722.988	1.844.438	29.620
2015	78.741.053	1.931.836	29.661
2023	84.680.273	2.164.134	37.170

Şekil 31. 2010-2023 Yılları Arası Gaziantep İlçeleri Nüfus Büyüklükleri

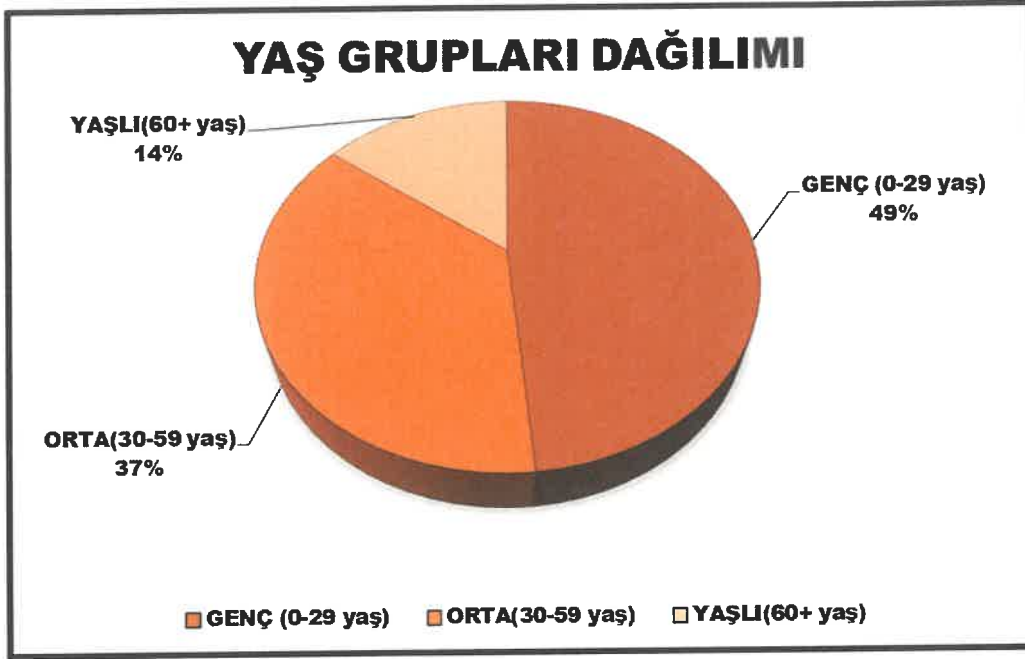
Gaziantep ilinin ilçeleri arasında Oğuzeli, nüfus büyüklüğü bakımından 6. sırada yer alırken, nüfus artış hızı açısından ise 2. sırada bulunmaktadır. Bununla birlikte kent son bir yılda tüm Gaziantep ilçeleri arasında %10'luk nüfus artışı ile birinci sıradadır. Bu kentin dinamik ve çok hızlı biçimde geliştiğinin de bir göstergesidir.

Şekil 34. Oğuzeli İlçesi Mahalle Nüfus Yoğunlukları

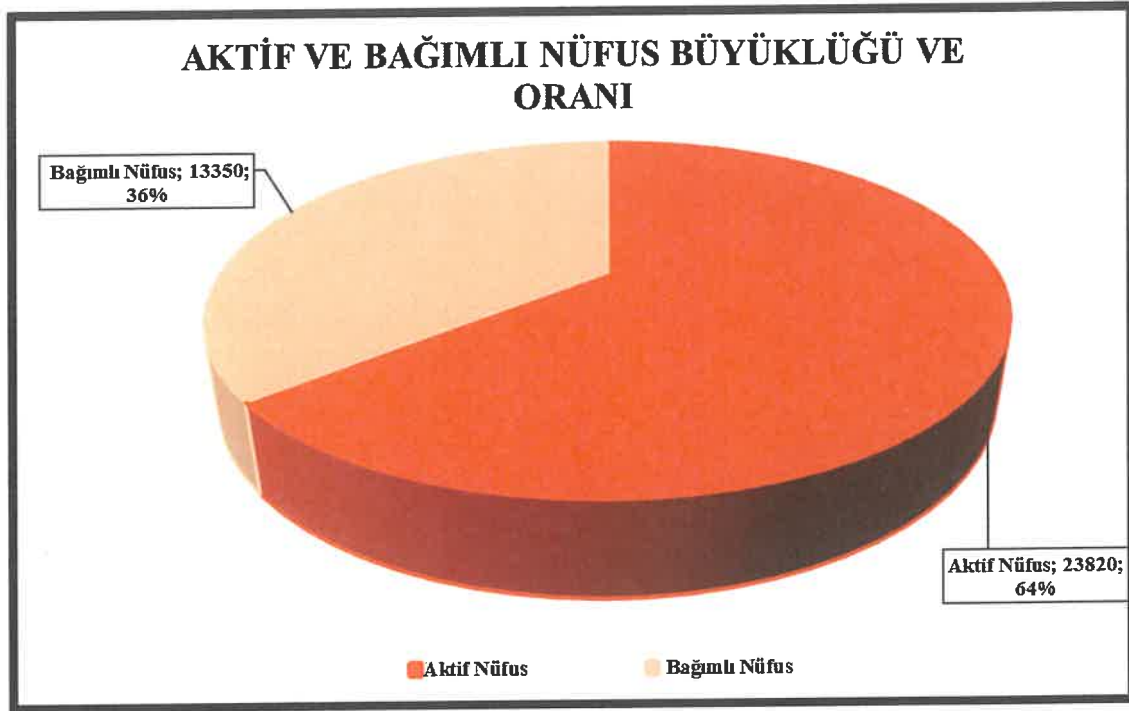
Oğuzeli yerleşiminin 2023 yılı yaş grupları dağılımına göre kentin %49'u genç (0-29), %37'si orta yaşlı (30-59), %14'ü yaşlı (60+) nüfustur. Genç nüfusun fazla olmasının çeşitli avantajları vardır. Tüketim harcamaları ve yenilikçi iş fikirleri ile ekonomik canlılığı artıran genç nüfus, teknolojiye ve yeni trendlere olan ilgileri sayesinde de yeni iş alanlarının oluşmasına katkıda bulunmaktadır. Eğitimli ve motive genç nüfus, kentin teknolojik ve kültürel yeniliklerde öncü olmasına yardımcı olurken, çalışabilir yaş grubunun önemli bir kısmını da oluşturup, iş gücü piyasasına dinamizm kazandırmaktadır. Ayrıca, genç nüfusun fazla olması,

orta ve uzun vadede kentin büyüme potansiyelini ve buna bağlı olarak konut talebini de artırmaktadır.

Şekil 35. Oğuzeli İlçesi 2023 Yılına Ait Yaş Grupları Dağılımı

Oğuzeli yerleşiminin 2023 yılı aktif ve bağımlı nüfus dağılımına göre, kent nüfusunun %64'ü aktif, %36'sı bağımlı nüfustan oluşmaktadır. Bağımlılık oranı 0.56 olup gelişmekte olan ülkelerle benzer bir durumun olduğu tespit edilmiştir. Bağımlı nüfus kentte çalışabilir nüfusun bakmakla yükümlü olduğu nüfus grubunu ifade eder. Kentlerde bağımlılık oranı 1 katsayısına yaklaştıkça kent ekonomisi açısından önemli sorunları ortaya çıkarmaktadır. Aktif nüfusun fazla olmasının birçok avantajı vardır. Aktif nüfus, genellikle eğitilmiş ve sürekli öğrenmeye açık bireylerden oluşur. Bu bireyler, bilgi ve becerilerini sürekli geliştirerek kentin bilgi tabanını genişletir ve inovasyonu teşvik eder. Eğitilmiş ve üretken bir nüfus, kentin uluslararası alanda rekabet gücünü ve toplumsal dinamizmini artırır. Aktif nüfus, genellikle 15-64 yaş aralığındaki ekonomik olarak üretken bireyleri ifade eder. Bu grubun fazla olması, kentin ekonomik üretkenliğini artırır. Daha fazla kişi çalıştıkça, üretim ve hizmet sektörleri gelişir, bu da genel ekonomik büyümeyi destekler. Geniş bir iş gücü havuzu, işletmelerin iş gücü ihtiyaçlarını karşılamalarını kolaylaştırır, iş dünyasının büyümesi ve yeni iş alanlarının açılması için elverişli bir ortam yaratır. Bu durum, potansiyel gelişme bölgeleri ihtiyacını doğururken, aynı zamanda konut talebinin artmasına neden olur.

Şekil 36. Oğuzeli İlçesi 2023 Yılına Ait Aktif ve Bağımlı Nüfus Dağılımı

İlave Nazım İmar Planına konu olan alan ise kentin mevcut yerleşik alanın kuzey - kuzeydoğu kesimini oluşturan Gürsu ve Bulduk Mahallelerinde kalmaktadır. Nüfus verileri yönünden bakıldığında söz konusu mahallelerin kuzey aksındaki kentsel nitelikli mahalleler olduğu, nüfus artışı yönünden de büyüyen bir ivme gösterdiği tespit edilmiştir. Bununla birlikte planlama alanında iskan edilen herhangi bir nüfus bulunmamaktadır.

1.11. EKONOMİK YAPI

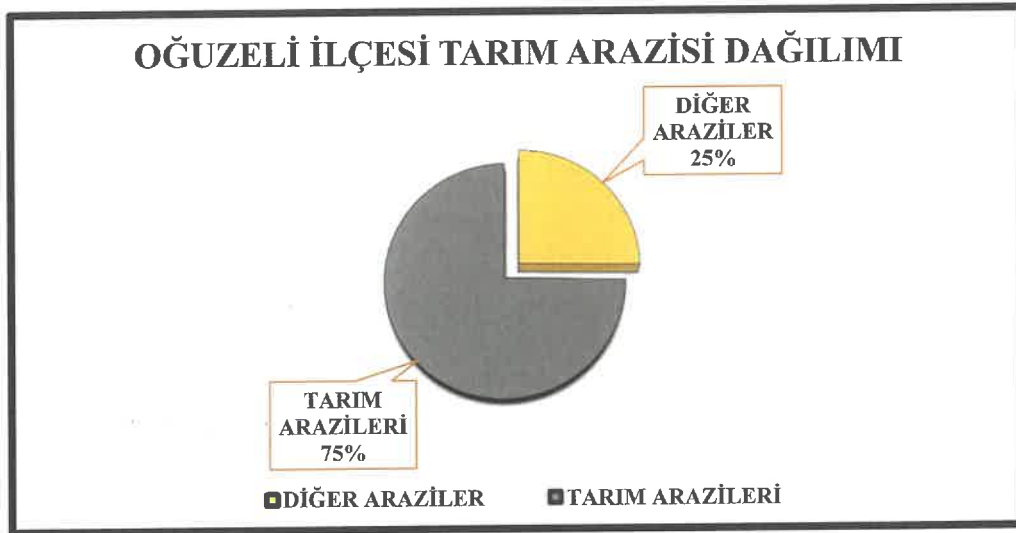
İlçenin ekonomik yapısının sektörel dağılımı tarım, sanayi, hizmetler ve turizm sektörü ana başlıklarıdır.

1.11.1. Tarım Sektörü

İlçenin ekonomik yapısında başat sektör tarımsal faaliyetlerdir. İpekyolu Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan TRC1 Bölgesi Sosyoekonomik Gelişmişlik Endeksi Raporuna göre de TRC1 Bölgesi Tarım Alt Endeksi'nde Oğuzeli ilçesi 64,28 puanla bölgenin bu alanda en iyi performans gösteren ilçesi konumunda yer almaktadır. Oğuzeli kentinde ekonomik yapıyı belirleyen en önemli husus kentin sahip olduğu geniş tarım arazileridir. Bu anlamda kentte temel sektör tarım ve tarımsal faaliyetlere dayalı üretim olarak şekillenmektedir. Bununla birlikte kentte tarım hem aile geçimliği olarak hem de önemli bir sermaye birikimi sağlayan büyük araziler üzerinde ticari anlamda yapılmaktadır. Kentin özellikle havaalanının

güneyindeki Barak Ovası olarak da adlandırılan geniş arazilerde sulama imkânı ile birlikte önemli oranda tarımsal üretim gerçekleştirilmektedir.

İlçenin bu sulamaya elverişli arazi yapısı, yıl içinde birden çok kez hasat yapılmasını olanaklı kılmaktadır. Öte yandan İlçenin ürün deseni oldukça zengindir. Bu ürün deseninde yer alan birçok üründe Oğuzeli, Gaziantep ilçeleri arasında yıllık üretim miktarı yönünden birinci veya ikinci sırada yer almaktadır. İlçe, dolmalık biber, kabak, nar, patlıcan, arpa gibi ürünlerde il genelinde birinci sırada yer alırken, buğday, karpuz, mercimek, mısır, pamuk, sarımsak ve üzüm üretiminde ise ikinci sırada bulunmaktadır. Bununla birlikte Antep fıstığı ve zeytin üretiminde de il genelinde üçüncü sırada yer alan ilçede bu ürünler önemli katma değer sağlamaktadır.

Şekil 37. Oğuzeli İlçesi Toplam Arazisi İçerisinde Tarım Arazilerinin Durumu

Tarımsal üretimin bir diğer alt başlığı olan hayvancılık sektörü de ilçede önemli bir yer tutmaktadır. Özellikle Gaziantep genelinde ilk sırada yer aldığı küçükbaş hayvancılık ilçedeki güçlü ekonomik faaliyetler arasında yer almaktadır. Oğuzeli, Merinos koyunu üretimi ile ilde birinci sırada yer alırken, 72.316 adet yerli koyun ile ilde ikinci sırada bulunmaktadır. İlçede, büyükbaş hayvancılıkta önemli bir ekonomik rol oynamaktadır. İlçe sığır üretimi ile ilde ikinci sıradadır. Oğuzeli ilçesinde yumurta tavukçuluğu, önemli bir hayvancılık faaliyetidir. İlçe yılda 813.620 adet tavuk üretimi ile ilde ikinci sıradadır.

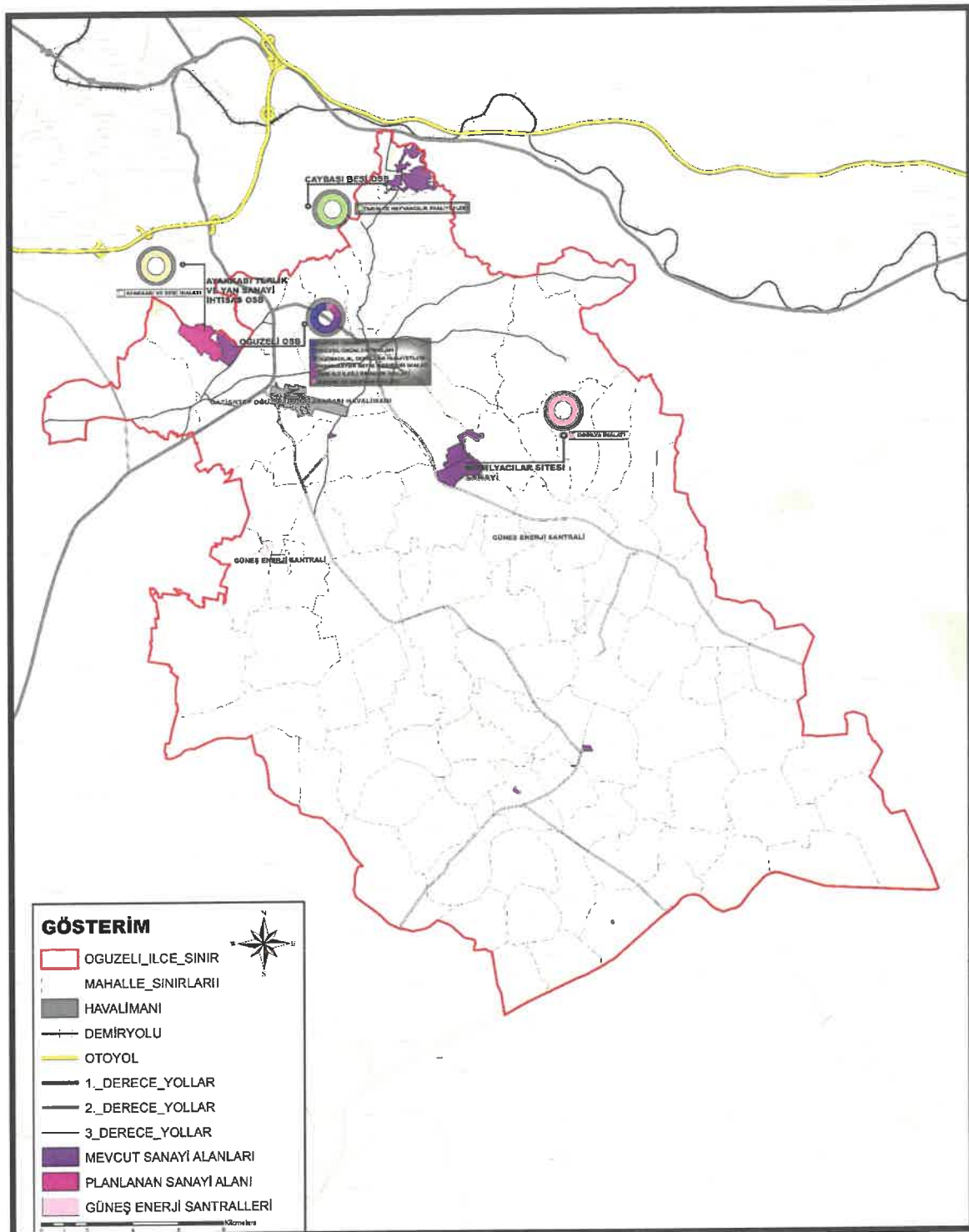
Tüm bu veriler ışığında Oğuzeli yerleşiminin tarımsal odaklı bir ekonomik yapısının olduğunu söylemek mümkündür. İlçede yapılan tarımsal üretim gerek sermaye birikimi sağlanması gerekse de katma değer yaratılması açısından kent için son derece büyük öneme haizdir.

İlçede hayvancılık genellikle iç kesimlerdeki köylerde yapılmaktadır. Küçükbaş hayvancılık göçer hayvancılık şeklinde olup kışı ilçede geçiren hayvanlar diğer aylarda komşu illerde bulunan (Gümüşhane, Bayburt ve Erzurum gibi) yaylalarda beslenmektedir. Küçükbaş hayvancılık bölge ırkı olan Karayaka koyunu ve kıl keçisi ile yapılmaktadır.

1.11.2. Sanayi Sektörü

İlçede sanayi faaliyetleri ise tarım sektörü kadar güçlü değildir. Sınai faaliyetler hâlihazırda ağırlıklı olarak Çaybaşı ve Körkün'deki organize sanayi bölgelerinde yürütülmektedir.

Kentin batısında yer alan Oğuzeli Organize Sanayi Bölgesi (OSB), Gıda ve tarım ürünleri, tekstil ve konfeksiyon, makine ve metal sanayi, kimya ve plastik, inşaat ve yapı malzemeleri, elektrik ve elektronik, mobilya ve ağaç işleri, lojistik ve depolama, ambalaj sanayi gibi çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren işletmelere ev sahipliği yaparak kentin ekonomik gelişimine önemli katkılarda bulunmaktadır. Bu sektörlerin her biri, Oğuzeli OSB'nin ekonomik yapısının çeşitlenmesine ve bölgenin rekabet gücünün artmasına katkıda bulunmaktadır. Kentin kuzeyinde yer alan Çaybaşı Besi Organize Sanayi Bölgesi (OSB), hayvancılık ve besicilik, gıda ve yem üretimi, tarım ve tarım ürünleri işleme, soğuk hava depoları ve lojistik, veterinerlik ve hayvan sağlığı hizmetleri, çevre ve atık yönetimi, yan sanayi ve destek hizmetleri özellikle hayvancılık ve tarıma dayalı sanayi sektörlerinde faaliyet gösteren işletmelere ev sahipliği yapmaktadır. Bu sektörler, Çaybaşı Besi OSB'nin ekonomik yapısının temelini oluşturmakta ve bölgenin hayvancılık ve tarıma dayalı sanayi potansiyelinin üst düzeye çıkmasına katkı sağlamaktadır. Kentin güneyinde yer alan ve yapım aşamasında olan Mobilyacılar Sanayi Sitesi, mobilya üretimi ve yan sektörlerinde faaliyet gösteren işletmelere ev sahipliği yaparak, kentin ekonomik gelişimine önemli katkılarda bulunacaktır. Kentin ve Oğuzeli Organize Sanayi Bölgesi'nin batısında yer alan Ayakkabı Terlik ve Yan Sanayi İhtisas Organize Sanayi Bölgesi, belirli bir sektörde faaliyet gösteren işletmeleri bir araya getirerek sektörel sinerji yaratmayı ve rekabet gücünü artırmayı hedeflemektedir. İhtisaslaşmış olduğu sektörel yapısı ile birlikte bu bölge kentin hem yerel hem de ulusal ekonomisine önemli faydalar sağlayacaktır.

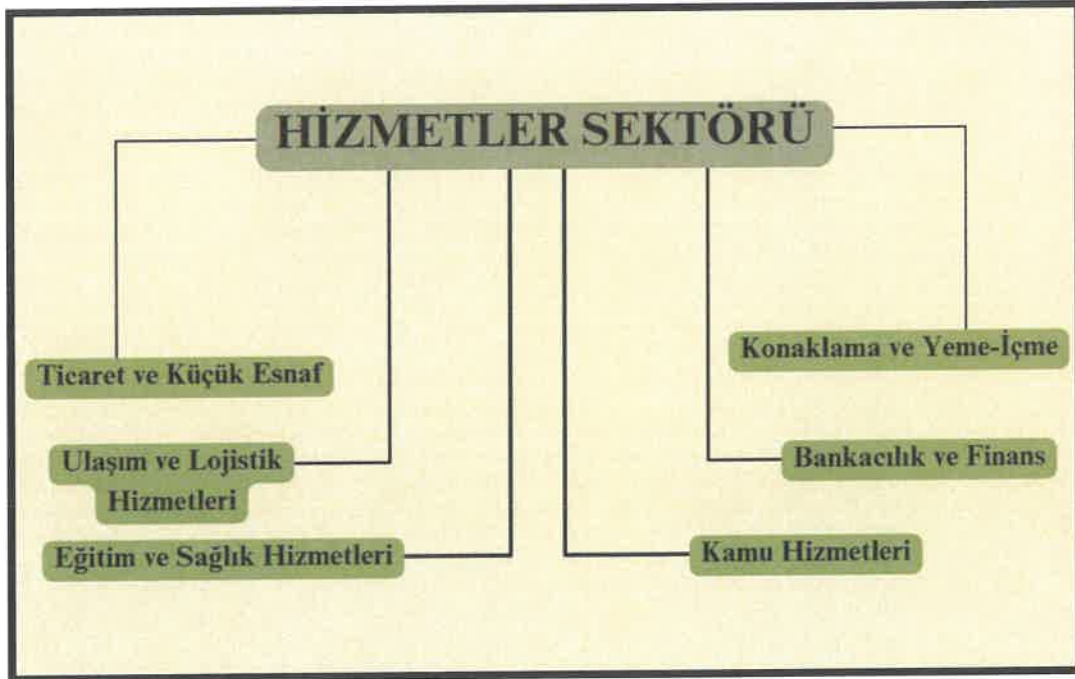
Şekil 38. Oğuzeli İlçesi Sanayi Alanları Konumu

Kentteki mevcut ve planlanan sanayi alanları kentin yerleşik dokusunun batı ve kuzey aksında yer aldığı görülmektedir. Bu anlamda sanayinin kentsel gelişmede doğal olarak çekici bir etmen olma özelliği ile birlikte kentte kuzey ve batı yönlerinde oluşturulacak yeni gelişme alanlarının diğer bölgelere göre daha avantajlı olacağı değerlendirilmektedir.

Sonuca bakıldığında Oğuzeli’nde gerek istihdam gerekse de katma değer sağlayacak sanayi faaliyetlerinin önemli oranda yoğunlaştığı görülmektedir. Bu yoğunlaşmanın orta ve uzun vadede kentin nüfus yönünden büyümesini ve nitelikli iş gücü ile birlikte sosyal yapısının da gelişmesini sağlayacağı açıktır. Bu bakımdan kente gerek sanayi ile birlikte gelecek iş gücü gerekse de sanayi iş gücünün oluşturacağı hizmet sektöründeki büyüme kentin mekânsal yapısında yeni gelişme bölgeleri ihtiyacını doğuracaktır.

1.11.3. Hizmetler Sektörü

Oğuzeli ilçesinde hizmetler sektörü, ilçenin ekonomisinin gelişmekte olan bir ayağıdır. İlçenin tarım ve hayvancılığa dayalı geleneksel ekonomik yapısına rağmen, hizmetler sektörü son yıllarda gelişim göstermektedir. Bu sektörü etkileyen unsurlar ve mevcut durum şu şekilde özetlenebilir:

Şekil 39. Hizmetler Sektörü Şeması

Ticaret ve Küçük Esnaf

- İlçe merkezinde ve köylerde yerel esnafın yoğun olduğu görülmekte ve bakkal, kasap, manav gibi küçük işletmeler yerel ihtiyaçları karşılamaktadır.
- İlçede faaliyet gösteren esnaflar genellikle tarımsal üretimle bağlantılı ürünlerin (örneğin, fındık, zeytin, nar ekşisi) satışını da yapmaktadır.
- Gaziantep şehir merkezine yakınlık, ticaretin genişlemesi için fırsatlar sunmaktadır. Ancak bu durum öte yandan yerel ticareti şehir merkezine bağımlı hale getirmektedir.

Eğitim ve Sağlık Hizmetleri

- İlçede eğitim hizmetleri, devlet okulları ve halk eğitim merkezleri üzerinden yürütülmektedir. Bu merkezlerde çeşitli kurslar düzenlenerek halkın mesleki becerileri artırılmaktadır.
- Sağlık sektöründe ise devlet hastanesi ve aile sağlığı merkezleri önemli bir yer tutarken, özel sağlık hizmetleri ilçede sınırlıdır. Bu hizmetler Gaziantep şehir merkezinden karşılanabilmektedir.

Konaklama ve Yeme-İçme

- İlçe merkezinde ve çevresinde küçük çaplı lokantalar ve çay bahçeleri bulunur. Bu işletmeler yerel halkın ve bölgeyi ziyaret edenlerin sosyal ihtiyaçlarını karşılamaktadır.
- Gaziantep mutfağının zenginliğini sergileyen geleneksel yemeklerin sunulduğu lokantalar vb. yeme içme birimleri yer almaktadır.
- Büyük çaplı oteller veya turistik konaklama tesisleri bulunmamakla birlikte, ilçeye gelen misafirler genellikle Gaziantep merkezindeki konaklama olanaklarını tercih etmektedir.

Ulaşım ve Lojistik Hizmetleri

- Oğuzeli'nin Gaziantep şehir merkezine yakın olması, ulaşım sektöründe canlılık yaratmaktadır. İlçe ve şehir merkezi arasında minibüs ve otobüs seferleri düzenli olarak yapılmaktadır.
- İlçede, tarım ürünlerinin şehir merkezine taşınması ve pazarlanması için kullanılan nakliye hizmetleri yaygındır. Bu durum lojistik sektörünün önemli bir parçasını oluşturur.

Kamu Hizmetleri

- İlçede kamu hizmetleri, nüfus müdürlüğü, belediye, kaymakamlık gibi resmî kurumlar aracılığıyla sunulmaktadır.
- Tarım ve hayvancılık sektörüne yönelik destekler ve teşvikler, yerel halkın ekonomik faaliyetlerini destekleyen hizmetlerin önemli bir parçasını oluşturur.

Bankacılık ve Finans

- İlçede sınırlı sayıda banka şubesi bulunmaktadır. Bu şubeler hem bireysel hem de tarımsal işletmelere yönelik finansal hizmetler sunmaktadır.
- Tarım destek kredileri, yerel halkın en sık kullandığı finansal hizmetlerdendir.

Hizmetler Sektörünün Gelişim Potansiyeli

- **Tarım Turizmi:** İlçenin Antep fıstığı ve zeytin üretimi gibi tarımsal özellikleri, tarım turizmi veya agro-turizm için fırsatlar sunabilir.
- **Yerel Ürünlerin Pazarlanması:** Hizmetler sektöründe yerel ürünlerin satışına yönelik butik mağazalar veya e-ticaret platformları geliştirilebilir.
- **Turistik Hizmetler:** İlçenin tarihi ve doğal güzellikleri turistik çekim noktası haline getirilirse, hizmet sektörüne canlılık katabilir.

Sonuç olarak, Oğuzeli’nde hizmetler sektörü tarım ve hayvancılıkla iç içe bir yapı sergilemektedir. Bununla birlikte ilçenin Gaziantep merkezine olan yakınlığı ve yerel ürünlerinin kalitesi, hizmetler sektörünün geliştirilmesi için önemli fırsatlar sunmaktadır.

1.11.4. Turizm Sektörü

Oğuzeli ilçesinin turizm sektörü açısından ekonomik durumu, genel olarak potansiyel barındırmakla birlikte henüz gelişim aşamasındadır. İlçe, tarihi ve kültürel mirası ile doğal güzelliklerini turizme kazandırmaya çalışmaktadır. Ancak, mevcut durumda turizm sektörü, ilçenin ekonomik gelirlerinde önemli bir paya sahip değildir. Turizm sektörü henüz tam anlamıyla gelişmemiş olmakla birlikte, bu potansiyelin değerlendirilmesi için çeşitli projeler ve çalışmalar yürütülmektedir. Oğuzeli’nin Turizm Değerleri:

Tarihi ve Kültürel Zenginlikler:

- İlçede eski dönemlere ait birçok tarihi kalıntı ve kültürel miras bulunur. Bu miraslar, bölgenin tarihine ışık tutarak turistler için çekici bir unsur oluşturur.
- Deliklitepe mevki gibi bölgelerde arkeolojik kalıntılar ve tarihi izler bulunmaktadır.

Doğal Güzellikler:

- Oğuzeli, geniş ve verimli bir ova üzerinde yer alır. Doğal güzellikleriyle özellikle kırsal turizm ve doğa sporları için bir potansiyel taşır.

- İlçede bulunan bağlar ve bahçeler, yerel halkın tarımsal yaşamını ve geleneksel üretim faaliyetlerini yansıtır.

Geleneksel Yöresel Ürünler:

- Oğuzeli, yöresel gastronomisiyle de tanınmaktadır. Antep mutfağının önemli lezzetleri burada üretilir.
- Yerel kadınların el emeği ürünleri ve organik tarım ürünleri, ilçenin kültürel zenginliklerini turistlere tanıtmak için kullanılabilir.

Erişim Kolaylığı:

- Gaziantep Havaalanı'nın Oğuzeli sınırlarında bulunması, ilçeyi hem yerli hem de yabancı turistler için ulaşımı kolay bir destinasyon haline getirmektedir.

Turizme Yönelik Çalışmalar:

- **Deliklitepe Turizm Projesi:** Tarihi ve doğal bir alan olan Deliklitepe 'nin turizme kazandırılması için çalışmalar sürdürülmektedir. Bu proje kapsamında okçuluk, atçılık gibi ata sporları etkinlik alanları oluşturulması planlanmaktadır.
- **Yerel Ürün ve Kültür Satış Noktaları:** Yöresel ürünlerin tanıtılması ve satışı için küçük işletme ve kafeteryaların kurulması hedeflenmektedir.

Sonuç olarak, Oğuzeli, turizm sektörü açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Bu potansiyelin tam olarak kullanılabilmesi için ilçenin turistik değerlerini öne çıkaracak projelerin desteklenmesi ve tanıtımının artırılması gerekmektedir. Özellikle yerel gastronomi, kırsal turizm ve kültürel etkinlikler gibi alanlarda yapılacak yatırımlar, ilçenin turizm sektöründen ekonomik fayda sağlamasını mümkün kılabilir.

1.12. SOSYAL YAPI

Oğuzeli ilçesinin sosyal yapısı, geleneksel değerlere dayanan bir yapı ile modernleşme sürecinin etkilerini bir arada taşımaktadır. İlçenin sosyal yapısını etkileyen temel unsurlar şunlardır:

Aile Yapısı

- Oğuzeli'nde aile, sosyal hayatın merkezindedir.
- Geleneksel geniş aile yapısı kırsal kesimde daha yaygın olmakla birlikte, çekirdek aile modeli de giderek artmaktadır.
- Aile içindeki dayanışma güçlüdür. Özellikle kırsal bölgelerde, aile bireyleri tarım ve hayvancılık gibi ekonomik faaliyetlerde birbirine destek olur.

Komşuluk ve Toplum İlişkileri

- Komşuluk ilişkileri oldukça kuvvetlidir. Komşuluk, özellikle kırsal alanlarda bir dayanışma unsuru olarak öne çıkar.
- Mahalle ve köylerde topluluk dayanışması, imece usulüyle çalışmalarda (örneğin tarla hasadı ya da ev yapımı etkinliklerde) görülür.
- Taziye, düğün ve bayram gibi etkinliklerde toplumsal birlik ve dayanışma belirgin bir şekilde ortaya çıkar.

Eğitim ve Gençlik

- Eğitim seviyesi genel olarak Gaziantep'in şehir merkezine kıyasla daha düşüktür. Ancak son yıllarda eğitim alanında yapılan yatırımlarla bu durum iyileşmektedir.
- Gençler, eğitim ve iş olanakları için genellikle Gaziantep şehir merkezine yönelir.
- İlçede gençlerin sosyal yaşamı, köyler ve küçük yerleşim birimlerinde daha sınırlıdır. Gaziantep merkezine yakınlık, gençler için şehirle etkileşim imkânı sağlamaktadır.

Kadının Sosyal Hayattaki Yeri

- Kadınlar, özellikle kırsal bölgelerde ev işleri, tarım ve hayvancılıkla ilgilenmektedir.
- Geleneksel yapı içinde kadınların toplumsal rolleri daha çok aile merkezlidir. Ancak son yıllarda eğitim ve istihdam olanaklarının artmasıyla kadınların sosyal hayata katılımı da artmaktadır.

- Halk eğitim merkezleri, kadınlara yönelik mesleki kurslar düzenleyerek onların iş hayatına entegrasyonunu desteklemektedir.

Modernleşme ve Şehirleşme

- Oğuzeli’nde modernleşme süreci, Gaziantep merkezine yakınlık nedeniyle etkisini göstermektedir.
- İlçede yaşayanların bir kısmı, modern yaşamın etkilerini kıyafet, eğitim ve sosyal medya kullanımı gibi alanlarda göstermektedir.
- Şehirleşme ile birlikte geleneksel değerlerin korunması ve modern yaşam tarzının benimsenmesi arasında bir denge kurulmaya çalışılmaktadır.

Sosyal Yapının Dinamikleri

- **Dayanışma ve Yardımlaşma:** Toplumsal dayanışma, köylerde ve ilçede önemli bir yere sahiptir. Özellikle taziye evleri, yardımlaşma ve destek mekanizmalarının güçlü olduğu alanlardır.
- **Kültürel Etkinlikler:** İlçede zaman zaman yerel ürünlerin ve halk kültürünün tanıtıldığı festivaller düzenlenmektedir.
- **Göç Etkisi:** Oğuzeli, dış göçten etkilenmektedir. Şehir merkezine yapılan göçler, ilçedeki sosyal yapıyı dönüştürmektedir. Ancak memleketlerine olan bağlılıklarını sürdürenler, bu bağları sosyal yaşamda yaşatmaktadır.

Oğuzeli’nin sosyal yapısı hem geleneksel yaşamın hem de modernleşmenin etkilerini barındıran bir geçiş sürecindedir.

1.13. KURUM VE KURULUŞ GÖRÜŞLERİ

Planlama alanı bütününde gerekli kurum ve kuruluşlardan görüşler alınmış ve bu görüşler aşağıdaki tabloda özetlenmiştir. Ayrıca söz konusu görüşlerin fiziki mekâna yansıyanları kapsamında da kurum görüşleri bilgi paftası hazırlanmıştır.

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İMAR PLANLARI KURUM GÖRÜŞ LİSTESİ			
Sıra No	Kurum Adı	Gelen Evrak	Açıklama
1	Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.	Tarih: 29.07.2024 Sayı:4232	İlgili alanda kurumlarına ait YG ve AG müşterek hatlarının geçtiğini belirterek, sayısal verilerini iletmışlerdir. Her 250 m yarıçaplı dairesel alanlarında en az bir adet 50 m ² trafo yeri ve 200 m ² dağıtım merkezi yeri imar yoluna cepheli olacak şekilde planlanmasını, trafo yerlerinin tescil harici alanda belirtilip imar planına işlenmesini, sürecin daha hızlı ve koordineli olması için yer tahsislerine dair meclis kararının iletilmesini, 1/5000 ölçekli nazım imar planında mülkiyet problemi olmayan alanların planı hazırlanıp onaylanmadan iletilip görüş alınmasını ve 1/1000 ölçekli imar planının sayısalalarının iletilmesi gerektiğini bildirmiştir.
2	GAZDAŞ (Gaziantep Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.)	Tarih: 09.08.2023 Sayı:15375	İlgili alanda, mevcut veya planlanan alt ve üst yapı yatırımlarının bulunmadığını bildirmiştir.
3	Gaziantep Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı	Tarih: 25.07.2023 Sayı:128629	İlgili alana dair incelemeler yapıldığı ve imar planı çalışması yapılmasında herhangi bir sakınca bulunmadığı iletilmiştir.
4	Gaziantep Valiliği Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü	Tarih: 07/09/2022 Sayı:4499691	İlgili alanda, kurum ve kuruluşlardan alınan görüşlerin uygun olması halinde; üst ölçekli planlar, 3194 sayılı İmar Kanunu, Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği ve ilgili imar mevzuatı hükümleri doğrultusunda yapılması hususunu bildirmiştir.
5	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Enerji İşleri Genel Müdürlüğü	Tarih: 12/07/2023 Sayı:868774	İlgili alanda herhangi bir tesisleri, planları ya da projeleri olmadığından görüşleri bulunmadığı iletilmiştir.
6	Gaziantep Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü	Tarih: 10.08.2023 Sayı:4657	İlgili alanda, derelerin sağında ve solunda 15 m taşkın koruma bandının yapılmasını, park ve yeşil alanlara olası bakım ve onarım temizlik nedeniyle araçların girebilmesi için minimum 5 m servis yollarının oluşturulması, 09.09.2006 tarih ve 256284 sayılı Başbakanlık Genelgesi hükümlerine uyulması gerektiğini, Küçük vadi tabanlarında en az 15 m genişliğinde yol veya yeşil alan bırakılması, yolların kırmızı kotlarını yüzeysel yağmursuyu akışını sağlayacak şekilde arazinin topografyasına uygun oluşturulması hususlarını bildirmiştir.

7	DSİ 20. Bölge Müdürlüğü	Tarih: 08/01/2024 Sayı:4219754	İlgili alanda yer alan Salah Deresinin ana kolunun şev başından itibaren 20 m soldan, 20 m sağdan dereye terk edilmesi, yan kollarından ise şev başından itibaren 10 m sağdan, 10 m soldan dereye terk edilmesi, dere geçişlerinin taşkın debilerini karşılayacak ebatlarda uygun geçiş yapılarının yapılması, yüzey sularına ve muhtemel taşkınlara karşı gerekli tedbirlerin alınması kaydıyla imar planı çalışması yapılmasında herhangi bir sakınca bulunmadığı iletilmiştir.
8	Tarım ve Orman Bakanlığı 3. Bölge Müdürlüğü (Gaziantep Şube Müdürlüğü)	Tarih: 19.01.2018 Sayı:18758	İlgili alanda, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu Kapsamında korunana alanlardan olmadığını, 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında güncel flora ve faunanın olmadığını ve değerlendirme yapamadıklarını bildirmiştir.
9	Karayolları 5. Bölge Müdürlüğü	Tarih: 14.09.2022 Sayı:932925	İlgili alanda, yaptıkları incelemeler doğrultusunda mevcut ve tasarı projelerine herhangi bir engel bulundurmadığını ve etkilenmeyeceğini bildirmiştir.
10	Gaziantep Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü	Tarih: 09/08/2024 Sayı:5527880	İlgili alanda 09.08.2024 tarihinde yapılan incelemeler sonucunda koruma altına alınmış herhangi bir kültür varlığı bulunmadığını bildirmiştir. Fiziki ve inşai müdahaleler esnasında kültür varlığı taşıyan buluntuya rastlanıldığında en yakın yetkiliye teslim edilmesi zorunluluğu kaydıyla imar planı çalışması yapılmasında herhangi bir sakınca bulunmadığı iletilmiştir.
11	TCDD 6. Bölge Müdürlüğü	Tarih: 05/02/2018 Sayı:47023	İlgili alanda, herhangi bir projelerinin olmadığını bildirmiştir. Demiryolu trafik emniyeti, demiryolu geçiş koridorunun imar yolu, diğer karayolu ve yaya yolu ile çakıştığı noktalarda alt veya üst geçiş şeklinde planlanmasını, geçiş koridorunun her iki tarafına inşaat çekme mesafesinin bırakılması gerektiğini, yanıcı ve patlayıcı maddelere önlem niteliğinde düşünülen en yakın demir yolu hattına örtülü ve yer altı tankları için 10 m, yer üstü tankları için 15 m emniyet mesafesi bırakılması, demiryolu hattı ve mülkiyetinin korunması gerektiğini bildirmiştir.
12	Gaziantep Orman İşletme Müdürlüğü	Tarih: 23/09/2022 Sayı:5713934	İlgili alanın, orman olmadığını bu nedenle yetkili kanunlara tabi tutulmadığını belirterek, imar planı çalışması yapılmasında herhangi bir sakınca bulunmadığı iletilmiştir.
13	Elektrik Üretim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü	Tarih: 07/09/2022 Sayı:1413728	İlgili alanda, herhangi bir enerji iletim hattı bulunmadığını imar planı çalışması yapılmasında herhangi bir sakınca bulunmadığı iletilmiştir.
14	TEİAŞ 12. Bölge Müdürlüğü (Tesis ve Kontrol Müdürlüğü)	Tarih: 04/07/2024 Sayı:2550525	İlgili alanda, herhangi bir enerji iletim hattı bulunmadığını, imar planı çalışması yapılmasında herhangi bir sakınca bulunmadığını bildirmiştir.
15	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü	Tarih: 10.10.2022 Sayı:14139	İlgili alanda, CNS Elektronik Sistemlerini olumsuz etkilemeyeceğini bildirmiştir. "Mania Planı/ICAO Annex 14 Mania Sınırlama Yüzey Kriterlerinin" kesinlikle ihlal edilmemesi gerektiğini bildirmiştir.
16	Gaziantep İl Tarım ve Orman Müdürlüğü	Tarih: 19.07.2024 Sayı: 15073548	Planlama alanı kapsamında kurum görüşü sorulan alanda ancak kamu yararı kararı alınan kısımlardan bir kısmının tarım dışı amaçla kullanılabileceğini, bunun dışında kalan kesimlerin korunması gerekli tarım toprakları olduğunu bildirmiştir

16	Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü	Tarih: Sayı:2774700	İlgili alan ile ilgili harita ve koordinatların incelendiğini ve mevcut ya da planlanan boru hattı ve tesisin bulunmadığını bildirmiştir.
17	MTA Doğu Akdeniz Bölge Müdürlüğü	Tarih: 04/10/2024 Sayı:456844	İlgili alanda bundan sonra yapabileceği olası çalışmalara ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla, söz konusu alanda Kurum çalışmaları açısından engel teşkil edecek herhangi bir husus bulunmadığını bildirmiştir.
18	Gaziantep İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü	Tarih: 14/02/2024 Sayı:849686	İlgili alanın incelendiğini, herhangi bir afete maruz bölge kararının ve proje çalışmasının bulunmadığını bildirmiştir.
19	Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Başkanlığı	Tarih: 22.07.2024 Sayı:938598	Kurum herhangi bir enerji tesis projesi geliştirmesi veya enerji tesisine sahip olması konusunda yetkili olmadığını ve herhangi bir planlama ve harita çalışması yapmamaktadır. Bu nedenle ilgili alanda teknik altyapı kapsamındaki ağ şebekeler hususunda, ilgili enerji iletim ve dağıtım lisansı sahiplerinden görüş alınması gerektiğini bildirmiştir. Görüş alındığı taktirde görüşlerinin zorunluluk arz eden bir engel olmadığı sürece- dikkate alınarak mevcut şebeke ve tesislerin gözetilmesinin ve söz konusu planlamaya göre gerekli olacak yeni şebeke ve tesisler için uygun ve yeterli alanların planlarda ayrılmasının inceleneceğini belirtmiştir. İlgili İmar Planı yapılırken enerji tesislere ve projelere ilişkin hakların korunması gerektiğini bildirmiştir.
20	Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü	Tarih: 9.07.2024 Sayı:2024316524	İlgili alanda sorgulamalar yapılmış, ekler ile gönderilmiş olup, saha bilgisi bulunmadığı bildirilmiştir.
21	Toplu Konut İdaresi Başkanlığı	Tarih:29/07/2024 Sayı:644735	Kurtuluş Mahallesi 1259 ada 75 parsel ile Oğuzeli Kurtuluş Deprem İskân Alanı ve ana ulaşım hattının <u>çakıştığını</u> bildirmiştir.
22	Diyanet İşleri Başkanlığı	Tarih: Sayı:5317604	İlgili alana yapılacak olan Cami alanında, Mekânsal Planlar Yönetmeliğinin 12. Maddesinin 3 no'lu bendine ve asgari alan büyüklükleri tablosuna uyulmasına, İmar kanunun düzenleme ortaklık payı ile oluşturulmasına, Kamu mülkiyeti olarak tapuda tescil edilmesi gereğine, kible açısının dikkate alınıp cephesinin kuzey yönde alınmasına ve cami kible yönüne açık yeşil alanlar planlanmamasına, yapı yaklaşma mesafelerinin güney cephesinden 5 m'den fazla bırakılmaması ve diğer cephelerden ise caminin sığacağı şekilde değerlendirilmesine, plan notlarında Planlı Alanlar Yönetmeliği'nin tanımlar başlıklı 4. Maddesinin 1. Fıkrasının (ğğ) bendi ibaresinin eklenmesine hususlarını bildirmiştir.
23	Gaziantep İl Emniyet Müdürlüğü	Tarih: 07.04.2024 Sayı:2024070310522332757	İlgili alanda emniyet hizmetlerinin etkin ve kesintisiz yürütülebilmesi için tercihen kare şeklinde asgari 5000 m2 emniyet hizmet alanı ayrılmasını ve bu alanın Emniyet Genel Müdürlüğü adına tahsisinin sağlanmasını bildirmiştir.

24	Gaziantep İl Jandarma Komutanlığı	Tarih:23.09.2024 Sayı:32219150	İlgili alanda yürütülen kentsel dönüşüm uygulama imar planı çalışmaları için İçişleri Bakanlığına (Jandarma Genel Komutanlığı) tahsisli taşınmazlar ile ilgili detaylı inceleme yapılmış, belirtilen alanlar kentsel dönüşüm çalışmalarında dikkate alınacak şekilde; Kurtuluş Mahallesi'nde 1093 ada 8 parsel: 697,07 m ² - 7 daireli lojman konutlu, Kurtuluş Mahallesi'nde 1026 ada 13 parsel: 2.525,95 m ² Jandarma Genel Komutanlığı tahsisli taşınmaz, Kurtuluş Mahallesi Eski Ada 91 Yeni Ada 1016: 1.973,849,71 m ² Jandarma İhale Filo Komutanlığı konutlu, Kurtuluş Mahallesi Eski Ada 9 Yeni Ada 1026: 1.974,62 m ² Oğuzeli İlçe Jandarma Komutanlığı konutlu olacak şekilde kentsel dönüşüm planlarında bu taşınmazların mevcut durumları ve tahsis durumlarının dikkate alınması gerektiği bildirmiştir.
25	Millî Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO Pol Tesisleri İşletme Başkanlığı	Tarih: 03.07.2024 Sayı:445133	İlgili alanda NATO akaryakıt boru hattı ve tesisleri bulunmamaktadır.
26	Adana İnşaat Emlak Bölge Başkanlığı	Tarih: Sayı:3697830	İlgili alanda, askeri alan, ANT akaryakıt boru hattı, mania planı, askeri yasak bölge, askeri güvenlik bölgesi (Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı hariç) bulunmadığı bildirilmiştir.
27	Gaziantep İl Milli Eğitim Müdürlüğü	Tarih: 15.07.2024 Sayı:110087213	İlgili Alanda mevcut okul yerlerinin korunarak oluşacak nüfus yoğunluğuna göre yeni okul yerlerinin belirlenmesi gerekliliğini bildirmiştir.
28	Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğü	Tarih: 24.07.2024 Sayı:249274608	İlgili alanda hizmet ihtiyacı doğrultusunda, planlamalarda birinci basamak sağlık hizmeti sunum kalitesini artırmak adına en az 3000 m ² 1.Basamak Sağlık Tesisi yapılması hususu Oğuzeli Belediyesi'ne bildirilmiştir.
29	Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Tarih: 27/11/2024 Sayı: 5998307	İlgili alanın turizme konu yatırım alanlarından olmadığını bildirmiştir.
30	Gaziantep Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Tarih: 02/07/2024 Sayı:5905960	İlgili alanda, konu ile ilgili herhangi bir işlemlerinin bulunmadığını bildirmişlerdir

31	Gaziantep Vakıflar Bölge Müdürlüğü	Tarih:04/07/2024 Sayı:665302	İlgili alanda, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 8. maddesi ve Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin 8. maddesi uyarınca, Planlanan veya gerçekleştirilen alt ve üst yapı yatırımları, Kuruma ait mülkiyet ve tahsisler, Yapılaşma yasaklı alanlar, yapı yaklaşma mesafeleri, Sakıncalı ve önlem alınması gereken alanlar, Kırsal ve kentsel alanlarda yer seçim kararları ve sınırlar, Mevcut durumu korunması gereken alanlara ilişkin veriler, ilgili kurum ve kuruluşlardan 30 gün içinde bilgilerin talep edildiği ifade edilmiştir. Ayrıca, Vakıflar Kanunu'nun 22. ve Vakıflar Yönetmeliği'nin 180. maddeleri kapsamında, planlama çalışmalarında vakıf taşınmazlarına yönelik düzenlemelerde Koruma ve imar planlarında vakıf kültür varlıklarıyla ilgili Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün görüşünün alınması zorunludur. Vakıf taşınmazları üzerinde akar niteliği korunarak imar düzenlemeleri yapılmalıdır. Akar niteliği olmayan fonksiyonlar (park, yol, meydan, vb.) verilmesi durumunda gerekli düzeltmelerin yapılması istenecektir. Planlama süreçleri bölge müdürlükleri tarafından düzenli olarak takip edilecektir. Planlama çalışmalarında vakıf taşınmazlarına yönelik düzenlemelerde bu hususlara dikkat edilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Vakıf taşınmazlarına ilişkin bilgiler ekli Excel formatında sunulmuş olup, imar planı çalışmalarında bu maddelerin dikkate alınmasının önemli olduğu belirtilmiştir.
32	İpekyolu Kalkınma Ajansı Genel Sekreterliği	Tarih: 25/09/2024 Sayı:2478	İlgili alanda, 6 Şubat depremleri nedeniyle afet dirençli yerleşimler oluşturulması öncelikli hale gelmiştir. TRC1 Bölge Planı kapsamında yeniden yapılanma, afet güvenliği, ekonomik canlanma ve sürdürülebilir kentsel gelişim hedeflenmektedir. Afet sonrası yerleşimlerin yeniden inşası ve güvenli hale getirilmesi. Altyapı ve ulaşım sistemlerinin afet dirençli planlanması. Yeşil alan ve afet toplanma alanlarının artırılması. Sürdürülebilir ve ekolojik yaşam alanları oluşturulması. İmar planlarının bu hedeflere uygun şekilde hazırlanması kritik önem taşıdığını, bu doğrultuda belirtilen tedbirlere dikkat alınarak imar planlarının hazırlanmasını bildirmiştir.
33	Gaziantep Valiliği İl Milli Emlak Müdürlüğü	Tarih: 07/11/2024 Sayı:10895544	İlgili alanda, düzenleme Ortaklık Payı (DOP) kesintisi yapılmaması gerektiğini, kamu hizmetinde kullanılan bu taşınmazlar, var olan durumu korunarak planlanmasını, hazineye ait taşınmazlar bulunduğu yerden başka bir yere taşınmamalı, mevcut olduğu alanda muhafaza edilmesini bildirmiştir. Hazine taşınmazları, müstakil parsel olarak planlanmasını, hazineye ait hak ve menfaatler mutlaka korunmasını, eğer bu alan için bir plan hazırlanacaksa, taslak plan örneği ilgili Müdürlük tarafından incelenmek üzere gönderilmelidir. Bu hususlara ilişkin bilgi, belge ve öneriler 30 gün içinde ilgili kuruma iletilmesini bildirmiştir.

34	TEDAŞ 17. Bölge Müdürlüğü	Tarih: Sayı:481834	Planlama alanında yer alacak elektrik dağıtım altyapısının sağlanabilmesi için bir adet YG (Yüksek Gerilim) hattı ve ilgili donatılar talep etiklerini bildirmiştir. Trafo, şalt sahası gibi enerji tesislerinin yerleştirileceği alanların ayrılması gerektiğini, Her 200 metrelik yarıçaplı daireler için enerji ihtiyacına yönelik $8 \times 5 = 40$ m ² 'lik alanlar belirlenmesi gerektiğini Elektrik hatları ve diğer enerji tesislerinin imar planı ile uyumlu olması gerektiği ifade edilmiştir. 3194 sayılı İmar Kanunu ve Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'ne uygun şekilde imar planlarının hazırlanmasını ve altyapı gereksinimlerinin dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir. Gerekli şartlar sağlanmadan planlama çalışmalarının iletilemeyeceğini bildirmiştir.
35	Meteoroloji Genel Müdürlüğü	Tarih: 05/07/2024 Sayı:353438	İlgili alanda iklim değişikliği ve etkilerini, meteorolojik veri ve bilgilerin dikkate alınarak yapılması gerektiğini bildirmiştir. İlave herhangi bir görüşü bulunmadığını bildirmiştir.

Planlama alanı bütünü için alınan kurum ve kuruluş görüşlerinden planlama kararlarına etki edebilecek unsurlar ve bunlara ait değerlendirmeler aşağıdaki gibidir.

Bu kapsamda Gaziantep Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş., Gaziantep Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, DSİ 20. Bölge Müdürlüğü, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Gaziantep İl Emniyet Müdürlüğü, Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğü ile TEDAŞ 17. Bölge Müdürlüğü'nden alınan görüşlerin plan kararlarına konu olabilecek unsurları içerdiği saptanmıştır.

Gaziantep Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, planlama alanı kapsamında kurum görüşü sorulan alanda ancak kamu yararı kararı alınan kısımlardan bir kısmının tarım dışı amaçla kullanılabileceğini, bunun dışında kalan kesimlerin korunması gerekli tarım toprakları olduğunu bildirmiştir.

İlgili kurumun görüşü incelenmiş ve tarım dışı amaçla kullanımının uygun görülmediği arazilerin planlama alanı sınırı dışında bırakılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir. Bununla birlikte izinlendirilen alanlar arasında kalan ve planlama sınırları dışında bırakılmasının plan bütünlüğünü bozacak olması nedeniyle plan sınırlarına dahil edilen tarım toprakları ise mevcut arazi kullanım kararlarının devam ettirilebileceği şekilde plan kararları kapsamında ele alınması gerektiği değerlendirilmiştir.

Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş., ilgili alanda kurumlarına ait YG ve AG müşterek hatlarının geçtiğini belirterek, sayısal verilerini göndermiştir. Ayrıca her 250 m yarıçaplı dairesel alanlarında en az bir adet 50 m² trafo yeri ve 200 m² dağıtım merkezi yeri imar yoluna

cepheli olacak şekilde planlanmasını, trafo yerlerinin tescil harici alanda belirtilip imar planına işlenmesini talep etmiştir.

İlgili kurumun görüşü incelenmiş ve YG ve AG müşterek hatlarının planlama alan sınırları içerisinde geçmediği tespit edilmiştir. Bununla birlikte kurumun trafo ve dağıtım merkezi talebinin planlama çalışmalarında teknik altyapı kullanım kararları dahilinde istenilen hizmet erişim mesafesinde ve büyüklüğünde konumlandırılması gerektiği değerlendirilmiştir.

Gaziantep Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, ilgili alanda, yer alan derelerin sağında ve solunda 15 m taşkın koruma bandının yapılmasını, bu alanlara olası bakım ve onarım temizlik nedeniyle araçların girebilmesi için minimum 5 m servis yollarının oluşturulması gerektiğini, yolların kırmızı kotlarının yüzeysel yağmursuyu akışını sağlayacak şekilde arazinin topografyasına uygun oluşturulması hususlarını bildirmiştir.

İlgili kurumun görüşü incelenmiş ve dere yataklarının sağ ve sol sahillerinin kurumun belirlediği mesafeler dâhilinde yapılaşmadan arındırılacak şekilde planlama çalışmalarında ele alınması gerektiği değerlendirilmiştir.

DSİ 20. Bölge Müdürlüğü, ilgili alanda yer alan Salah Deresinin ana kolunun şev başından itibaren 20 m soldan, 20 m sağdan dereye terk edilmesi, yan kollarından ise şev başından itibaren 10 m sağdan, 10 m soldan dereye terk edilmesi, dere geçişlerinin taşkın debilerini karşılayacak ebatlarda uygun geçiş yapılarının yapılması, yüzey sularına ve muhtemel taşkınlara karşı gerekli tedbirlerin alınması kaydıyla imar planı çalışması yapılmasında herhangi bir sakınca bulunmadığını bildirmiştir.

İlgili kurumun görüşü incelenmiş ve dere yataklarının sağ ve sol sahillerinin kurumun belirlediği mesafeler dâhilinde yapılaşmadan arındırılacak şekilde planlama çalışmalarında ele alınması gerektiği değerlendirilmiştir.

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü, ilgili alanda yapılacak planlama çalışmalarının CNS Elektronik Sistemlerini olumsuz etkilemeyeceğini ve "Mânia Planı/ICAO Annex 14 Mânia Sınırlama Yüzey Kriterlerinin" kesinlikle ihlal edilmemesi gerektiğini bildirmiştir.

İlgili kurumun görüşü incelenmiş ve Mânia planı dâhilinde Annex 14 Mânia Sınırlama Yüzey Kriterlerine göre planlama çalışmalarında yapılaşma kararlarının ele alınması gerektiği değerlendirilmiştir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Kurtuluş Mahallesi 1259 ada 75 parselin Oğuzeli Kurtuluş Deprem İskân Alanında kaldığını ayrıca bu bölgenin ana ulaşım hattı ile planlama alanı sınırının güneyindeki yol aksının çakıştığını bildirmiştir.

İlgili kurumun görüşü incelenmiş ve söz konusu parselin planlama alanı sınırı dışında bırakılmasının uygun olacağı ve çakışan yolun İskân Alanına ulaşacağı da göz önünde bulundurularak uygun genişlikte plan kararları kapsamında ele alınması gerektiği değerlendirilmiştir.

Gaziantep İl Emniyet Müdürlüğü, İlgili alanda emniyet hizmetlerinin etkin ve kesintisiz yürütülebilmesi için tercihen kare şeklinde asgari 5000 m2 emniyet hizmet alanı ayrılmasını ve bu alanın Emniyet Genel Müdürlüğü adına tahsisinin sağlanmasını bildirmiştir.

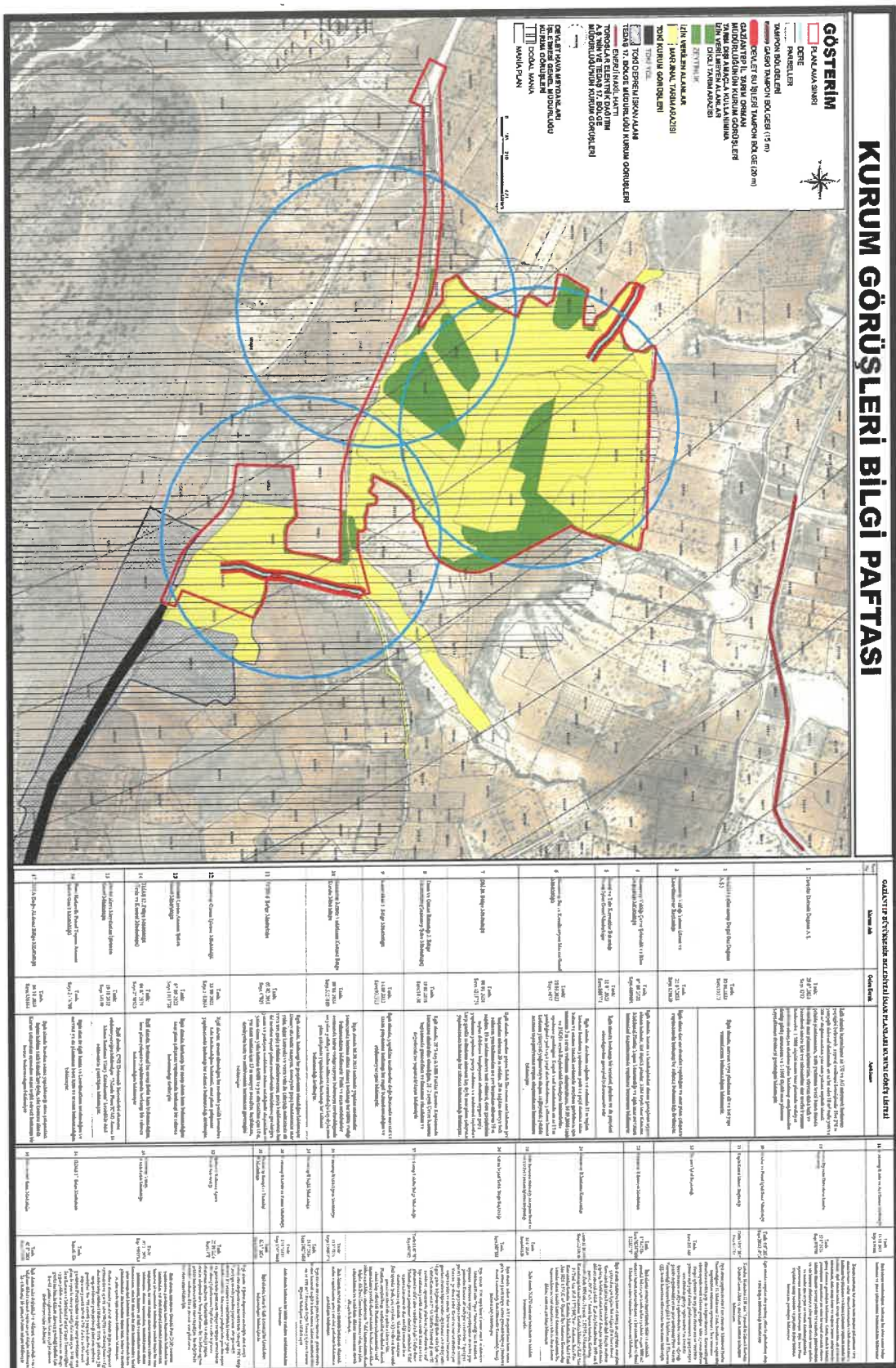
İlgili kurumun görüşü incelenmiş ve korunması gerekli tarım arazilerinden dolayı küçülen planlama alanında olası yaşayacak nüfusun kurumun talebini gerektirecek düzeyde yoğunlukta olmayacak olması nedeniyle talebin plan kararlarına konu edilmemesi gerektiği değerlendirilmiştir.

Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğü, İlgili alanda hizmet ihtiyacı doğrultusunda, planlamalarda birinci basamak sağlık hizmeti sunum kalitesini artırmak adına en az 3000 m2 1.Basamak Sağlık Tesisi yapılması hususunu bildirilmiştir.

İlgili kurumun görüşü incelenmiş ve korunması gerekli tarım arazilerinden dolayı küçülen planlama alanında olası yaşayacak nüfusun kurumun talebini gerektirecek düzeyde yoğunlukta olmayacak olması nedeniyle talebin aynen plan kararlarına konu edilmemesi gerektiği değerlendirilmiştir. Bununla birlikte planlama alanının hemen güneyinde hâlihazırda planlı bir hastane alanı bulunması göz önüne alınarak, alandaki kullanıcıların ihtiyacı doğrultusunda bir aile sağlık merkezinin uygun yer seçimi ile plan kararlarına konu edilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

TEDAŞ 17. Bölge Müdürlüğü, Planlama alanında yer alacak elektrik dağıtım altyapısının sağlanabilmesi için gerekli donatıları talep ettiklerini bildirmiştir. Bu anlamda trafo, şaft sahası gibi enerji tesislerinin yerleştirileceği alanların ayrılması gerektiğini, her 200 metrelik yarıçaplı daireler için enerji ihtiyacına yönelik $8 \times 5 = 40 \text{ m}^2$ 'lik alanlar belirlenmesi gerektiğini, elektrik hatları ve diğer enerji tesislerinin imar planı ile uyumlu olması gerektiği ifade edilmiştir.

İlgili kurumun görüşü incelenmiş ve kurumun trafo ve diğer teknik altyapı talebinin planlama çalışmalarında teknik altyapı kullanım kararları dâhilinde istenilen hizmet erişim mesafesinde ve büyüklüğünde konumlandırılması gerektiği değerlendirilmiştir.

2. SENTEZ

Çalışmanın bu kısmında Nazım Plan kararlarının saptanmasında altlık oluşturabilmek amacıyla sentez değerlendirmeleri yapılmıştır. Çalışmanın bütününden elde edilen analiz verileri, saha araştırmaları, kurum ve kuruluşlardan alınan görüşler doğrultusunda planlama alanında eşik sentezi yapılmış ve bunlardan elde edilen veriler ile genel senteze ulaşılmıştır.

2.1. EŞİK SENTEZİ

Doğal ve yapay yapı bileşenlerinin ortaya koyduğu kısıtlılık durumunun tespiti amacıyla yapılan eşik sentezinde eşikler doğal ve yapay olarak iki grupta ele alınmıştır.

Planlama çalışmalarında doğal eşikler sırasıyla korunması gereken tarım alanları, orman alanları, deprem durumu, jeolojik açıdan yerleşime uygun olmayan alanlar, afete maruz bölgeler (heyelan, toprak kayması, çığ vb.), yüksek eğim yüzdesine sahip arazi parçaları, dere yatakları ve taşkın alanları, su varlıkları (deniz, göl), korunması gerekli doğal sit alanları, flora ve fauna yönünden endemik türlerin yaşam alanları gibi yerleşime uygun olmayan veya yerleşime kesinlikle izin verilmeyecek doğal yapı bileşenleri olarak sıralanabilmektedir.

Planlama alanında yer alan önemli bir doğal eşik tarım topraklarıdır. Bu yönde tespit edilen korunması gereken tarım arazilerin imar planında bir eşik olarak değerlendirilmesi ve iskâna dayalı kararlara konu edilmemesi gerekmektedir.

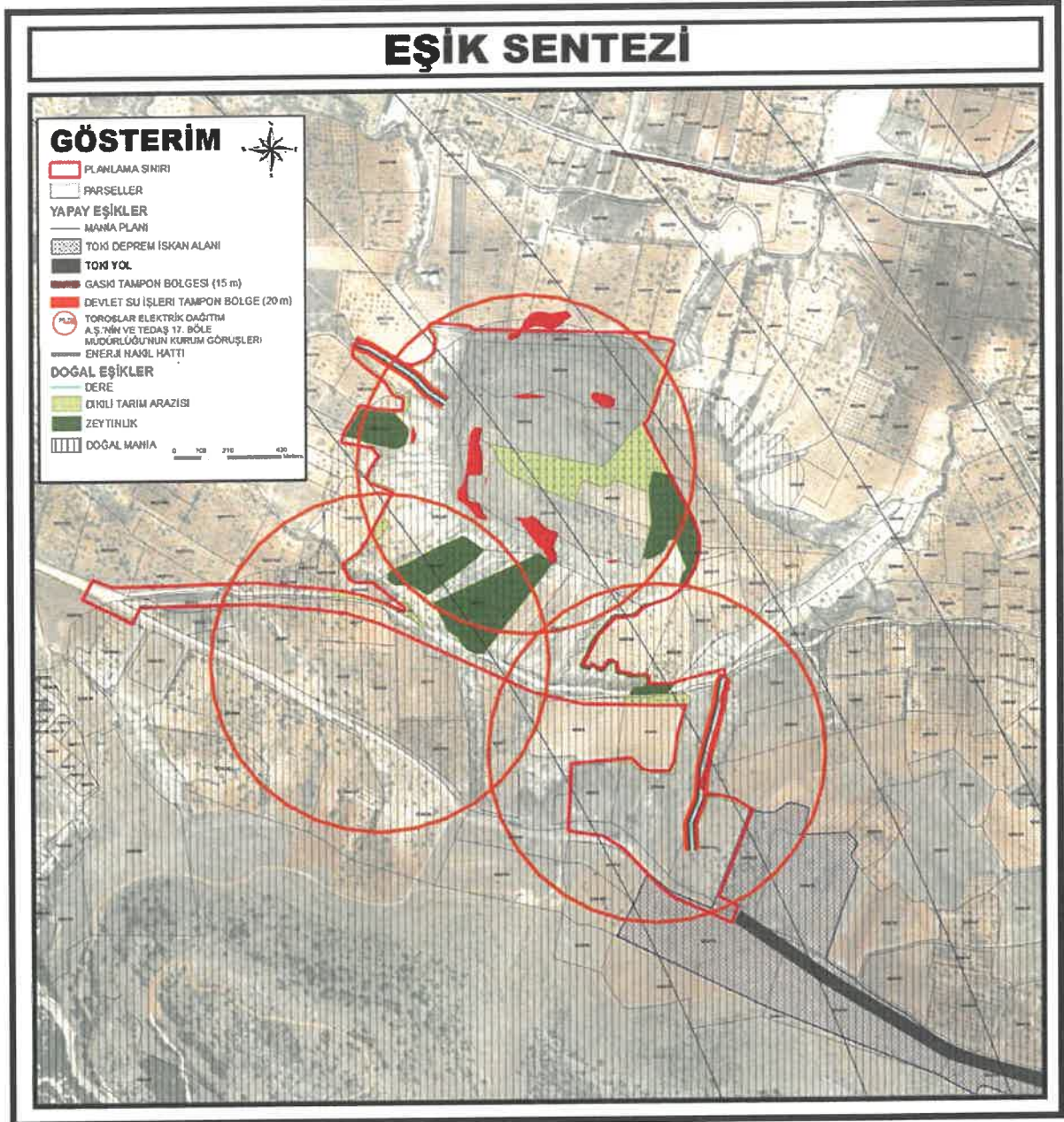
Planlama alanında diğer tespit edilen doğal eşik ise dere yataklarıdır. Bu dere yatakları her ne kadar düzenli akış rejimine sahip olmasa da potansiyel yönden olası taşkın riski taşınması nedeniyle önemli birer doğal eşiği oluşturduğu değerlendirilmiştir. Bu bakımdan bu dere yataklarının sağ ve sol sahillerinde tampon bölgelerin oluşturulması ve bu bölgelerin yerleşim açısından uygun olmadığı değerlendirilmiştir.

Bu unsurların dışında çalışma alanında doğal eşik oluşturabilecek çevre bileşenleri tespit edilmemiştir.

Planlama çalışmalarında yapay eşikleri insan müdahaleleri ile yapılmış ancak kaldırılması veya yer değiştirilmesi yapının özelliklerinden dolayı mümkün olmadığı alanlar olarak tanımlamak mümkündür. Bu kapsamda planlama alanında 154 kw ve üzeri yüksek gerilime sahip enerji nakil hatları, erişme kontrollü otoyollar ve çevre yolları gibi ulaşım ana altyapı öğeleri, anıtsal mimari yapılar ile bir bütün olarak teker teker taşıdıkları kıymetten daha fazla kıymeti olan kültürel çevreler yapay eşik unsurları olarak değerlendirilmiştir.

Planlama alanında bu anlamda **Gaziantep Havaalanı mânia planından kaynaklanan** kısıtlayıcı durum bir yapay eşik unsurudur. Söz konusu mânia planından kaynaklı kısıtlılık durumu kendi mevzuatına uygun olarak plan kararlarına konu edilmelidir

Planlama alanı bütününde tespit edilen bu eşikler doğrultusunda oluşturulan eşik sentezi aşağıdaki şemada gösterilmektedir.

Şekil 41. Eşik Sentez Şeması

2.2. GENEL SENTEZ

Çalışmanın bu kısmına dek yapılan tüm analiz, değerlendirme ve oluşturulan dokümanlardan elde edilen veriler birleştirilmiş ve çalışma alanında İlave - Revizyon Nazım Plan Kararlarına altlık oluşturacak sentez şeması hazırlanmıştır.

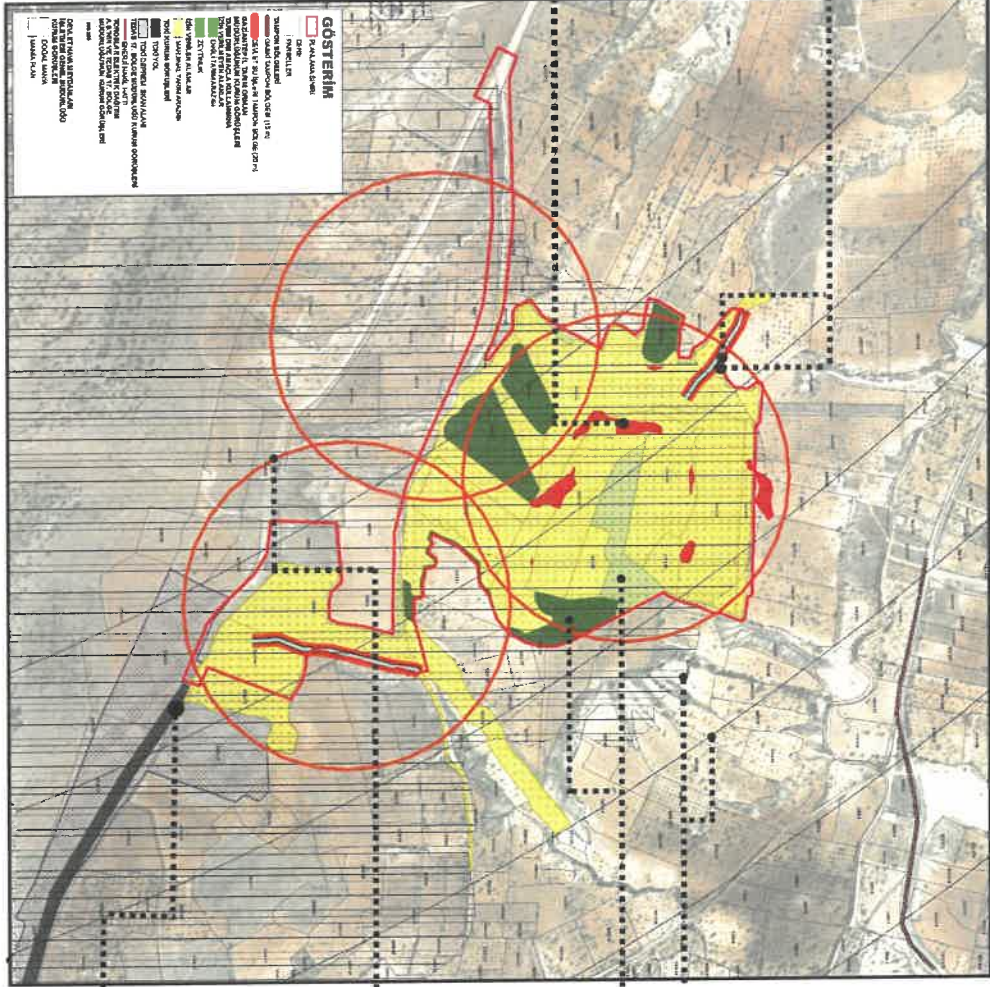
Genel Sentez şemasına esas olan değerlendirmeler ise şu şekilde sıralanmıştır;

- Planlama alanının konum, topografik yapı, Oğuzeli yerleşimi kentsel gelişme eğilimleri ve yapay eşiklerden elde edilen veriler doğrultusunda düşük yoğunlukta, az katlı, müstakil konut odaklı bir komşuluk ünitesi olarak ele alınarak plan kararlarına konu edilmesi gerekmektedir.
- Planlama alan sınırları içerisinde plan bütünlüğü kapsamında alınması gereken ve Tarım İl Müdürlüğü'nün görüşü doğrultusunda korunacak tarım toprakları mümkün olabildiğince yapılaşma alanları ile tampon yeşil alanlar ile birbirinden ayrılarak mevcut arazi kullanım desenine uygun biçimde planlanmalıdır.
- Alandaki tüm derelerin potansiyel taşkın riskine sahip olması nedeniyle bu derelerin sağ ve sol sahillerinin yapılaşmadan arındırılması gerekmektedir. Nitekim gerek DSİ gerekse de GASKİ'den alınan kurum görüşlerinde farklı genişliklerde de olsa aynı husus vurgulanmış ve ihtiyatlılık ilkesi kapsamında dere yataklarının etrafında 20 metre tampon bölgelerin plan kararlarına konu edilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.
- "Mânia Planı/ICAO Annex 14 Mânia Sınırlama Yüzey Kriterleri" kapsamında doğal mania alanında kaldığı tespit edilen planlama alanında en fazla yapı yüksekliğinin 6,50 metre olarak verilmesi gerekmektedir.
- Alandaki enerji altyapısının çözümlenebilmesi amacıyla 250 metre yarıçaplı daireler şeklinde hizmet etki alanı saptanarak, trafo, dağıtım merkezi gibi unsurların yer seçiminin yapılması gerekmektedir.
- Planlama alanında ulaşım sisteminde ana aksın kent merkezinden gelen ve TOKİ deprem iskân alanına dek devam eden ve güzergâhında yer alan imar planına konu olmuş hastane alanına da hizmet veren yolun ana aks olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Öte yandan bu ana aksın kentin mevcut planlı alanlarındaki ulaşım ağına da entegre edilmesi, gerekmesi halinde bu yolun genişliğine göre mer'î planda revizyona gidilmesi de plan kararlarında ele alınmalıdır.
- Bu ana akstan planlama alanına giden bağlantının da 1. Derece yol olarak planlanması ve bu ana toplayıcı yolun dağıtıcı yolları konumunda olan diğer daha düşük dereceli yolların

arazi eğimine uygun biçimde, altyapı zorunlulukları da gözetilerek ulaşım sisteminin kurgulanması gerekmektedir.

- Planlama alanında belirlenecek nüfusun ihtiyaçları doğrultusunda tüm kentsel sosyal ve teknik altyapı alanlarının hizmet etki mesafesine göre yer seçimi yapılarak planlanması gerekmektedir.

GENEL SENTEZ

Alandaki derelerin taşkın riski'ne karşı, bu nedenle dere kenarları-
nın yapılaşmadan arındırılması
gerekmektedir. DSI ve GASKİ'nin
kurum görüşlerinde de benzer 30-
kılede dere yataklarının çevresinde
farklı genişliklerde yapı yasağı
önerilmiş, ancak ihityatılık ilkesi
gereği en az 15-20 metre genişli-
ğinde tampon bölgelerin planlara
dahil edilmesi gerektiği belirlen-
miştir.

Yüksek eğimli alanlar geçitli
doğal ve teknik nedenlerden
dolayı eşik (sınırlayıcı faktör)
olarak kabul edilmesi belirlenmiş
tir.

1. Derece yoi olarak planlanması
ve bu ana toplayıcı yolun dağıtıcı
yolları komününde olan diğer
bütün düşük dereceli yolların arazi
eğimine uygun biçimde, altyapı
zorunluktan da gözönüne alınarak
ulaşım sisteminin kurgulanması
gerekmektedir.

Planlama alanında belirlenecek
nüfusun ihtiyaçları doğrultusunda,
dört tüm kamusal sosyal ve teknik
eğilim alanlarının hizmet etki me-
safesine göre yer seçimi yapıla-
rak planlanması gerekmektedir.

Planlama alanının doğal manîa
alanında katkı sağlanılabilmek
olup, Manîa Planı ve İCAO
Anneks 14 kriterleri doğrultu-
sunda burada maksimum yapı
yüksekliğinin 6,50 metre
olması gerektiği belirlenmiştir.

Tarım İli Müdürlüğü'nün görüşü
doğrultusunda korunması ge-
reken tarım toprakları zayiflik-
ler ve dilkili tarım arazileri
olarak belirlenmiştir.

Alandaki enerji altyapısının çö-
zümlenmesi amacıyla 250
metre yarıçaplı daireler çekil-
de hizmet etki alanı saptana-
rak, trafo, dağıtım merkezi gibi
unsurların yer seçiminin yapıl-
ması gerektiği belirlenmiştir.

Alandaki Kurtuluş Mahallesi
1259 ada 75 parsel ile Oğuzeli
Kurtuluş Deprem İskan Alanı
ve ana ulaşım hatlarının çakıştı-
rılarak bu alanın korunması ge-
rektiği belirlenmiştir.

Şekil 42. Genel Sentez Şeması

3. PLANLAMA ÇALIŞMALARI

Oğuzeli İlçesi Kurtuluş ve Bulduk Mahalleleri Yoğurtçu Mevkiini kapsayan ilave revizyon nazım imar planı alan bütününde analitik çalışmalar yapılmış, elde edilen veriler ışığı altında eşik sentezi yapılarak tüm analiz verilerin değerlendirildiği genel sentez şeması üretilmiştir.

Analitik verilere dayalı üretilen bu genel sentez şemasından hareketle ilave-revizyon nazım imar planı kararları üretilmiş ve bu kararlar plan ölçeğinde işlenerek fiziki ortamda nazım imar planı elde edilmiştir.

3.1. NÜFUS PROJEKSİYONU VE KABULLERİ

Planlamaya konu olan alan yapılaşmamış ve bu nedenle daimi iskâna konu nüfusu barındırmayan bir niteliğe sahiptir. Bu nedenle söz konusu alanda geçmiş yıllara ait verilerden yola çıkarak matematiksel modeller ile yapılan nüfus kestirimlerinin bu bölgede yapılma imkânı yoktur. Bu durum karşısında planlama alanı nüfusu belirlenirken alanın niteliğinden elde edilen veriler doğrultusunda alanda olması gereken düşük yoğunluklu ve az katlı, müstakil konut odaklı yerleşme desenine uygun bir yoğunluk saptaması ile nüfus kabulüne gidilmiştir.

Bu kapsamda yaklaşık 24 hektar yüzölçümüne sahip alanda sentez çalışmasında belirlenen yapılaşma tür ve biçimini sağlayacak şekilde 25 kişi/ha'lık bir gross yoğunluk olmasının gerektiği değerlendirilmiştir. Bu gross yoğunluğa göre planlama alanında en fazla 600 kişilik bir nüfusun yaşayacağı kabul edilmiştir. Buna göre planlama alanında yaklaşık 8 hektarlık bir alanın da konut alanı olarak planlanması ve 70-75 kişi/ha. aralığında bir brüt yoğunluğun saptanması gerektiği hesaplanmıştır.

Öte yandan alt ölçekli planlara yön vermek amacıyla planlama alanında verilebilecek en yüksek emsal değeri de 0,60 olarak belirlenmiştir. Bu belirlemede alanda konut biçiminin her bir müstakil yapının bir bağımsız birim olacağı ve konut kullanım alanının ise 50-75 metrekare aralığında olduğu öngörülmüştür.

Tablo 5. Planlama Alanı Nüfus Kabulü

OĞUZELİ - BULDUK VE KURTULUŞ MAHALLELERİ İLAVE - REVİZYON NİP	ALAN ADLARI	YOĞUNLUK ARALIKLARI	ORTALAMA BRÜT YOĞUNLUK (Kişi/Ha.)	EN YÜKSEK EMSAL DEĞERİ	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ (HA.)	NÜFUS (Kişi)
	Gelişme Konut Alanları	Düşük Yoğunluk (50 - 120 Kişi/ha)	73	0.60	8.26	602.98
	TOPLAM					603

Not: Planlama Bölgesi müstakil konut odaklı bir yaklaşım ile planlanmış olup, her müstakil konutta bir bağımsız birim olacağı kabul edilmiştir. Bu doğrultuda en küçük parsel büyüklüğü 500 metrekare, kişi başı konut kullanım alanı ise 75 metrekare olarak belirlenmiştir. Bu durum plan hükümleri ile de kayıt altına alınmıştır.

3.2. SOSYAL VE TEKNİK ALTYAPI KABULLERİ

Sosyal ve Teknik Altyapı Alanları, Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği çerçevesinde Farklı Nüfus Gruplarında Asgari Sosyal ve Teknik Altyapı Alanlarına İlişkin Standartlar Ve Asgari Alan Büyüklükleri Tablosu doğrultusunda planlama alanındaki nüfus kabulüne göre belirlenmiştir.

Buna göre planlama alanında olması gereken donatı alanlarının büyüklüğü aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 6. Sosyal ve Teknik Altyapı İhtiyaç Analizi

İLAVE İMAR PLANI KENTSEL SOSYAL DONATI ANALİZİ (600) KİŞİLİK PLAN NÜFUSUNA GÖRE)		YÖNETMELİK ASGARİ STANDARTLAR (kişi/m ²)
KULLANIM TÜRÜ	GEREKEN ALAN (m ²)	
ANAOKULU	300	0.50
İLKOKUL	1200	2.00
ORTAOKUL	1200	2.00
LİSE	1200	2.00
AÇIK YEŞİL ALANLAR	6000	10.00
SAĞLIK TESİSLERİ	900	1.50
SOSYAL ve KÜLTÜREL TESİSLER	450	0.75
İBADET ALANLARI	300	0.50
TEKNİK ALTYAPI	600	1.00

3.3. PLAN KARARLARI

Yukarıda izah edilmiş olan temel kabuller, eşik sentezi ve genel sentez verileri ışığında İlave - revizyon nazım imar planına ait plan kararlar aşağıdaki gibi oluşturulmuştur.

- Planlama alanı; konum, topografik yapı, Oğuzeli yerleşimi kentsel gelişme eğilimleri ve yapay eşiklerden elde edilen veriler doğrultusunda düşük yoğunlukta, az katlı, müstakil konut odaklı bir komşuluk ünitesi olarak ele alınmış ve 70-75 kişi/ha brüt yoğunlukta gelişme konut alanlarından oluşan bir kentsel bölge oluşturulmuştur.
- Planlama alan sınırları içerisine plan bütünlüğü kapsamında alınan korunacak tarım toprakları ile yapılaşma alanları arasında tampon yeşil alanlar oluşturularak birbirinden ayrılmıştır. Bu alanlardan ilgili kurum görüşü doğrultusunda zeytinlik olduğu bildirilen alanlar tarımsal nitelikli alanlar olarak, bunun dışındaki araziler ise doğal karakteri korunacak alanlar olarak planlanmıştır.

- Alanda tespit edilen tüm derelerin sağ ve sol sahilleri her iki yönde 20 metre genişliğinde iskâna konu olmayan yeşil alanlar olarak planlanmış ve böylece yapılaşmadan arındırılmıştır.
- "Mânia Planı/ICAO Annex 14 Mânia Sınırlama Yüzey Kriterleri" kapsamında doğal mânia alanında kaldığı tespit edilen planlama alanındaki konut alanlarında yoğunluklar az katlı ve düşük yoğunlukta bir yapılaşma desenini oluşturacak şekilde belirlenmiştir.
- Alandaki enerji altyapısının çözümlenebilmesi amacıyla 250 metre yarıçaplı daireler şeklinde hizmet etki alanında teknik altyapı unsurlarına yer seçimi yapılmıştır. Bunlardan ölçeği nedeniyle nazım planda gösterilebilenler plan kararlarına konu edilmiştir.
- Planlama alanında ulaşım sisteminde ana aksın kent merkezinden gelen ve TOKİ deprem iskân alanına dek devam eden ve güzergâhında yer alan imar planına konu olmuş hastane alanına da hizmet veren yol ana aks olarak değerlendirilmiş ve 20 metre genişlikte nazım plana işlenmiştir. Öte yandan bu ana aks kentin mevcut planlı alanlarındaki ulaşım ağına da entegre edilmiş ve bu kapsamda Oğuzeli Nazım imar planında 15 metre olan ve aynı zamanda doğu yönünde plan sınırını da oluşturan aks 20 metreye çıkarılarak mer'î nazım plan bu amaç doğrultusunda revize edilmiştir. Böylece kentte çevre yolu niteliğinde güçlü bir aks elde edilmiştir. Bununla birlikte Hastane alanının kuzey ve güneyinden doğu – batı yönlerde geçen 20 metrelik yollar sağlık tesisinin erişilebilirliğinin artırılması amacıyla bu alanın batı komşuluğunda kuzey-güney yönlü 20 metrelik yol ile birbirine bağlanmıştır.
- Bu ana akstan planlama alanına giden mevcuttaki fiili kadastral yol 1. Derece yol olarak planlanmış ve 20 metre genişlikte olmak üzere planlanmıştır. Bu ana toplayıcı yoldan dağıtıcı yol konumunda olan diğer daha düşük dereceli yol ise 12 metre genişliğinde, arazi eğimine uygun biçimde, altyapı zorunlulukları da gözetilerek düzenlenmiş ve okunabilir bir ulaşım sistemi kurgulanmıştır.
- Planlama alanında belirlenmiş 600 kişilik nüfusun ihtiyaçları doğrultusunda tüm kentsel sosyal ve teknik altyapı alanlarının hizmet etki mesafesine göre yer seçimi yapılmış ve nazım plan kararlarına konu edilmiştir.

Bu plan kararları sonucu ortaya çıkan İlave - Revizyon Nazım İmar Planının alan kullanım dağılımı, kentsel sosyal donatı tablosu ile nazım plan şeması aşağıda verilmiştir.

Tablo 7. İlave – Revizyon İmar Planı Alan Kullanım Tablosu

Alan Kullanım Türü	Alan (ha.)	Oran (%)
Gelişme Konut Alanları	7.98	33.12
Ticaret Alanları	0.38	1.52
Belediye Hizmet Alanları	1.50	6.01
Eğitim Alanları	0.68	2.73
Açık Yeşil Alanlar	2.93	11.75
Sağlık Tesisi Alanları	1.51	6.05
Sosyal ve Kültürel Tesis Alanları	0.1	0.40
İbadet Alanları	0.21	0.84
Teknik Altyapı Alanları	0.1	0.40
Tarım Alanları	2.50	10.02
Doğal Karakteri Korunacak Alanlar	1.04	4.17
Yollar	5.73	22.99
Toplam	24.94	100

Tablo 8. Kentsel Sosyal Donatı Tablosu

İLAVE İMAR PLANI KENTSEL SOSYAL DONATI ANALİZİ (600) KİŞİLİK PLAN NÜFUSUNA GÖRE				YÖNETMELİK ASGARİ STANDARTLAR
KULLANIM TÜRÜ	GEREKEN ALAN	PLANLANAN ALAN	DURUM	
ANAOKULU	300	1500	1200	0.50
İLKOKUL	1200	4990	3790	2.00
ORTAOKUL	1200	0	-1200	2.00
LİSE	1200	0	-1200	2.00
AÇIK YEŞİL ALANLAR	6000	26239	20239	10.00
AİLE SAĞLIK MERKEZİ	900	1310	410	1.50
SOSYAL ve KÜLTÜREL TESİSLER	450	960	510	0.75
İBADET ALANLARI	300	2093	1793	0.50
TEKNİK ALTYAPI	600	721	121	1.00
DONATI ALANLARI TOPLAMI	12150	37813	25663	
Kişi başı 6,5 metrekare üzerinden Eğitim alanları için gereken toplam alan				3900 metrekare
Eğitim alanı olarak planlanan toplam alan				6000 metrekare

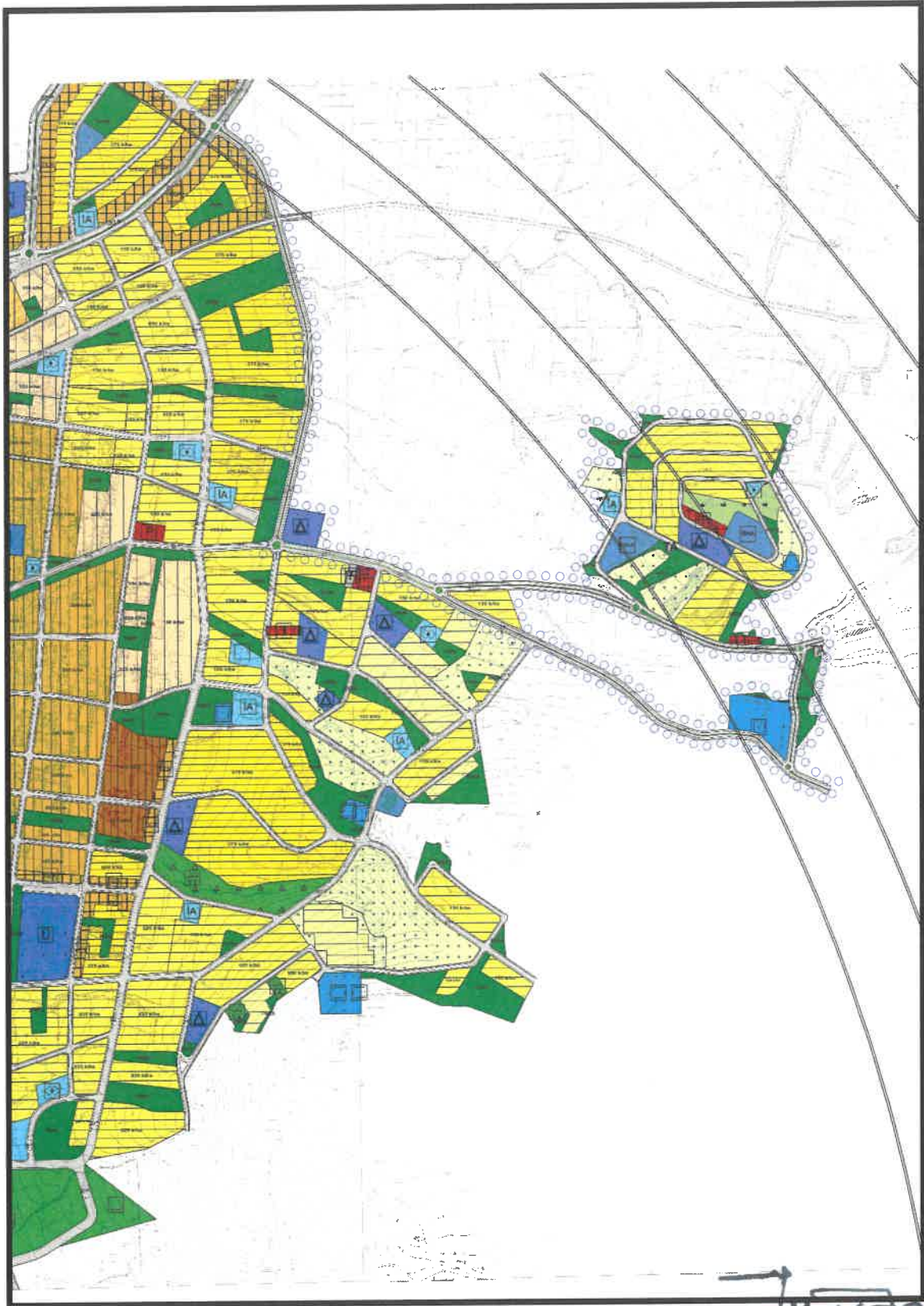
4. PLAN HÜKÜMLERİ

1/25.000 ÖLÇEKLİ NAZIM İMAR PLANI PLAN NOTLARI

- 1) Gaziantep 2040 1/25.000 ölçekli nazım imar planı plan uygulama hükümleri geçerlidir.
- 2) Bu plan, plan açıklama raporu ile bir bütündür.
- 3) Belirtilmeyen hususlarda 3194 sayılı imar kanunu ile bu kanuna göre çıkarılan yönetmelik ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği hükümlerine uyulacaktır.

1/5000 ÖLÇEKLİ NAZIM İMAR PLANI PLAN NOTLARI

- 1) Planlama alanında 1/1000 ölçekli uygulama imar planı ve bu plana dayalı parselasyon planı onanmadan uygulama yapılamaz.
- 2) Bu plan, plan açıklama raporu ile bir bütündür.
- 3) Belirtilmeyen hususlarda 3194 sayılı İmar Kanunu, bu kanuna göre çıkarılan yönetmelikler ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği hükümlerine uyulacaktır.

Şekil 43. İlave- Revizyon Nazım İmar Planı Şeması

Şehir Plancısı
Dipl.No:05 - Oda Sic.No:95

MODERN PLANLAMA
ŞEHİRCİLİK MÜHENDİSLİK
VE DANIŞMANLIK A.Ş.
Asağı Öveçler Mahallesi 1325. Cadde
No 2/6 Çankaya - ANKARA
Baskent V.D. No: 622 066 7200
Mersis No 0 6220 5572 6000010
Tel 0312-466 87 37